

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

IMPLEMENTAREA POLITICII MONETARE ÎN ZONA EURO

NOIEMBRIE 2008

ECB EZB EKT EKP

**DOCUMENTAȚIA
GENERALĂ PRIVIND
INSTRUMENTELE ȘI
PROCEDURILE DE
POLITICĂ MONETARĂ
ALE EUROSISTEMULUI**

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

IMPLEMENTAREA POLITICII MONETARE ÎN ZONA EURO

NOIEMBRIE 2008

În anul 2008,
toate publicațiile
BCE prezintă
un motiv preluat
de pe bancnota
de 10 EUR.

DOCUMENTAȚIA GENERALĂ PRIVIND INSTRUMENTELE ȘI PROCEDURILE DE POLITICĂ MONETARĂ ALE EUROSISTEMULUI

© Banca Centrală Europeană, 2008

Adresa

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germania

Adresa poștală

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germania

Telefon

+49 69 1344 0

Website

<http://www.ecb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Dispozițiile cuprinse în această publicație se aplică începând cu data de 1 februarie 2009.

ISSN 1830-6152 (versiunea online)

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1 PREZENTARE GENERALĂ A CADRULUI POLITICII MONETARE

- 1.1 Sistemul european al băncilor centrale
- 1.2 Obiectivele Eurosistemului
- 1.3 Instrumentele de politică monetară ale Eurosistemului
 - 1.3.1 Operațiuni de piață monetară
 - 1.3.2 Facilități permanente
 - 1.3.3 Rezerve minime obligatorii
- 1.4 Contrapartide
- 1.5 Active-garanție
- 1.6 Modificări ale cadrului de politică monetară

CAPITOLUL 2 CONTRAPARTIDE ELIGIBILE

- 2.1 Criterii generale de eligibilitate
- 2.2 Selectarea contrapartidelor pentru licitații rapide și operațiuni bilaterale
- 2.3 Sancțiuni în caz de neîndeplinire a obligațiilor de către contrapartide
- 2.4 Suspendarea sau excluderea din motive prudențiale sau de incapacitate de plată

CAPITOLUL 3 OPERAȚIUNI DE PIAȚĂ MONETARĂ

- 3.1 Tranzacții reversibile
 - 3.1.1 Considerații generale
 - 3.1.2 Operațiuni principale de refinanțare
 - 3.1.3 Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung
 - 3.1.4 Operațiuni de reglaj fin sub forma tranzacțiilor reversibile
 - 3.1.5 Operațiuni structurale sub forma tranzacțiilor reversibile
- 3.2 Tranzacții simple
- 3.3 Emiterea de certificate de debit de către BCE
- 3.4 Operațiuni de *swap* valutar
- 3.5 Atragerea de depozite pe termen fix

- 7 **CAPITOLUL 4
FACILITĂȚI PERMANENTE** 22
 - 4.1 Facilitatea de creditare marginală 22
 - 4.2 Facilitatea de depozit 23

8 **CAPITOLUL 5 PROCEDURI** 25

- 8 5.1 Proceduri de licitație 25
 - 8 5.1.1 Considerații generale 25
 - 8 5.1.2 Calendarul licitațiilor 26
 - 8 5.1.3 Anunțarea licitațiilor 27
 - 8 5.1.4 Pregătirea și transmiterea ofertelor de participare la licitație de către contrapartide 28
 - 10 5.1.5 Proceduri de alocare în cadrul licitației 29
 - 11 5.1.6 Anunțarea rezultatelor licitației 33
- 11 5.2 Proceduri bilaterale 33
- 11 5.3 Proceduri de decontare 34
 - 11 5.3.1 Considerații generale 34
 - 12 5.3.2 Decontarea operațiunilor de piață monetară 35
 - 12 5.3.3 Proceduri la închiderea zilei 35

13 **CAPITOLUL 6 ACTIVE ELIGIBILE** 36

- 13 6.1 Considerații generale 36
- 14 6.2 Cerințe de eligibilitate pentru activele-garanție 36
 - 15 6.2.1 Criterii de eligibilitate pentru activele tranzacționabile 37
 - 15 6.2.2 Criterii de eligibilitate pentru activele netranzacționabile 39
 - 15 6.2.3 Cerințe suplimentare pentru utilizarea activelor eligibile 41
- 15 6.3 Cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor 43
 - 16 6.3.1 Domeniu de aplicare și elemente 43
 - 16 6.3.2 Stabilirea standardelor ridicate de creditare pentru activele tranzacționabile 45
 - 17 6.3.3 Stabilirea standardelor ridicate de creditare pentru activele netranzacționabile 47
 - 17 6.3.4 Criteriile de acceptare pentru sistemele de evaluare a creditului 49

6.3.5	Monitorizarea performanțelor sistemelor de evaluare a creditului	51	5	Website-urile Eurosistemului	105
6.4	Măsurile de control al riscului	52	6	Procedurile și sancțiunile care se aplică în cazul neîndeplinirii obligațiilor contrapartidelor	106
6.4.1	Principii generale	52	7	Constituirea de garanții valide asupra creanțelor private	108
6.4.2	Măsurile de control al riscului pentru activele tranzacționabile	53			
6.4.3	Măsurile de control al riscului pentru activele netranzacționabile	57			
6.5	Principii de evaluare a activelor-garanție	58			
6.6	Utilizarea activelor eligibile în operațiuni transfrontaliere	58			
6.6.1	Modelul băncilor centrale corespondente	59			
6.6.2	Legăturile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare	60			
6.7	Acceptarea garanțiilor exprimate în alte monede decât euro în cazul unor evenimente neprevăzute	61			
CAPITOLUL 7					
REZERVE MINIME OBLIGATORII					
7.1	Considerații generale	62			
7.2	Instituții supuse cerințelor privind rezervele minime obligatorii	62			
7.3	Determinarea rezervelor minime obligatorii	63			
7.4	Constituirea rezervelor minime obligatorii	65			
7.5	Raportarea, confirmarea și verificarea bazei de calcul a rezervelor	67			
7.6	Neîndeplinirea obligațiilor privind rezervele minime	67			
ANEXE					
1	Exemple de operațiuni și proceduri de politică monetară	69			
2	Glosar	82			
3	Selectarea contrapartidelor pentru operațiuni de intervenții pe piața valutară și de <i>swap</i> valutar pentru obiective de politică monetară	94			
4	Sistemul BCE de raportare a statisticilor monetare și bancare	96			
				LISTA CASETELOR, GRAFICELOR ȘI TABELOR	
				Casete	
			1	Emiterea de certificate de debit de către BCE	19
			2	Operațiuni de <i>swap</i> valutar	20
			3	Etape operaționale în cadrul procedurilor de licitație	25
			4	Alocarea în cadrul licitațiilor cu rată fixă	29
			5	Alocarea în cadrul licitațiilor în euro cu rată variabilă	30
			6	Alocarea în cadrul licitațiilor cu rată variabilă având ca obiect operațiuni de <i>swap</i> valutar	31
			7	Măsurile de control al riscului	52
			8	Calcularea apelurilor în marjă	56
			9	Baza de calcul și ratele rezervelor minime obligatorii	64
			10	Calcularea remunerării rezervelor minime obligatorii	66
				Grafice	
			1	Intervalul de timp uzual pentru etapele operaționale ale licitațiilor standard	26
			2	Intervalul de timp uzual pentru etapele operaționale ale licitațiilor rapide	26
			3	Modelul băncilor centrale corespondente	60
			4	Legăturile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare	61
				Tabele	
			1	Operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului	10
			2	Zile de tranzacționare uzuale pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung	27

3	Date uzuale de decontare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului	35
4	Active eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului	42
5	Evaluări implicite ale creditului pentru emitenți, debitori sau garanți care reprezintă administrații regionale, autorități locale și organisme din sectorul public aflate în zona euro fără o evaluare de credit realizată de o ECAI	46
6	Categorii de lichiditate pentru activele tranzacționabile	54
7	Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate activelor tranzacționabile eligibile	54
8	Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de credit tranzacționabile eligibile cu cupoane cu rată invers variabilă incluse în categoriile I-IV	55
9	Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate creanțelor private cu plăți ale dobânzii la rată fixă	57

LISTA ABREVIERILOR

BCE	Banca Centrală Europeană
BCN	bancă centrală națională
CE	Comunitatea Europeană
CEE	Comunitatea Economică Europeană
CET	ora Europei Centrale
DCC	Directiva privind cerințele de capital
DCIVM	depozitar central internațional de valori mobiliare
DCVM	depozitar central de valori mobiliare
ECAF	mecanismul Eurosistemului de evaluare a creditelor
ECAI	agenție internațională de rating
FPM	fond de piață monetară
IC	instituții de credit
ICAS	sistem intern de evaluare a creditelor
DC	credit pe parcursul zilei (<i>intraday credit</i>)
IFM	instituție financiară monetară
IR	instrument de rating
IRB	sistem intern de rating
ISIN	număr internațional de identificare a valorilor mobiliare
MBCC	modelul băncilor centrale corespondente
OPCVM	organism de plasament colectiv în valori mobiliare
PN	probabilitate de nerambursare
PSE	organism din sectorul public
RL	restul lumii
RMBD	titlu de credit garantat cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private
RTGS	decontare pe bază brută în timp real
SEBC	Sistemul European al Băncilor Centrale
SEC 95	Sistemul European de Conturi 1995
SEE	Spațiul Economic European
SSS	sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare
TARGET	sistem transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real, definit în Orientarea BCE/2005/16
TARGET2	sistemul transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real, definit în Orientarea BCE/2007/2
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

Prezentul document definește cadrul operațional ales de Eurosistem* pentru politica monetară unică în zona euro. Documentul, care face parte din cadrul juridic al Eurosistemului pentru instrumentele și procedurile de politică monetară, constituie „Documentația generală” privind instrumentele și procedurile de politică monetară ale Eurosistemului, care vizează, în special, să furnizeze contrapartidelor informațiile necesare cu privire la cadrul de politică monetară al Eurosistemului.

Documentația generală în sine nu conferă drepturi și nu impune obligații contrapartidelor. Relația juridică dintre Eurosistem și contrapartidele sale se bazează pe dispoziții contractuale și normative adecvate.

Prezentul document este structurat în șapte capitole. Capitolul 1 oferă o prezentare generală a cadrului operațional de politică monetară al Eurosistemului. În Capitolul 2 sunt precizate criteriile de eligibilitate pentru contrapartidele care iau parte la operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului. Capitolul 3 descrie operațiunile de piață monetară, iar Capitolul 4 prezintă facilitățile permanente aflate la dispoziția contrapartidelor. Capitolul 5 precizează procedurile aplicate în executarea operațiunilor de politică monetară. În Capitolul 6 sunt definite criteriile de eligibilitate pentru activele-garanție utilizate în cadrul operațiunilor de politică monetară. Capitolul 7 prezintă regimul rezervelor minime obligatorii din cadrul Eurosistemului.

Anexele conțin exemple de operațiuni de politică monetară, un glosar, criteriile de selectare a contrapartidelor pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară, o prezentare a sistemului Băncii Centrale Europene de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar, o listă a website-urilor Eurosistemului și o descriere a procedurilor și sancțiunilor care se aplică în caz de neîndeplinire a obligațiilor de către contrapartide și a cerințelor juridice suplimentare pentru constituirea unei garanții valide asupra creanțelor private în situația în care acestea sunt utilizate drept garanție în Eurosistem.

* Consiliul guvernatorilor Băncii Centrale Europene a convenit să utilizeze termenul „Eurosistem” pentru a denumi componentele Sistemului European al Băncilor Centrale care îndeplinesc misiunile fundamentale ale acestuia, respectiv Banca Centrală Europeană și băncile centrale naționale ale statelor membre care au adoptat moneda unică, în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

CAPITOLUL I

PREZENTARE GENERALĂ A CADRULUI POLITICII MONETARE

1.1 SISTEMUL EUROPEAN AL BĂNCILOR CENTRALE

Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC) este format din Banca Centrală Europeană (BCE) și din băncile centrale naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene (UE)¹. Activitățile SEBC se desfășoară în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene (Tratat) și cu Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Statutul SEBC). SEBC este condus de organele de decizie ale BCE. În acest sens, Consiliul guvernatorilor BCE este responsabil de elaborarea politicii monetare, în timp ce Comitetul executiv este responsabil de implementarea politicii monetare, în conformitate cu deciziile adoptate și cu orientările stabilite de Consiliul guvernatorilor. În măsura în care este posibil și adecvat și în vederea asigurării eficienței operaționale, BCE apelează la băncile centrale naționale² pentru a efectua operațiunile care intră în competența Eurosistemului. Dacă se consideră necesar pentru implementarea politicii monetare, băncile centrale naționale au posibilitatea să recurgă la schimburi de informații între membrii Eurosistemului, care constau în date operaționale privind contrapartidele care participă la operațiunile Eurosistemului³. Operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului se execută în termeni și condiții uniforme în toate statele membre⁴.

1.2 OBIECTIVELE EUROSISTEMULUI

Obiectivul principal al Eurosistemului este menținerea stabilității prețurilor, așa cum este definit la articolul 105 din Tratat. Fără a prejudicia obiectivul principal privind stabilitatea prețurilor, Eurosistemul trebuie să susțină politicile economice generale din Comunitatea Europeană. În vederea îndeplinirii obiectivelor sale, Eurosistemul trebuie să acționeze în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, cu concurență liberă, favorizând alocarea eficientă a resurselor.

1.3 INSTRUMENTELE DE POLITICĂ MONETARĂ ALE EUROSISTEMULUI

Pentru realizarea obiectivelor sale, Eurosistemul dispune de un set de instrumente de politică monetară; Eurosistemul desfășoară operațiuni de piață monetară, oferă facilități permanente și impune instituțiilor de credit constituirea de rezerve minime obligatorii în conturile deschise la Eurosistem.

1.3.1 OPERAȚIUNI DE PIAȚĂ MONETARĂ

Operațiunile de piață monetară dețin un rol important în politica monetară a Eurosistemului, având drept scop ghidarea ratelor dobânzilor, gestionarea condițiilor de lichiditate pe piață și indicarea orientării politicii monetare. Eurosistemul dispune de cinci tipuri de instrumente pentru efectuarea operațiunilor de piață monetară. Cel mai important instrument este reprezentat de *tranzacțiile reversibile* (aplicabile pe baza contractelor *repo* sau a creditelor colateralizate). Eurosistemul poate recurge și la *tranzacții simple*, *emiterea de certificate de debit*, *operațiuni de swap valutar* și *atragerea de depozite la termen*. Operațiunile de piață monetară sunt inițiate de BCE, care decide, de asemenea, ce instrumente trebuie utilizate și care sunt termenii și condițiile de efectuare a acestora. Aceste operațiuni se pot realiza prin licitații standard, licitații rapide

1 Trebuie menționat că băncile centrale naționale ale statelor membre care nu au adoptat moneda unică în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene (Tratat) își mențin propriile competențe în domeniul politicii monetare în conformitate cu legislația națională și, prin urmare, nu sunt implicate în realizarea politicii monetare unice.

2 În cadrul prezentului document, termenul „bănci centrale naționale” se referă la băncile centrale naționale ale statelor membre care au adoptat moneda unică, în conformitate cu Tratatul.

3 Aceste informații se supun cerinței de păstrare a secretului profesional, conform articolul 38 din Statutul SEBC.

4 În cadrul prezentului document, termenul „stat membru” se referă la un stat membru care a adoptat moneda unică, în conformitate cu Tratatul.

sau proceduri bilaterale⁵. În ceea ce privește obiectivele, periodicitatea și procedurile lor, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului se clasifică în patru categorii (a se vedea și Tabelul 1):

- *operațiunile principale de refinanțare* sunt tranzacții reversibile, periodice, în vederea furnizării de lichiditate, efectuate cu frecvență săptămânală și având în mod obișnuit scadența de o săptămână. Aceste operațiuni sunt derulate de către băncile centrale naționale pe baza licitațiilor standard. Operațiunile principale de refinanțare dețin un rol fundamental în realizarea obiectivelor operațiunilor de piață ale Eurosistemului și constituie modalitatea principală de refinanțare a sectorului financiar;
- *operațiunile de refinanțare pe termen mai lung* sunt tranzacții reversibile în vederea furnizării de lichiditate, efectuate cu frecvență lunară și având în mod obișnuit scadența de trei luni. Aceste operațiuni au scopul de a oferi contrapartidelor refinanțare suplimentară pe termen mai lung și sunt derulate de către băncile centrale naționale prin intermediul licitațiilor standard. De regulă, Eurosistemul nu recurge la această categorie de operațiuni pentru a transmite semnale pieței și, prin urmare, efectuează operațiunile, în general, la ratele dobânzii care îi sunt propuse;
- *operațiunile de reglaj fin* se execută ad-hoc, în scopul gestionării lichidității pe piață și al orientării ratelor dobânzilor, în special pentru a atenua efectele exercitate asupra ratelor dobânzilor de fluctuațiile neanticipate ale lichidității pe piață. Aceste operațiuni pot fi efectuate în ultima zi a perioadei de aplicare a rezervelor minime obligatorii pentru contracararea deficitelor de lichiditate acumulate de la alocarea din cadrul ultimei operațiuni principale de refinanțare. Operațiunile de reglaj fin se derulează, în principal, sub forma unor tranzacții reversibile, dar pot fi și operațiuni de *swap* valutar sau de atragere de depozite la termen.

Instrumentele și procedurile aplicate în efectuarea operațiunilor de reglaj fin sunt adaptate tipurilor de tranzacții și obiectivelor specifice urmărite în cadrul acestor operațiuni. Operațiunile de reglaj fin sunt executate, în mod obișnuit, de către băncile centrale naționale, prin licitații rapide sau proceduri bilaterale. Consiliul guvernatorilor BCE decide dacă, în cazuri excepționale, operațiunile bilaterale de reglaj fin pot fi efectuate chiar de BCE;

- în plus, Eurosistemul poate efectua *operațiuni structurale* prin emiterea de certificate de debit, tranzacții reversibile și tranzacții simple. Aceste operațiuni sunt executate atunci când BCE vizează ajustarea poziției structurale a Eurosistemului față de sectorul financiar (periodic sau ocazional). Operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile și de emitere de titluri de credit sunt efectuate de băncile centrale naționale prin intermediul licitațiilor standard. Operațiunile structurale sub formă de tranzacții simple sunt executate prin proceduri bilaterale.

1.3.2 FACILITĂȚI PERMANENTE

Scopul facilităților permanente este de a furniza și de a absorbi lichiditate *overnight*, de a indica orientarea generală a politicii monetare și de a limita fluctuația ratelor dobânzilor *overnight* de pe piață. Contrapartidele eligibile pot beneficia, din proprie inițiativă, de două facilități permanente, sub rezerva respectării anumitor

5 Diferitele proceduri de executare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului, respectiv licitații standard, licitații rapide și proceduri bilaterale, sunt descrise în Capitolul 5. În cazul *licitațiilor standard*, intervalul maxim dintre momentul anunțării licitației și cel al certificării rezultatului alocării este de 24 de ore. Toate contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate menționate la punctul 2.1 pot participa la licitațiile standard. *Licitațiile rapide* se desfășoară într-un interval de 90 de minute. Eurosistemul poate selecta un număr limitat de contrapartide pentru participarea la licitațiile rapide. Termenul „proceduri bilaterale” se referă la situațiile în care Eurosistemul efectuează o tranzacție cu una sau mai multe contrapartide, fără a utiliza proceduri de licitație. Procedurile bilaterale includ operațiuni executate la bursa de valori sau prin intermediul agenților de piață.

Tabelul 1 Operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului

Operațiuni de politică monetară	Categoriile de tranzacții		Scadență	Frecvență	Procedură
	Furnizare de lichiditate	Absorbție de lichiditate			
Operațiuni de piață					
Operațiuni principale de refinanțare	Tranzacții reversibile	-	O săptămână	Săptămânală	Licitații standard
Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung	Tranzacții reversibile	-	Trei luni	Lunară	Licitații standard
Operațiuni de reglaj fin	Tranzacții reversibile <i>Swap-uri valutare</i>	Tranzacții reversibile Atragerea de depozite la termen <i>Swap-uri valutare</i>	Nestandardizată	Ocazională	Licitații rapide Proceduri bilaterale
Operațiuni structurale	Tranzacții reversibile	Emitere de certificate de debit	Standardizată/ nestandardizată	Periodică și ocazională	Licitații standard
	Achiziții directe	Vânzări directe	-	Ocazională	Proceduri bilaterale
Facilități permanente					
Facilitatea de creditare marginală	Tranzacții reversibile	-	<i>Overnight</i>	Acces la inițiativa contrapartidelor	
Facilitatea de depozit	-	Depozite	<i>Overnight</i>	Acces la inițiativa contrapartidelor	

condiții de acces de ordin operațional (a se vedea și Tabelul 1):

- contrapartidele pot utiliza facilitatea de creditare marginală pentru a obține lichiditate *overnight* de la băncile centrale naționale în schimbul unor active eligibile. În condiții normale, nu există limite de creditare sau alte restricții privind accesul contrapartidelor la această facilitate, cu excepția cerinței de a prezenta suficiente active-garanție. Rata dobânzii aferentă facilității de creditare marginală constituie, de regulă, limita superioară a ratei dobânzii *overnight* pe piață;
- contrapartidele pot recurge la facilitatea de depozit pentru a plasa depozite *overnight* la băncile centrale naționale. În condiții normale, nu există limite de depozit sau alte restricții privind accesul contrapartidelor la această facilitate. Rata dobânzii pentru facilitatea de depozit constituie, de regulă, limita inferioară a ratei dobânzii *overnight* pe piață.

Facilitățile permanente sunt administrate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale.

1.3.3 REZERVE MINIME OBLIGATORII

Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului se aplică instituțiilor de credit din zona euro și are drept scop principal stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară și crearea (sau accentuarea) unui deficit structural de lichiditate. Rezervele minime obligatorii se determină pentru fiecare instituție în funcție de elementele din bilanțul acesteia. În vederea îndeplinirii obiectivului de stabilizare a ratelor dobânzilor, regimul rezervelor minime obligatorii ale Eurosistemului permite instituțiilor să folosească mecanismul nivelului mediu. Îndeplinirea rezervelor minime obligatorii se evaluează pe baza mediei zilnice a rezervelor menținute de instituția respectivă pe parcursul perioadei de aplicare. Rezervele minime obligatorii ale instituțiilor de credit sunt remunerate la rata dobânzii aferentă operațiunilor principale de refinanțare ale Eurosistemului.

1.4 CONTRAPARTIDE

Cadrul de politică monetară al Eurosistemului este definit astfel încât să asigure participarea unei game largi de contrapartide. Instituțiile

care sunt supuse cerinței de constituire a rezervelor minime obligatorii în conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC pot avea acces la facilitățile permanente și pot participa la operațiunile de piață monetară efectuate prin intermediul licitațiilor standard sau al tranzacțiilor simple. Eurosistemul poate selecta un număr limitat de contrapartide pentru a participa la operațiunile de reglaj fin. În ceea ce privește operațiunile de *swap* valutar efectuate în cadrul politicii monetare, se recurge la participanții activi pe piața valutară. Setul de contrapartide care participă la aceste operațiuni se limitează la instituțiile din zona euro selectate pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară.

1.5 ACTIVE-GARANȚIE

În baza articolului 18.1 din Statutul SEBC, toate operațiunile de creditare din cadrul Eurosistemului, respectiv operațiuni de politică monetară în vederea furnizării de lichiditate și credit pe parcursul zilei, trebuie să se bazeze pe garanții adecvate. Eurosistemul acceptă o gamă largă de active drept garanție pentru operațiunile sale. Eurosistemul a creat un cadru unic pentru garanțiile eligibile, care este comun tuturor operațiunilor de creditare ale Eurosistemului (denumit și „Lista unică”). La 1 ianuarie 2007, acest cadru unic a înlocuit sistemul bazat pe două categorii de active care a funcționat de la începutul celei de-a treia etape a Uniunii Economice și Monetare. Cadrul unic cuprinde activele tranzacționabile și cele netranzacționabile care îndeplinesc criteriile de eligibilitate specificate de Eurosistem, uniformizate la nivelul zonei euro. Cu excepția faptului că activele netranzacționabile nu sunt utilizate de Eurosistem în tranzacțiile simple, în ceea ce privește calitatea activelor și eligibilitatea acestora pentru diferitele categorii de operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului nu se face distincție între activele tranzacționabile și cele netranzacționabile. Toate activele eligibile pot fi utilizate pentru operațiuni transfrontaliere prin intermediul modelului băncilor centrale corespondente (MBCC), iar în

cazul activelor tranzacționabile prin intermediul legăturilor eligibile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) al UE.

1.6 MODIFICĂRI ALE CADRULUI DE POLITICĂ MONETARĂ

Consiliul guvernatorilor BCE poate modifica, în orice moment, instrumentele, condițiile, criteriile și procedurile de executare a operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului.

CAPITOLUL 2

CONTRAPARTIDE ELIGIBILE

2.1 CRITERII GENERALE DE ELIGIBILITATE

Contrapartidele în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului trebuie să îndeplinească anumite criterii de eligibilitate¹. Aceste criterii sunt definite astfel încât să se permită accesul unei game largi de instituții la operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului, consolidând tratamentul egal al instituțiilor din zona euro și asigurând respectarea de către contrapartide a anumitor cerințe operaționale și prudențiale:

- Numai instituțiile supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului în conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC sunt eligibile să devină contrapartide. Instituțiile care sunt scutite de obligațiile lor în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului (a se vedea punctul 7.2) nu sunt eligibile pentru a deveni contrapartide pentru facilitățile permanente și operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului.
- Contrapartidele trebuie să prezinte o situație financiară solidă. Acestea trebuie să fie supuse cel puțin unei forme de supraveghere armonizată la nivelul UE/SEE, supraveghere efectuată de către autoritățile naționale². Cu toate acestea, instituțiile cu o situație financiară solidă supuse unei supravegheri naționale nearmonizate, la un standard comparabil, pot fi acceptate drept contrapartide, de exemplu, sucursalele stabilite în zona euro ale instituțiilor al căror sediu principal se află în afara Spațiului Economic European (SEE).
- Contrapartidele trebuie să îndeplinească toate criteriile operaționale specificate în dispozițiile contractuale sau normative corespunzătoare aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), astfel încât să se asigure desfășurarea eficientă a operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului.

Aceste criterii generale de eligibilitate sunt uniforme în toată zona euro. Instituțiile care

îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pot:

- să aibă acces la facilitățile permanente ale Eurosistemului; și
- să participe la operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului prin intermediul licitațiilor standard.

O instituție poate avea acces la facilitățile permanente ale Eurosistemului și la operațiunile de piață monetară pe bază de licitații standard numai prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care această instituție este stabilită. În cazul în care o instituție are unități (sediul principal sau sucursale) în mai multe state membre, fiecare unitate are acces la aceste operațiuni prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care este situată, ținând însă cont de faptul că ofertele de participare la licitație ale unei instituții pot fi prezentate în fiecare stat membru numai de o singură unitate (fie de către sediul principal, fie de către o sucursală desemnată).

2.2 SELECTAREA CONTRAPARTIDELOR PENTRU LICITAȚII RAPIDE ȘI OPERAȚIUNI BILATERALE

În cazul tranzacțiilor simple, sfera contrapartidelor nu este limitată *a priori*.

În cazul operațiunilor de *swap* valutar efectuate pentru realizarea obiectivelor de politică monetară, contrapartidele trebuie să fie în măsură să desfășoare eficient operațiuni valutare de mare volum, indiferent de condițiile de piață monetară. Sfera contrapartidelor eligibile pentru operațiunile de *swap* valutar corespunde contrapartidelor aflate în zona euro care sunt selectate pentru operațiunile de intervenție pe

1 În cazul tranzacțiilor simple, sfera contrapartidelor nu este limitată *a priori*.

2 Supravegherea armonizată a instituțiilor de credit se bazează pe Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare), *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO) L 177 din 30 iunie 2006, p. 1.

piața valutară ale Eurosistemului. Criteriile și procedurile aplicate la selectarea contrapartidelor pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară sunt prezentate în Anexa 3.

Pentru alte operațiuni efectuate prin intermediul licitațiilor rapide și al procedurilor bilaterale (operațiuni de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile și atragerea de depozite pe termen fix), fiecare bancă centrală națională selectează dintre instituțiile stabilite în statul membru în cauză un grup de contrapartide care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate. În acest sens, criteriul principal de selecție este activitatea de pe piața monetară. Alte criterii care pot fi luate în considerare sunt, de exemplu, eficiența compartimentului de tranzacționare și potențialul de licitare.

În cazul licitațiilor rapide și al operațiunilor bilaterale, băncile centrale naționale tratează cu contrapartidele incluse pe lista celor selectate pentru operațiunile de reglaj fin. Licitațiile rapide și operațiunile bilaterale pot fi, de asemenea, efectuate cu o sferă mai largă de contrapartide. În cazul în care, din motive operaționale, o bancă centrală națională nu poate realiza tranzacții cu toate contrapartidele vizate pentru operațiuni de reglaj fin în cadrul fiecărei operațiuni, selectarea contrapartidelor din statul membru în cauză se bazează pe o schemă de rotație care să asigure un acces echitabil.

Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de reglaj fin pot fi efectuate direct de BCE. În cazul în care BCE ar efectua operațiunile bilaterale, selectarea contrapartidelor ar fi făcută de BCE dintre contrapartidele din zona euro care sunt eligibile pentru licitații rapide și operațiuni bilaterale, conform unei scheme de rotație care să asigure un acces echitabil.

2.3 SANȚIUNI ÎN CAZ DE NËNDEPLINIRE A OBLIGAȚIILOR DE CĂTRE CONTRAPARTIDE

BCE impune sancțiuni, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2532/98 al Consiliului

din 23 noiembrie 1998 cu privire la prerogativele Băncii Centrale Europene de a impune sancțiuni³, Regulamentul (CE) nr. 2157/1999 al Băncii Centrale Europene din 23 septembrie 1999 privind prerogativele Băncii Centrale Europene de a impune sancțiuni (BCE/1999/4)⁴, Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind aplicarea rezervelor minime obligatorii de către Banca Centrală Europeană⁵, modificat, precum și Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene din 12 septembrie 2003 privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9)⁶, instituțiilor care nu-și îndeplinesc obligațiile ce decurg din regulamentele și deciziile BCE privind aplicarea rezervelor minime obligatorii. Sancțiunile corespunzătoare și normele procedurale de aplicare a acestora sunt prevăzute de regulamentele menționate anterior. În plus, în cazul unor încălcări grave ale cerințelor privind rezervele minime obligatorii, Eurosistemul poate suspenda participarea contrapartidelor la operațiunile de piață monetară.

În conformitate cu dispozițiile contractuale sau normative aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), Eurosistemul poate impune și penalități financiare contrapartidelor sau poate suspenda participarea acestora la operațiunile de piață monetară, în cazul în care contrapartidele nu îndeplinesc obligațiile ce decurg din contractele încheiate sau reglementările aplicate de băncile centrale naționale (sau de BCE), după cum se prevede în continuare.

Astfel de situații se referă la cazurile de încălcare a normelor privind licitația (în cazul în care o contrapartidă nu poate transfera o cantitate suficientă de active-garanție în vederea decontării cantității de lichiditate care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de furnizare de lichiditate sau în cazul în care nu are disponibilități suficiente pentru a deconta suma care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de

3 JO L 318, 27.11.1998, p. 4.

4 JO L 264, 12.10.1999, p. 21.

5 JO L 318, 27.11.1998, p. 1.

6 JO L 250, 2.10.2003, p. 10.

absorbție de lichiditate), precum și de încălcare a normelor privind tranzacțiile bilaterale (în cazul în care o contrapartidă nu este în măsură să livreze o cantitate suficientă de active-garanție eligibile sau dacă nu dispune de lichiditate suficientă pentru decontarea sumei convenite în tranzacțiile bilaterale).

De asemenea, se au în vedere cazurile în care o contrapartidă nu respectă normele de folosire a activelor-garanție (în cazul în care o contrapartidă folosește active care sunt sau au devenit neeligibile sau care nu pot fi utilizate de către contrapartida în cauză, de exemplu, din cauza existenței unor legături strânse între emitent/garant și contrapartidă sau în cazul în care există identitate între aceștia), precum și cazul în care nu se respectă regulile privind procedurile de la închiderea zilei și condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală (în cazul în care o contrapartidă al cărei cont de decontare are sold negativ la închiderea zilei nu îndeplinește condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală).

În plus, măsura suspendării luată față de o contrapartidă care nu își îndeplinește obligațiile poate fi aplicată sucursalelor aceleiași instituții stabilite în alte state membre. Atunci când, în mod excepțional, se impune această măsură datorită gravității neîndeplinirii obligațiilor, dată fiind, de exemplu, frecvența sau durata acestei situații, accesul contrapartidei la operațiunile viitoare de politică monetară poate fi suspendat pentru o perioadă determinată.

Penalitățile financiare impuse de băncile centrale naționale în caz de nerespectare a normelor referitoare la licitații, tranzacții bilaterale, active-garanție, proceduri la închiderea zilei sau condiții de acces la facilitatea de creditare marginală se calculează la o rată a dobânzii penalizatoare stabilită în prealabil (în conformitate cu Anexa 6).

2.4 SUSPENDAREA SAU EXCLUDEREA DIN MOTIVE PRUDENȚIALE SAU DE INCAPACITATE DE PLATĂ

În conformitate cu dispozițiile contractuale sau normative aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE), Eurosistemul poate suspenda sau exclude accesul contrapartidelor la instrumentele de politică monetară în virtutea principiului prudenței.

Totodată, suspendarea sau excluderea contrapartidelor poate fi justificată în anumite situații circumscrise noțiunii de „incapacitate de plată” a unei contrapartide, așa cum este definită în dispozițiile contractuale sau normative aplicate de băncile centrale naționale.

CAPITOLUL 3

Operațiuni de piață monetară

CAPITOLUL 3

Operațiuni de piață monetară

Operațiunile de piață monetară joacă un rol important în politica monetară a Eurosistemului. Acestea sunt folosite pentru ghidarea ratelor dobânzii, gestionarea situației lichidității pe piață și semnalarea orientării politicii monetare. În funcție de obiectivele, periodicitatea și procedurile utilizate, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului pot fi împărțite în patru categorii: operațiuni principale de refinanțare, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung, operațiuni de reglaj fin și operațiuni structurale. În ceea ce privește instrumentele folosite, tranzacțiile reversibile reprezintă principalul instrument de piață al Eurosistemului și pot fi utilizate în toate cele patru categorii de operațiuni, în timp ce certificatele de debit pot fi folosite în operațiuni structurale de absorbție de lichiditate. Operațiunile structurale pot fi efectuate, de asemenea, prin intermediul tranzacțiilor simple, respectiv achiziții și vânzări. În plus, Eurosistemul are la dispoziție alte două instrumente pentru efectuarea operațiunilor de reglaj fin: *swap* valutar și atragerea de depozite pe termen fix. În următoarele secțiuni sunt prezentate, în detaliu, caracteristicile specifice diferitelor tipuri de instrumente de piață monetară folosite de Eurosistem.

3.1 TRANZACȚII REVERSIBILE

3.1.1 CONSIDERAȚII GENERALE

TIPUL INSTRUMENTULUI

Tranzacțiile reversibile se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără sau vinde active eligibile în cadrul unor contracte *repo* sau efectuează operațiuni de creditare garantate cu active eligibile. Tranzacțiile reversibile se utilizează pentru operațiunile principale de refinanțare și pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung. În plus, Eurosistemul poate folosi tranzacțiile reversibile pentru operațiunile structurale și de reglaj fin.

NATURA JURIDICĂ

Băncile centrale naționale pot efectua tranzacții reversibile fie sub formă de contracte *repo* (respectiv proprietatea asupra activului este transferată creditorului, părțile convenind

totodată asupra inversării operațiunii prin retransferarea activului către debitor la o dată ulterioară), fie sub formă de credite colateralizate (respectiv se constituie un drept de garanție care poate fi executat asupra activelor, dar, sub rezerva executării obligației de rambursare a creditului, activul rămâne în proprietatea debitorului). Dispozițiile contractuale aplicate de banca centrală națională în cauză (sau de BCE) conțin prevederi suplimentare privind tranzacțiile reversibile sub forma contractelor *repo*. Dispozițiile privind tranzacțiile reversibile sub forma creditelor colateralizate țin seama de diferitele proceduri și formalități necesare pentru a permite constituirea și valorificarea ulterioară a dreptului de garanție (gaj, cesiune sau sarcină) care se aplică în diferite jurisdicții.

CONDIȚII PRIVIND DOBÂNDĂ

Diferența dintre prețul de cumpărare și prețul de răscumpărare în cadrul unui contract *repo* corespunde dobânzii aferente sumei de bani luată sau dată cu împrumut pe perioada până la scadența operațiunii, respectiv prețul de răscumpărare include dobânda datorată la scadență. Rata dobânzii pentru o tranzacție reversibilă sub forma unui credit garantat se determină prin aplicarea ratei dobânzii specificate la valoarea creditului până la scadența operațiunii. Rata dobânzii care se aplică operațiunilor de piață monetară reversibile ale Eurosistemului este o rată a dobânzii simple, cu convenția privind numărul de zile „număr de zile/360”.

3.1.2 OPERAȚIUNI PRINCIPALE DE REFINANȚARE

Operațiunile principale de refinanțare sunt cele mai importante operațiuni de piață monetară ale Eurosistemului și joacă un rol esențial în realizarea obiectivelor de ghidare a ratelor dobânzilor, de gestionare a situației lichidității de pe piață și de semnalare a orientării politicii monetare.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor principale de refinanțare se pot rezuma după cum urmează:

- sunt operațiuni reversibile de furnizare de lichiditate;

- sunt efectuate cu frecvență săptămânală¹;
- în general, au scadență de o săptămână²;
- sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- toate contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile principale de refinanțare; și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu Capitolul 6) sunt eligibile ca active-garanție pentru operațiunile principale de refinanțare.
- sunt efectuate cu frecvență lunară¹;
- în general, au scadență de trei luni²;
- sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- toate contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung; și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu Capitolul 6) sunt eligibile ca active-garanție pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung.

3.1.3 OPERAȚIUNI DE REFINANȚARE PE TERMEN MAI LUNG

Eurosistemul efectuează, de asemenea, în mod regulat, operațiuni de refinanțare având, în general, o scadență de trei luni, care vizează furnizarea unei refinanțări suplimentare pe termen mai lung a sectorului financiar. Eurosistemul nu intenționează ca prin aceste operațiuni să transmită semnale pieței și, prin urmare, acceptă ratele de dobândă care îi sunt propuse. În consecință, operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează, de obicei, sub formă de licitații cu rată variabilă și, din când în când, BCE indică volumul de refinanțare care urmează să fie alocat în licitațiile viitoare. În situații excepționale, Eurosistemul poate derula, de asemenea, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung prin intermediul licitațiilor cu rată fixă.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung se pot rezuma după cum urmează:

- sunt operațiuni reversibile de furnizare de lichiditate;

3.1.4 OPERAȚIUNI DE REGLAJ FIN SUB FORMA TRANZACȚIILOR REVERSIBILE

Eurosistemul poate efectua operațiuni de reglaj fin sub forma tranzacțiilor de piață reversibile. Operațiunile de reglaj fin vizează gestionarea situației lichidității pe piață și orientarea ratelor dobânzilor, în special în vederea atenuării efectelor exercitate asupra ratelor dobânzilor de fluctuații neașteptate ale lichidității. Operațiunile de reglaj fin pot fi efectuate în ultima zi a perioadei de aplicare a rezervelor minime obligatorii pentru contracararea dezechilibrelor de lichiditate acumulate de la alocarea din cadrul ultimei operațiuni principale de refinanțare. Având în vedere necesitatea de a acționa rapid în cazul unor evoluții neașteptate pe piață, se recomandă menținerea unui grad ridicat

- 1 Operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează în conformitate cu calendarul licitațiilor Eurosistemului anunțat în prealabil (a se vedea și punctul 5.1.2), care poate fi găsit pe site-ul BCE (www.ecb.europa.eu), precum și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea Anexa 5).
- 2 Scadența operațiunilor principale de refinanțare și a operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung poate fi diferită, în anumite cazuri, printre altele, în funcție de zilele bancare nelucrătoare din statele membre.

de flexibilitate în ceea ce privește alegerea procedurilor și caracteristicilor operaționale pentru efectuarea acestor operațiuni.

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma unor operațiuni de furnizare sau de absorbție de lichiditate;
- nu au frecvență standardizată;
- nu au scadență standardizată;
- operațiunile de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile prin care se furnizează lichiditate se efectuează, de obicei, prin intermediul licitațiilor rapide, deși nu se exclude posibilitatea utilizării procedurilor bilaterale (a se vedea Capitolul 5);
- operațiunile de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile prin care se absoarbe lichiditate se efectuează, de obicei, prin intermediul procedurilor bilaterale (în conformitate cu punctul 5.2);
- în general, aceste operațiuni sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile pot fi efectuate de BCE);
- Eurosistemul poate alege, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2, un număr limitat de contrapartide care să participe la operațiunile de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile; și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu Capitolul 6) sunt eligibile ca active-garanție pentru operațiunile de reglaj fin sub formă de tranzacții reversibile.

3.1.5 OPERAȚIUNI STRUCTURALE SUB FORMA TRANZACȚIILOR REVERSIBILE

Eurosistemul poate efectua operațiuni structurale sub forma operațiunilor de piață reversibile în vederea ajustării poziției structurale a Eurosistemului în raport cu sectorul financiar.

Caracteristicile operaționale ale acestor operațiuni se pot rezuma după cum urmează:

- sunt operațiuni de furnizare de lichiditate;
- frecvența acestora poate fi regulată sau neregulată;
- scadența acestora nu este standardizată *a priori*;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- toate contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile; și
- activele tranzacționabile și cele netranzacționabile (în conformitate cu Capitolul 6) sunt eligibile ca active-garanție pentru operațiunile structurale sub formă de tranzacții reversibile.

3.2 TRANZACȚII SIMPLE

TIPUL INSTRUMENTULUI

Tranzacțiile simple de piață monetară se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără sau vinde definitiv active eligibile pe piață. Aceste operațiuni sunt efectuate numai în scopuri structurale.

NATURA JURIDICĂ

O tranzacție simplă presupune transferul complet al proprietății de la vânzător la cumpărător, fără a implica o retrocesiune a proprietății. Tranzacțiile se efectuează în conformitate cu convențiile de piață privind titlul de credit folosit în tranzacție.

CONDIȚIILE PRIVIND PREȚURILE

La calcularea prețurilor, Eurosistemul acționează în conformitate cu convenția cea mai larg acceptată pe piață referitoare la titlurile de credit folosite în tranzacție.

ALTE CARACTERISTICI OPERAȚIONALE

Caracteristicile operaționale ale tranzacțiilor simple ale Eurosistemului se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma unor operațiuni de furnizare de lichiditate (cumpărări simple) sau de absorbție de lichiditate (vânzări simple);
- nu au frecvență standardizată;
- sunt efectuate prin intermediul procedurilor bilaterale (în conformitate cu punctul 5.2);
- în general, sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale;
- sfera contrapartidelor nu este limitată *a priori* pentru tranzacțiile simple; și
- numai activele tranzacționabile (în conformitate cu Capitolul 6) se folosesc ca active-garanție în tranzacțiile simple.

3.3 EMITEREA DE CERTIFICATE DE DEBIT DE CĂTRE BCE

TIPUL INSTRUMENTULUI

BCE poate emite certificate de debit în vederea ajustării poziției structurale a Eurosistemului în raport cu sectorul financiar, astfel încât să creeze (sau să accentueze) un deficit de lichiditate pe piață.

NATURA JURIDICĂ

Certificatele reprezintă o datorie a BCE față de titularul certificatului respectiv. Certificatele sunt emise și păstrate în formă dematerializată prin înregistrare în cont la depozitarii de valori mobiliare din zona euro. BCE nu impune restricții cu privire la posibilitatea transferării certificatelor. Termenii și condițiile privind certificatele de debit emise de BCE conțin dispoziții suplimentare privind respectivele certificate.

CONDIȚII PRIVIND DOBÂNDA

Certificatele sunt emise cu discount, respectiv sunt emise la o valoare mai mică decât cea nominală și sunt răscumpărate la scadență la valoarea nominală. Diferența dintre valoarea la care sunt emise și valoarea la care sunt răscumpărate este egală cu dobânda acumulată aferentă valorii de emisiune, pe perioada până la scadența certificatului, la o rată a dobânzii convenită. Rata dobânzii aplicate este o rată simplă, calculată pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. Modul de calcul al valorii de emisiune este indicat în Caseta 1.

ALTE CARACTERISTICI OPERAȚIONALE

Caracteristicile operaționale ale emiterii de certificate de debit de către BCE se pot rezuma după cum urmează:

- certificatele sunt emise pentru a absorbi lichiditate de pe piață;
- certificatele pot fi emise în mod regulat sau neregulat;
- certificatele au o scadență mai mică de 12 luni;
- certificatele sunt emise prin intermediul licitațiilor standard (în conformitate cu punctul 5.1);
- licitațiile și decontarea se realizează în mod descentralizat de către băncile centrale naționale; și
- toate contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate (în

Caseta 1

EMITEREA DE CERTIFICATE DE DEBIT DE CĂTRE BCE

Valoarea la emiteră este:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_f \times D}{36\,000}}$$

unde:

- N = valoarea nominală a certificatului de debit
 r_f = rata dobânzii (în procente)
 D = scadența certificatului de debit (în zile)
 P_T = valoarea la emiteră a certificatului de debit

conformitate cu punctul 2.1) pot prezenta oferte de participare la licitație pentru subscrierea certificatelor de debit ale BCE.

3.4 OPERAȚIUNI DE SWAP VALUTAR

TIPUL INSTRUMENTULUI

Operațiunile de *swap* valutar efectuate pentru realizarea obiectivelor de politică monetară constau în tranzacții simultane la vedere și la termen efectuate în euro în schimbul unei monede străine. Aceste operațiuni se utilizează pentru obiective de reglaj fin, în special pentru gestionarea lichidității din piață și pentru ghidarea ratelor dobânzii.

NATURA JURIDICĂ

Operațiunile de *swap* valutar efectuate pentru realizarea obiectivelor de politică monetară se referă la operațiunile prin care Eurosistemul cumpără (sau vinde) euro la vedere în schimbul unei valute și, în același timp, revinde (sau răscumpără) valuta la termen, la o dată de răscumpărare stabilită. Prevederi suplimentare referitoare la derularea operațiunilor de *swap* valutar sunt menționate în cadrul contractual aplicat de banca centrală națională în cauză (sau de BCE).

CONDIȚII PRIVIND VALUTELE ȘI CURSUL DE SCHIMB

Ca regulă, Eurosistemul operează numai cu valute tranzacționate pe scară largă și în conformitate cu practicile de piață standard. La fiecare operațiune de *swap* valutar, Eurosistemul și contrapartidele convin asupra punctelor *swap*

aferețe tranzacției. Punctele *swap* reprezintă diferența dintre cursul de schimb al tranzacției la termen și cursul de schimb al tranzacției la vedere. Punctele *swap* ale euro în raport cu valutele sunt determinate în conformitate cu convențiile generale de pe piață. Condițiile privind cursul de schimb pentru operațiunile de *swap* valutar sunt definite în Caseta 2.

ALTE CARACTERISTICI OPERAȚIONALE

Caracteristicile operaționale ale operațiunilor de *swap* valutar se pot rezuma după cum urmează:

- pot lua forma operațiunilor de furnizare sau absorbție de lichiditate;
- nu au frecvența standardizată;
- nu au scadența standardizată;
- sunt efectuate prin intermediul licitațiilor rapide sau al procedurilor bilaterale (a se vedea Capitolul 5);
- în general, sunt efectuate în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de *swap* valutar pot fi efectuate de BCE); și
- Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2 și Anexa 3, un număr limitat de contrapartide care să participe la operațiunile de *swap* valutar.

Caseta 2

OPERAȚIUNI DE SWAP VALUTAR

S = cursul de schimb la vedere (la data tranzacției aferente operațiunii de *swap* valutar) dintre euro (EUR) și valuta ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = cursul de schimb la termen dintre euro și valuta ABC la data răscumpărării din cadrul operațiunii de *swap* (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = punctele la termen dintre euro și ABC la data răscumpărării din cadrul operațiunii de *swap* (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = valoarea la vedere a valutei; $N(.)M$ este valoarea la termen a valutei:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{sau} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{sau} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5 ATRAGEREA DE DEPOZITE PE TERMEN FIX

TIPUL INSTRUMENTULUI

Eurosistemul poate invita contrapartidele să plaseze lichidități sub formă de depozite pe termen fix remunerate la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartida. Atragerea de depozite pe termen fix este prevăzută numai pentru obiective de reglaj fin în vederea absorbției de lichiditate de pe piață.

NATURA JURIDICĂ

Depozitele acceptate de la contrapartide sunt pe termen fix și au o rată fixă a dobânzii. Băncile centrale naționale nu acordă garanții în schimbul depozitelor.

CONDIȚII PRIVIND DOBÂNDĂ

Rata dobânzii aplicate depozitului este o rată simplă, calculată pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. Dobânda se plătește la scadența depozitului.

ALTE CARACTERISTICI OPERAȚIONALE

Caracteristicile operaționale ale atragerii de depozite pe termen fix se pot rezuma după cum urmează:

- depozitele sunt atrase în vederea absorbției de lichiditate;
- frecvența cu care sunt atrase depozitele nu este standardizată;

- scadența depozitelor nu este standardizată;
- atragerea de depozite se efectuează, de obicei, prin intermediul licitațiilor rapide, deși nu se exclude posibilitatea folosirii procedurilor bilaterale (a se vedea Capitolul 5);
- atragerea de depozite se efectuează, în general, în mod descentralizat de către băncile centrale naționale (Consiliul guvernatorilor BCE poate decide dacă, în situații excepționale, atragerea bilaterală de depozite la termen³ poate fi efectuată de BCE); și
- Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile menționate la punctul 2.2, un număr limitat de contrapartide pentru atragerea de depozite pe termen fix.

³ Depozitele la termen se păstrează în conturi deschise la băncile centrale naționale; se procedează la fel chiar dacă aceste operațiuni se efectuează în mod centralizat de către BCE.

CAPITOLUL 4

FACILITĂȚI PERMANENTE

4.1 FACILITATEA DE CREDITARE MARGINALĂ

TIPUL INSTRUMENTULUI

Contrapartidele pot folosi facilitatea de creditare marginală pentru a obține la o rată a dobânzii stabilită în prealabil lichiditate *overnight* de la băncile centrale naționale în schimbul unor active eligibile (în conformitate cu Capitolul 6). Facilitatea este destinată acoperirii necesităților temporare de lichiditate ale contrapartidelor. În condiții normale, rata dobânzii aplicate acestei facilități constituie limita superioară pentru rata dobânzii *overnight* pe piață. Termenii și condițiile facilității sunt identice în toată zona euro.

NATURA JURIDICĂ

Băncile centrale naționale pot furniza lichiditate prin facilitatea de creditare marginală fie sub forma contractelor *repo overnight* (și anume proprietatea asupra activului este transferată creditorului, părțile convenind totodată să inverseze tranzacția prin retransferarea activului către debitor în următoarea zi lucrătoare), fie sub forma creditelor *overnight* colateralizate (respectiv se constituie un drept de garanție care poate fi executat asupra activelor, dar, sub rezerva executării obligației de rambursare a creditului, activul rămâne în proprietatea debitorului). Prevederi suplimentare referitoare la contractele *repo* sunt menționate în cadrul contractual aplicat de banca centrală națională în cauză. Furnizarea de lichiditate sub forma creditelor colateralizate ține seama de diferitele proceduri și formalități necesare pentru a permite constituirea și valorificarea ulterioară a dreptului de garanție (gaj, cesiune sau sarcină) care se aplică în diferitele jurisdicții.

CONDIȚII DE ACCES

Instituțiile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pentru contrapartide menționate la punctul 2.1 pot avea acces la facilitatea de creditare marginală. Accesul la facilitatea de creditare marginală se acordă prin intermediul băncii centrale naționale din statul membru în care este stabilită instituția. Accesul la facilitatea de creditare marginală se acordă numai în zilele în care TARGET2¹ este operațional². În zilele în care sistemele SSS în cauză nu sunt operaționale,

accesul la facilitățile de creditare marginală se acordă pe baza activelor-garanție care au fost deja depuse la banca centrală națională.

La închiderea fiecărei zile lucrătoare, pozițiile debitoare din contul de decontare al contrapartidelor deschis la băncile centrale naționale sunt considerate automat ca fiind o cerere de acces la facilitatea de creditare marginală. Procedurile la închiderea zilei în vederea accesului la facilitatea de creditare marginală sunt menționate la punctul 5.3.3.

De asemenea, o contrapartidă poate avea acces la facilitatea de creditare marginală în cazul în care trimite o cerere în acest sens la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită. Pentru ca banca centrală națională să prelucreze cererea în aceeași zi în TARGET2, aceasta trebuie să ajungă la banca centrală națională cel târziu la 15 de minute de la ora închiderii efective a sistemului TARGET2^{3,4}.

- ¹ Începând cu data de 19 noiembrie 2007, infrastructura tehnică descentralizată a sistemului TARGET a fost înlocuită cu platforma comună unică a sistemului TARGET2 prin intermediul căreia sunt introduse și procesate toate ordinele de plată și prin care sunt primite plățile în același mod tehnic. Migrarea către sistemul TARGET2 a fost pusă la punct în trei grupe de țări, permițându-le utilizatorilor TARGET să migreze către sistemul TARGET2 în mai multe etape și la date prestabilite diferite. Structura grupelor de țări a fost următoarea: Grupa 1 (19 noiembrie 2007): Austria, Cipru, Germania, Luxemburg, Malta și Slovenia; Grupa 2 (18 februarie 2008): Belgia, Finlanda, Franța, Irlanda, Țările de Jos, Portugalia și Spania; și Grupa 3 (19 mai 2008): Grecia, Italia și BCE. O a patra dată de migrare (15 septembrie 2008) a fost păstrată ca o măsură de urgență de rezervă. Unele bănci centrale naționale neparticipante sunt de asemenea conectate la TARGET2 pe baza unui acord separat: Letonia și Lituania (în Grupa 1), precum și Danemarca, Estonia și Polonia (în Grupa 3).
- ² În plus, accesul la facilitatea de creditare marginală se acordă numai atunci când sunt îndeplinite cerințele legate de infrastructura sistemelor de plată în RTGS.
- ³ În unele state membre, este posibil ca banca centrală națională sau unele sucursale ale acesteia să nu fie deschise în scopul efectuării operațiunilor de politică monetară în unele zile lucrătoare pentru Eurosistem, din cauza zilelor bancare nelucrătoare naționale sau regionale. În aceste cazuri, banca centrală națională este responsabilă cu informarea în prealabil a contrapartidelor cu privire la măsurile ce trebuie luate în vederea asigurării accesului la facilitatea de creditare marginală pe perioada zilelor bancare nelucrătoare.
- ⁴ Zilele în care sistemul TARGET2 este închis sunt anunțate pe site-ul BCE (www.ecb.europa.eu) și pe site-urile Eurosistemului (a se vedea Anexa 5).

În general, ora închiderii sistemului TARGET2 este ora 18.00, ora BCE (CET). Termenul pentru solicitarea accesului la facilitatea de creditare marginală este amânat cu încă 15 de minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem dintr-o perioadă de aplicare. În cerere trebuie precizată valoarea creditului iar, în cazul în care nu există active-garanție deja depuse la banca centrală națională, este necesară specificarea activelor ce urmează a fi utilizate drept garanție.

În afară de obligația de a prezenta suficiente active-garanție eligibile, nu există nicio limită cu privire la valoarea fondurilor care pot fi acordate în cadrul facilității de creditare marginală.

CONDIȚII PRIVIND SCADENȚA ȘI DOBÂNDA

Scadența creditului acordat în cadrul facilității de creditare marginală este *overnight*. Pentru contrapartidele care participă direct la sistemul TARGET2, creditul se rambursează în ziua următoare în care: (i) sistemul TARGET2 și (ii) sistemele SSS în cauză sunt operaționale, în momentul deschiderii lor.

Rata dobânzii este anunțată în prealabil de către Eurosistem și se calculează ca o rată simplă, pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. BCE poate modifica rata dobânzii în orice moment, respectiva modificare intrând în vigoare, cel mai devreme, în următoarea zi lucrătoare pentru Eurosistem^{5,6}. Dobânda datorată pentru utilizarea facilității se plătește la rambursarea creditului.

SUSPENDAREA FACILITĂȚII

Accesul la facilitate este acordat numai în conformitate cu obiectivele și considerentele generale de politică monetară ale BCE. BCE poate să modifice termenii de acordare a facilității sau să o suspende în orice moment.

4.2 FACILITATEA DE DEPOZIT

TIPUL INSTRUMENTULUI

Contrapartidele pot folosi facilitatea de depozit pentru a plasa depozite *overnight* la băncile centrale naționale. Depozitele se remunerează

la o rată a dobânzii stabilită în prealabil. În condiții normale, rata dobânzii asociate facilității constituie un plafon pentru rata dobânzii *overnight* de pe piață. Termenii și condițiile privind facilitatea de depozit sunt identice în toată zona euro⁷.

NATURA JURIDICĂ

Depozitele *overnight* acceptate de la contrapartide se remunerează la o rată fixă a dobânzii. Contrapartidele nu primesc nicio garanție în schimbul depozitelor.

CONDIȚII DE ACCES⁸

Instituțiile care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate pentru contrapartide menționate la punctul 2.1 pot avea acces la facilitatea de depozit. Accesul la facilitatea de depozit se acordă prin intermediul băncii centrale naționale a statului membru în care este stabilită instituția. Accesul la facilitatea de depozit se acordă numai în zilele în care sistemul TARGET2 este deschis.

Pentru a avea acces la facilitatea de depozit, contrapartida trebuie să trimită o cerere în acest sens la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită. Pentru ca banca centrală națională să prelucreze cererea în aceeași zi în TARGET2, cererea trebuie să fie primită de banca centrală națională cel mai târziu la 15 de minute după ora închiderii sistemului TARGET2, care este, în general, ora 18.00, ora

5 În prezentul document, sintagma „zi lucrătoare pentru Eurosistem” se referă la orice zi în care BCE și cel puțin o bancă centrală națională sunt deschise în scopul efectuării operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului.

6 Consiliul guvernatorilor adoptă, în mod obișnuit, deciziile cu privire la modificările ratei dobânzii în momentul în care evaluează orientarea politicii monetare la prima sa reuniune din lună. În mod obișnuit, aceste decizii intră în vigoare numai la începutul unei noi perioade de aplicare a rezervelor.

7 Între țările din zona euro pot exista diferențe operaționale determinate de utilizarea unor structuri contabile diferite de către băncile centrale naționale.

8 Din cauza existenței unor structuri contabile diferite ale băncilor centrale naționale, BCE poate permite băncilor centrale naționale să aplice condiții de acces ușor diferite de cele menționate aici. Băncile centrale naționale vor furniza informațiile referitoare la orice astfel de deviere de la condițiile de acces descrise în prezentul document.

BCE (CET)^{9,10}. Termenul pentru solicitarea accesului la facilitatea de depozit se amână cu încă 15 de minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem dintr-o perioadă de aplicare a rezervelor. În cerere trebuie precizată valoarea care urmează a fi depozitată în cadrul facilității.

Nu există nicio limită cu privire la suma pe care o contrapartidă o poate depune în cadrul facilității.

SCADENȚA ȘI CONDIȚIILE PRIVIND DOBÂNDA

Scadența depozitelor constituite în cadrul facilității de depozit este *overnight*. Pentru contrapartidele care participă direct la sistemul TARGET2, depozitele deținute în cadrul facilității sunt scadente în ziua următoare în care sistemul TARGET2 este operațional, în momentul deschiderii acestuia.

Rata dobânzii este anunțată în prealabil de către Eurosistem și se calculează ca rată simplă, pe baza convenției privind numărul de zile „număr de zile/360”. BCE poate modifica rata dobânzii în orice moment, respectiva modificare intrând în vigoare cel mai devreme în următoarea zi lucrătoare pentru Eurosistem¹¹. Dobânda aferentă depozitelor se plătește la scadență.

SUSPENDAREA FACILITĂȚII

Accesul la facilitate se acordă numai în conformitate cu obiectivele și considerentele generale de politică monetară ale BCE. BCE își rezervă dreptul de a modifica termenii de acordare a facilității sau de a o suspenda în orice moment.

9 A se vedea nota de subsol 3 din prezentul capitol.

10 A se vedea nota de subsol 4 din prezentul capitol.

11 A se vedea nota de subsol 6 din prezentul capitol.

CAPITOLUL 5

PROCEDURI

CAPITOLUL 5

Proceduri

5.1 PROCEDURI DE LICITAȚIE

5.1.1 CONSIDERAȚII GENERALE

Operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului se efectuează, în mod normal, prin intermediul licitațiilor. Procedurile de licitație ale Eurosistemului se desfășoară în șase etape operaționale, prezentate în Caseta 3.

Eurosistemul face distincție între două tipuri diferite de licitații: licitații standard și licitații rapide. Procedurile pentru licitațiile standard și licitațiile rapide sunt identice, cu excepția intervalului de timp și a sferei contrapartidelor.

LICITAȚII STANDARD

În cazul licitațiilor standard, intervalul de timp maxim dintre momentul anunțării licitației și cel al certificării rezultatului alocării este de 24 de ore (intervalul de timp dintre termenul de depunere a ofertelor și anunțarea rezultatului alocării este de aproximativ două ore). Graficul 1 prezintă o imagine de ansamblu

a intervalului uzual de timp pentru etapele operaționale ale licitațiilor standard. BCE poate decide să modifice acest interval de timp pentru operațiuni individuale, dacă este necesar.

Operațiunile principale de refinanțare, operațiunile de refinanțare pe termen mai lung și operațiunile structurale (cu excepția tranzacțiilor simple) se efectuează întotdeauna prin intermediul licitațiilor standard. Contrapartidele care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate menționate în Secțiunea 2.1 pot participa la licitații standard.

LICITAȚII RAPIDE

Licitațiile rapide se desfășoară, în mod normal, într-un interval de 90 de minute de la momentul anunțării licitației, certificarea având loc imediat după anunțarea rezultatelor alocării. Intervalul uzual de timp pentru etapele operaționale ale licitațiilor rapide este prezentat în Graficul 2. BCE poate decide să modifice acest interval de timp pentru anumite operațiuni, dacă este necesar. Licitațiile rapide se utilizează numai

Caseta 3

ETAPE OPERAȚIONALE ÎN CADRUL PROCEDURILOR DE LICITAȚIE

Etapa 1 Anunțarea licitației

- a. Anunțarea de către BCE prin intermediul rețelelor publice de informare financiară
- b. Anunțarea de către băncile centrale naționale prin intermediul rețelelor naționale de informare financiară și anunțarea directă a fiecărei contrapartide (dacă este cazul)

Etapa 2 Pregătirea și transmiterea ofertelor de către contrapartide

Etapa 3 Prelucrarea ofertelor de către Eurosistem

Etapa 4 Alocarea și anunțarea rezultatelor licitației

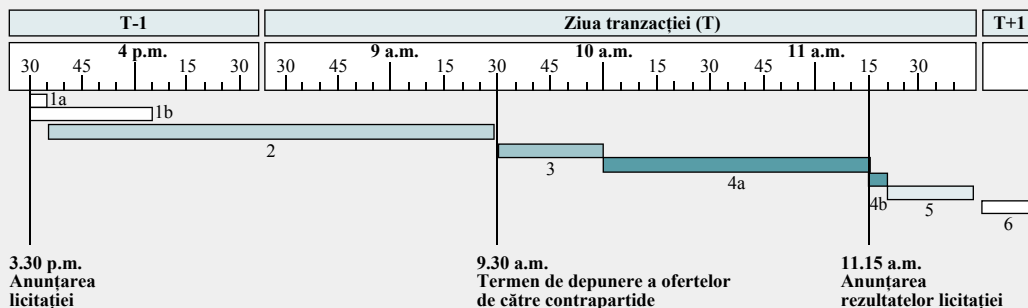
- a. Decizia BCE privind alocarea
- b. Anunțarea rezultatelor alocării

Etapa 5 Certificarea rezultatelor individuale ale alocării

Etapa 6 Decontarea tranzacțiilor (a se vedea Secțiunea 5.3)

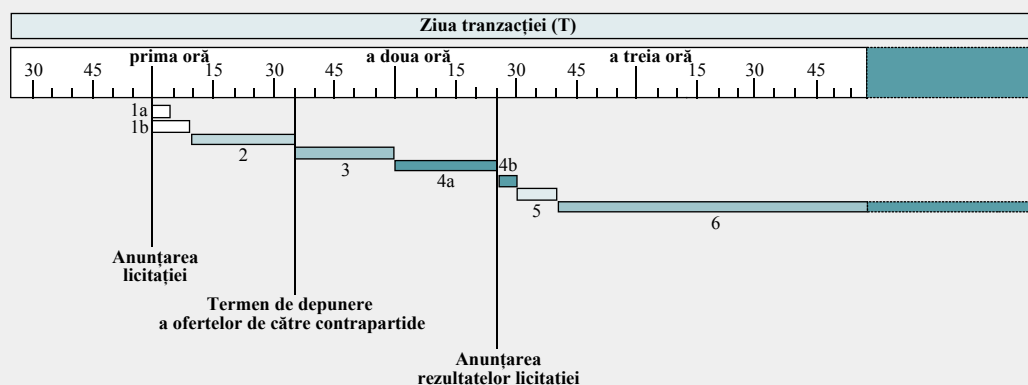
Graficul 1 Intervalul uzual de timp pentru etapele operaționale ale licitațiilor standard

(orele sunt menționate conform orei BCE (ora Europei Centrale))

Notă: Cifrele se referă la etapele operaționale prezentate în Caseta 3.

Graficul 2 Intervalul uzual de timp pentru etapele operaționale ale licitațiilor rapide

Notă: Cifrele se referă la etapele operaționale prezentate în Caseta 3.

pentru operațiunile de reglaj fin. Eurosistemul poate selecta, în conformitate cu criteriile și procedurile menționate în Secțiunea 2.2, un număr limitat de contrapartide care să participe la licitații rapide.

LICITAȚII CU RATĂ FIXĂ ȘI CU RATĂ VARIABILĂ

Eurosistemul are opțiunea de a realiza fie licitații cu rată fixă (de volum), fie licitații cu rată variabilă (de dobândă). În cazul unei licitații cu rată fixă, BCE determină, în prealabil, rata dobânzii, iar contrapartidele participante licitează suma pe care doresc să o tranzacționeze la rata fixă a dobânzii¹. În cazul unei licitații cu rată variabilă, contrapartidele licitează sumele de bani și ratele dobânzii la care doresc să efectueze tranzacții cu băncile centrale naționale².

5.1.2 CALENDARUL LICITAȚIILOR

OPERAȚIUNI PRINCIPALE DE REFINANȚARE ȘI OPERAȚIUNI DE REFINANȚARE PE TERMEN MAI LUNG

Operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează în conformitate cu un calendar orientativ publicat de Eurosistem³. Calendarul se

- ¹ În cadrul licitațiilor cu rată fixă pentru operațiunile de *swap* valutar, BCE stabilește punctele *swap* aferente operațiunii, iar contrapartidele fac oferte privind valoarea determinată a valutei pe care doresc să o vândă (și să o răscumpere) sau să o cumpere (și să o revândă) în condițiile respective.
- ² În cadrul licitațiilor cu rată variabilă pentru operațiunile de *swap* valutar, contrapartidele fac oferte privind valoarea determinată a valutei și punctele *swap* la care doresc să efectueze tranzacții.
- ³ Calendarul licitațiilor Eurosistemului este disponibil pe website-ul BCE (www.ecb.int), precum și pe website-urile Eurosistemului (a se vedea Anexa 5).

Tabelul 2 Zile uzuale de tranzacționare pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung

Tipul operațiunii	Zi uzuală de tranzacționare (T)
Operațiuni principale de refinanțare	Fiecare zi de marți
Operațiuni de refinanțare pe termen mai lung	Ultima zi de miercuri a fiecărei luni calendaristice ¹⁾

1) Ca urmare a perioadei sărbătorii Crăciunului, operațiunea din decembrie este devansată, în general, cu o săptămână, respectiv în ziua de miercuri precedentă din aceeași lună.

publică cu cel puțin trei luni înainte de începutul anului pentru care este valabil. Zilele uzuale de tranzacționare pentru operațiunile principale de refinanțare și cele de refinanțare pe termen mai lung sunt menționate în Tabelul 2. BCE dorește să asigure posibilitatea contrapartidelor din toate statele membre de a participa la operațiunile principale de refinanțare și la operațiunile de refinanțare pe termen mai lung. Prin urmare, atunci când stabilește calendarul pentru respectivele operațiuni, BCE ajustează programul uzual astfel încât să țină seama de zilele bancare nelucrătoare din fiecare stat membru.

OPERAȚIUNI STRUCTURALE

Operațiunile structurale realizate prin licitații standard nu sunt efectuate în conformitate cu un calendar prestabilit. Totuși, operațiunile respective se desfășoară și se decontează, în mod normal, numai în zilele care sunt zile lucrătoare pentru BCN⁴ din toate statele membre.

OPERAȚIUNI DE REGLAJ FIN

Operațiunile de reglaj fin nu sunt efectuate în conformitate cu un calendar prestabilit. BCE poate decide efectuarea operațiunilor de reglaj fin în orice zi lucrătoare pentru Eurosistem. La aceste operațiuni participă numai băncile centrale naționale ale statelor membre în care ziua tranzacției, ziua decontării și ziua rambursării sunt zile lucrătoare pentru BCN.

5.1.3 ANUNȚAREA LICITAȚIILOR

Licitațiile standard ale Eurosistemului se anunță în mod public, prin intermediul rețelelor de informare financiară. În plus, băncile centrale naționale pot anunța licitația direct contrapartidelor care nu au acces la rețelele de informare financiară. Mesajul public

de anunțare a licitației conține, de regulă, următoarele informații:

- numărul de referință al licitației;
- data licitației;
- tipul operațiunii (furnizare sau absorbție de lichiditate și tipul instrumentului de politică monetară care urmează să fie utilizat);
- scadența operațiunii;
- tipul licitației (licitație cu rată fixă sau variabilă);
- metoda de alocare (licitație de tip olandez sau de tip american, astfel cum sunt definite în Secțiunea 5.1.5);
- volumul prevăzut pentru operațiune (de regulă, numai în cazul operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung);
- rata dobânzii/prețul/punctele *swap* fixe (în cazul licitației cu rată fixă);
- minimul/maximul acceptat al ratei dobânzii/prețului/punctelor *swap* (dacă este cazul);
- data începerii operațiunii și data scadenței acesteia (dacă este cazul) sau data decontării

4 În prezentul document, sintagma „zi lucrătoare pentru BCN” se referă la orice zi în care banca centrală națională a unui anumit stat membru este deschisă în scopul efectuării operațiunilor de politică monetară ale Eurosistemului. În unele state membre, unele sucursale ale băncii centrale naționale pot fi închise în zile lucrătoare pentru BCN din cauza unor zile bancare nelucrătoare locale sau regionale. În acest caz, banca centrală națională în cauză este responsabilă cu informarea prealabilă a contrapartidelor cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru tranzacțiile care implică sucursalele menționate anterior.

și data scadenței instrumentului (în cazul emiterii de certificate de debit);

- monedele utilizate și moneda a cărei sumă este păstrată fixă (în cazul operațiunilor de *swap* valutar);
- cursul de schimb de referință la vedere care trebuie folosit la calcularea ofertelor (în cazul operațiunilor de *swap* valutar);
- limita maximă a ofertei (dacă este cazul);
- suma minimă alocată unei contrapartide (dacă este cazul);
- rata minimă de alocare (dacă este cazul);
- calendarul de prezentare a ofertelor;
- valoarea nominală a certificatelor (în cazul emiterii de certificate de debit); și
- codul ISIN al emisiunii (în cazul emiterii de certificate de debit).

În vederea îmbunătățirii transparenței în cazul operațiunilor de reglaj fin, Eurosistemul anunță licitațiile rapide, de regulă, în mod public și în avans. Totuși, în situații excepționale, BCE poate decide să nu anunțe public, în avans, licitațiile rapide. Anunțarea licitațiilor rapide se face conform procedurilor prevăzute pentru licitațiile standard. În cazul unei licitații rapide care nu este anunțată public în prealabil, contrapartidele selectate sunt contactate direct de băncile centrale naționale. În cazul unei licitații rapide anunțate public, banca centrală națională respectivă poate contacta direct contrapartidele selectate.

5.1.4 PREGĂTIREA ȘI TRANSMITEREA OFERTELOR DE PARTICIPARE LA LICITAȚIE DE CĂTRE CONTRAPARTIDE

Ofertele contrapartidelor trebuie să corespundă modelului oferit de băncile centrale naționale pentru operațiunea în cauză. Ofertele trebuie transmise băncii centrale naționale a unui stat

membru în care se află o unitate a instituției respective (sediul principal sau sucursală). În fiecare stat membru ofertele unei instituții pot fi prezentate numai de o singură unitate (fie de sediul principal, fie de o sucursală).

În cazul licitațiilor cu rată fixă, contrapartidele trebuie să precizeze în ofertele depuse suma pe care doresc să o tranzacționeze cu băncile centrale naționale⁵.

În cazul licitațiilor cu rată variabilă, contrapartidele pot prezenta până la zece oferte diferite din punct de vedere al nivelurilor ratei dobânzii/prețului/punctelor *swap*. Pentru fiecare ofertă, trebuie să indice suma pe care doresc să o tranzacționeze cu băncile centrale naționale și rata dobânzii aferente^{6,7}. Ofertele privind rata dobânzii se exprimă ca multipli de 0, 01 puncte procentuale. În cazul unei licitații cu rată variabilă pentru operațiuni de *swap* valutar, punctele *swap* trebuie determinate în conformitate cu convențiile standard de pe piață, iar ofertele trebuie exprimate ca multipli de 0, 01 puncte *swap*.

În cazul operațiunilor principale de refinanțare, valoarea minimă a ofertei este de 1 000 000 EUR. Ofertele care depășesc această valoare trebuie exprimate ca multipli de 100 000 EUR. Aceeași valoare minimă a ofertelor și aceeași multipli se aplică și în cazul operațiunilor de reglaj fin și al operațiunilor structurale. Valoarea minimă a ofertei se aplică pentru fiecare nivel al ratei dobânzii/prețului/punctelor *swap*.

Pentru operațiunile de refinanțare pe termen mai lung, fiecare bancă centrală națională stabilește o valoare minimă a ofertei, cuprinsă

5 La operațiunile de *swap* valutar cu rată fixă, trebuie să se indice valoarea fixă a valutei pe care contrapartida dorește să o tranzacționeze cu Eurosistemul.

6 În ceea ce privește emiteria de certificate de debit de către BCE, instituția poate decide ca ofertele să fie prezentate sub forma unui preț, și nu sub forma unei rate a dobânzii. În aceste cazuri, prețurile trebuie cotate ca procent din valoarea nominală.

7 La operațiunile de *swap* valutar cu rată variabilă, trebuie indicată suma din moneda fixă pe care contrapartida dorește să o tranzacționeze cu Eurosistemul, precum și nivelul punctelor *swap*.

între 10 000 EUR și 1 000 000 EUR. Ofertele care depășesc valoarea minimă stabilită a ofertei trebuie exprimate ca multipli de 10 000 EUR. Valoarea minimă a ofertei se aplică pentru fiecare nivel al ratei dobânzii.

BCE poate impune o limită maximă a ofertei pentru a evita ofertele cu o valoare disproporționat de mare. O astfel de limită maximă a ofertei se indică întotdeauna în mesajul public de anunțare a licitației.

Contrapartidele trebuie să fie întotdeauna în măsură să acopere sumele care le-au fost alocate cu o cantitate suficientă de active-garanție eligibile⁸. Dispozițiile contractuale sau normative aplicate de banca centrală națională în cauză permit impunerea de sancțiuni în cazul în care o contrapartidă nu este capabilă să transfere o cantitate suficientă de active-garanție sau de lichidități în vederea decontării sumei care i-a fost alocată în cadrul unei licitații.

Ofertele pot fi revocate până la expirarea termenului de depunere a acestora. Ofertele transmise după termenul specificat în mesajul de anunțare a licitației nu sunt valabile. Băncile centrale naționale hotărăsc dacă termenul a fost respectat. Băncile centrale naționale resping toate ofertele unei contrapartide în cazul în

care valoarea totală a ofertelor depășește limita maximă a ofertei stabilită de BCE. De asemenea, băncile centrale naționale resping orice ofertă cu o valoare mai mică decât valoarea minimă a ofertei sau care este mai mică decât minimul sau mai mare decât maximumul acceptat pentru rata dobânzii/prețul/punctele *swap*. În plus, băncile centrale naționale pot respinge ofertele incomplete sau care nu respectă modelul furnizat. În cazul respingerii unei oferte, banca centrală națională în cauză informează contrapartida cu privire la decizia sa de respingere înaintea alocării sumelor în cadrul licitației.

5.1.5 PROCEDURI DE ALOCARE ÎN CADRUL LICITAȚIEI

LICITAȚIE CU RATĂ FIXĂ

În cadrul unei licitații cu rată fixă, alocarea presupune însumarea ofertelor primite de la contrapartide. În cazul în care valoarea agregată a ofertelor depășește volumul total de lichiditate care urmează a fi alocat, ofertele depuse se onorează în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor (a se vedea Caseta 4). Suma alocată fiecărei contrapartide se rotunjește la cel

⁸ Sau să deconteze suma în cazul operațiunilor de absorbție de lichiditate.

Caseta 4

ALOCAREA ÎN CADRUL LICITAȚIILOR CU RATĂ FIXĂ

Procentul de alocare este:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Suma alocată celei de-a *i*-a contrapartide este:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

unde:

- A = suma totală alocată
- n = numărul total al contrapartidelor
- a_i = valoarea ofertei celei de-a *i*-a contrapartide
- all% = procentul alocat
- all_i = suma totală alocată celei de-a *i*-a contrapartide

ALOCAREA ÎN CADRUL LICITAȚIILOR ÎN EURO CU RATĂ VARIABILĂ

(exemplul se referă la ofertele privind ratele dobânzilor)

Procentul de alocare la rata dobânzii marginale este:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Suma alocată celei de-a i -a contrapartide la rata dobânzii marginale este:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Suma totală alocată celei de-a i -a contrapartide este:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

unde:

- A = suma totală alocată
- r_s = a s -a ofertă de rată a dobânzii prezentată de contrapartidă
- n = numărul total al contrapartidelor
- $a(r_s)_i$ = valoarea ofertei la a s -a rată a dobânzii (r_s) prezentată de a i -a contrapartidă
- $a(r_s)$ = valoarea agregată a ofertelor la a s -a rată a dobânzii (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

- r_m = rata dobânzii marginale:
 - $r_l \geq r_s \geq r_m$ în cazul unei licitații pentru furnizare de lichiditate
 - $r_m \geq r_s \geq r_l$ în cazul unei licitații pentru absorbție de lichiditate
- r_{m-1} = rata dobânzii înainte de rata dobânzii marginale (ultima rată a dobânzii la care ofertele se onorează în totalitate):
 - $r_{m-1} > r_m$ în cazul unei licitații pentru furnizarea de lichiditate
 - $r_m > r_{m-1}$ în cazul unei licitații pentru absorbția de lichiditate
- $all\%(r_m)$ = procentul de alocare la rata dobânzii marginale
- $all(r_s)_i$ = suma alocată celei de-a i -a contrapartide la a s -a rată a dobânzii
- all_i = suma totală alocată celei de-a i -a contrapartide

mai apropiat euro. Cu toate acestea, BCE poate hotărî să aloce o sumă minimă sau un procent minim fiecărui ofertant în cazul licitațiilor cu rată fixă.

LICITAȚII ÎN EURO CU RATĂ VARIABILĂ

Alocarea în cadrul licitațiilor în euro cu rată variabilă destinate furnizării de lichiditate presupune gruparea ofertelor în ordinea descrescătoare a ratelor dobânzilor oferite.

Ofertele cu nivelurile cele mai ridicate ale ratei dobânzii au prioritate, iar ofertele cu rate ale dobânzii mai scăzute sunt acceptate în ordine descrescătoare până la epuizarea cantității totale de lichiditate de alocat. În cazul în care, la nivelul cel mai scăzut acceptat al ratei dobânzii (adică rata dobânzii marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma rămasă este alocată ofertelor în proporția convenită în funcție de raportul dintre suma de

alocat și valoarea agregată a ofertelor la rata dobânzii marginale (a se vedea Casetă 5). Suma alocată fiecărei contrapartide este rotunjită la cel mai apropiat euro.

Alocarea în cadrul licitațiilor cu rată variabilă destinate absorbției de lichiditate (care pot fi utilizate pentru emiterea de certificate de debit și pentru atragerea de depozite la termen) presupune gruparea ofertelor în ordinea crescătoare a ratelor dobânzilor oferite (sau în ordinea descrescătoare a prețurilor oferite). Ofertele cu nivelul cel mai scăzut al ratei dobânzii (prețul cel mai ridicat) au prioritate, iar ofertele cu ratele dobânzii mai ridicate (oferte cu prețuri

mai scăzute) sunt acceptate în ordine succesivă, până la epuizarea lichidității de absorbit. În cazul în care, la nivelul cel mai ridicat acceptat al ratei dobânzii sau la prețul cel mai mic (rata dobânzii marginale/prețul marginal), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma respectivă este alocată ofertelor în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor la rata dobânzii marginale/prețul marginal (a se vedea Casetă 5). Pentru emiterea de certificate de debit, suma alocată fiecărei contrapartide este rotunjită la cel mai apropiat multiplu al valorii nominale a certificatelor de debit. Pentru alte operațiuni de absorbție de lichiditate, suma

Casetă 6

ALOCAREA ÎN CADRUL LICITAȚIILOR CU RATĂ VARIABILĂ AVÂND CA OBIECT OPERAȚIUNI DE SWAP VALUTAR

Procentul de alocare la punctele *swap* marginale este:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Suma alocată celei de-a *i*-a contrapartide la punctele *swap* marginale este:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Suma totală alocată celei de-a *i*-a contrapartide este:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

unde:

A = suma totală alocată

Δ_s = al *s*-lea nivel al punctelor *swap* ofertat de contrapartide

n = numărul total al contrapartidelor

$a(\Delta_s)_i$ = valoarea ofertei la al *s*-lea nivel al punctelor *swap* (Δ_s) transmis de a *i*-a contrapartidă

$a(\Delta_s)$ = valoarea totală a ofertelor la al *s*-lea nivel al punctelor *swap* (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = punctele *swap* marginale:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_l$ în cazul unei operațiuni de *swap* valutar pentru furnizare de lichiditate

$\Delta_l \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ în cazul unei operațiuni de *swap* valutar pentru absorbție de lichiditate

Caseta 6 (continuare)

Δ_{m-1}	=	punctele <i>swap</i> înainte de punctele <i>swap</i> marginale (ultimele puncte <i>swap</i> la care ofertele se onorează în întregime), $\Delta_m > \Delta_{m-1}$ în cazul unei operațiuni de <i>swap</i> valutar pentru furnizare de lichiditate $\Delta_{m-1} > \Delta_m$ în cazul unei operațiuni de <i>swap</i> valutar pentru absorbție de lichiditate
$\text{all}(\Delta_m)$	=	procentul de alocare la punctele <i>swap</i> marginale
$\text{all}(\Delta_s)_i$	=	suma alocată celei de-a <i>i</i> -a contrapartide la al <i>s</i> -lea nivel al punctelor <i>swap</i>
all_i	=	suma totală alocată celei de-a <i>i</i> -a contrapartide

alocată fiecărei contrapartide este rotunjită la cel mai apropiat euro.

BCE poate decide să aloce o sumă minimă fiecărui ofertant câștigător în cadrul licitațiilor cu rată variabilă.

LICITAȚII CU RATĂ VARIABILĂ AVÂND CA OBIECT OPERAȚIUNI DE SWAP VALUTAR

Alocarea în cadrul licitațiilor cu rată variabilă având ca obiect operațiuni de *swap* valutar destinate furnizării de lichiditate presupune gruparea ofertelor în ordinea crescătoare a punctelor *swap*⁹. Ofertele cu nivelul cel mai scăzut al punctelor *swap* au prioritate, urmând ca ofertele cu niveluri succesiv mai ridicate să fie acceptate până la epuizarea sumei totale de alocat exprimate în moneda respectivă. În cazul în care, la cel mai ridicat nivel acceptat al punctelor *swap* (punctele *swap* marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma respectivă este repartizată între oferte în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma de alocat și valoarea agregată a ofertelor la punctele *swap* marginale (a se vedea Caseta 6). Suma alocată fiecărei contrapartide este rotunjită la cel mai apropiat euro.

Alocarea în cadrul licitațiilor cu rată variabilă având ca obiect operațiuni de *swap* valutar destinate absorbției de lichiditate presupune gruparea ofertelor în ordinea descrescătoare a punctelor *swap* oferite. Ofertele cu cel mai ridicat nivel al punctelor *swap* au prioritate, urmând ca ofertele cu niveluri mai scăzute ale punctelor *swap* să fie acceptate în ordine descrescătoare până la epuizarea sumei totale de absorbit exprimate în moneda fixă. În cazul în

care, la cel mai scăzut nivel acceptat al punctelor *swap* (și anume punctele *swap* marginale), valoarea agregată a ofertelor depășește suma rămasă pentru alocare, suma respectivă este alocată între oferte în mod proporțional, în funcție de raportul dintre suma rămasă de alocat și valoarea agregată a ofertelor la nivelul punctelor *swap* marginale (a se vedea Caseta 6). Suma alocată fiecărei contrapartide este rotunjită la cel mai apropiat euro.

TIPURI DE LICITAȚII

În cazul licitațiilor cu rată variabilă, Eurosistemul poate aplica fie proceduri bazate pe metoda ratei uniforme, fie proceduri bazate pe metoda ratei multiple. În licitațiile bazate pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), rata dobânzii/prețul/punctele *swap* de alocare aplicate ofertelor onorate echivalează cu rata dobânzii marginale/prețul/punctele *swap* (respectiv rata dobânzii/prețul/punctele *swap* la care suma totală de alocat este epuizată). În licitațiile bazate pe metoda ratei multiple (de tip american), rata dobânzii/prețul/punctele *swap* de alocare echivalează cu rata dobânzii/prețul/punctele *swap* prezentate în fiecare ofertă individuală.

9 Punctele *swap* se grupează în ordine crescătoare, ținând seama de semnul punctelor, care depinde de semnul diferențialului de rată a dobânzii dintre moneda externă și euro. În cazul în care, la scadența *swap*, rata dobânzii pentru moneda externă este mai mare decât rata dobânzii corespundente pentru euro, semnul punctelor *swap* este pozitiv (euro este cotelat la o valoare mai mare în raport cu moneda externă). În situația inversă, dacă rata dobânzii pentru moneda externă este mai mică decât rata dobânzii corespundente pentru euro, semnul punctelor *swap* este negativ (euro este cotelat la o valoare mai mică în raport cu moneda externă).

5.1.6 ANUNȚAREA REZULTATELOR LICITAȚIEI

Rezultatele licitațiilor standard și cele ale licitațiilor rapide sunt anunțate public prin intermediul rețelelor de informare financiară. În plus, băncile centrale naționale pot anunța rezultatul alocării direct contrapartidelor care nu au acces la rețelele de informare financiară. Mesajul public de anunțare a licitației conține, de regulă, următoarele informații:

- numărul de referință al licitației;
- data licitației;
- tipul operațiunii;
- scadența operațiunii;
- valoarea totală a ofertelor transmise de contrapartidele Eurosistemului;
- numărul ofertanților;
- monedele utilizate (în cazul operațiunilor de *swap* valutar);
- valoarea totală alocată;
- procentul de alocare (în cazul licitațiilor cu rată fixă);
- cursul de schimb la vedere (în cazul operațiunilor de *swap* valutar);
- rata dobânzii/prețul/punctele *swap* fixe (în cazul licitației cu rată fixă);
- rata dobânzii marginale/prețul/punctele *swap* acceptate și procentul de alocare la rata dobânzii marginale/prețul/punctele *swap* (în cazul licitațiilor cu rată variabilă);
- rata dobânzii minimă acceptată, rata dobânzii maximă acceptată și rata medie ponderată de alocare (în cazul licitațiilor bazate pe metoda ratei multiple);
- data începerii operațiunii și data scadenței acesteia (dacă este cazul) sau data decontării și data scadenței instrumentului (în cazul emiterii de certificate de debit);
- suma minimă alocată unei contrapartide (dacă este cazul);
- procentul minim de alocare (dacă este cazul);
- valoarea nominală a certificatelor (în cazul emiterii de certificate de debit); și
- codul ISIN al emisiunii (în cazul emiterii de certificate de debit).

Băncile centrale naționale certifică rezultatele alocării individuale direct contrapartidelor câștigătoare.

5.2 PROCEDURI BILATERALE

CONSIDERAȚII GENERALE

Băncile centrale naționale pot efectua operațiuni pe bază de proceduri bilaterale¹⁰. Aceste proceduri pot fi utilizate în cazul operațiunilor de reglaj fin pe piața monetară și al operațiunilor structurale sub forma tranzacțiilor simple. În sens larg, procedurile bilaterale sunt definite ca fiind orice proceduri prin care Eurosistemul desfășoară o tranzacție cu una sau mai multe contrapartide, fără a recurge la o licitație. În acest sens, se pot distinge două tipuri de proceduri bilaterale: operațiuni în care contrapartidele sunt contactate direct de Eurosistem și operațiuni efectuate prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață.

CONTACTAREA DIRECTĂ A CONTRAPARTIDELOR

În cadrul acestei proceduri, băncile centrale naționale contactează direct una sau mai multe contrapartide naționale, selectate în conformitate cu criteriile menționate în Secțiunea 2.2. Băncile centrale naționale decid dacă se încheie sau nu tranzacția cu contrapartidele în conformitate cu

¹⁰ Consiliul guvernatorilor BCE decide dacă, în situații excepționale, operațiunile bilaterale de reglaj fin pot fi efectuate și de BCE.

instrucțiunile precise ale BCE. Tranzacțiile se decontează prin intermediul băncilor centrale naționale.

În cazul în care Consiliul guvernatorilor BCE ar decide că, în situații excepționale, operațiunile bilaterale ar putea fi efectuate și de BCE (sau de una sau mai multe bănci centrale naționale acționând în calitate de agenți operativi ai BCE), procedurile pentru astfel de operațiuni ar fi modificate în mod corespunzător. În acest caz, BCE (sau banca centrală națională/băncile centrale naționale care acționează în calitate de agenți operativi ai BCE) ar contacta direct una sau mai multe contrapartide din zona euro, selectate în conformitate cu criteriile menționate în Secțiunea 2.2. BCE (sau banca centrală națională/băncile centrale naționale care acționează în numele BCE) ar decide dacă să încheie sau nu tranzacția cu contrapartidele. Totuși, decontarea tranzacțiilor s-ar realiza în mod descentralizat, prin intermediul băncilor centrale naționale.

Operațiunile bilaterale efectuate prin contactarea directă a contrapartidelor pot fi utilizate în cazul tranzacțiilor reversibile, al tranzacțiilor simple, al operațiunilor de *swap* valutar și de atragere de depozite la termen.

Operațiuni efectuate prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață

Băncile centrale naționale pot efectua tranzacții simple prin intermediul burselor de valori și al agenților de piață. Pentru aceste operațiuni, sfera contrapartidelor nu este limitată *a priori*, iar procedurile sunt adaptate convențiilor de pe piață aplicabile titlurilor de credit tranzacționate.

Anunțarea operațiunilor bilaterale

De regulă, operațiunile bilaterale nu se anunță public în avans. În plus, BCE poate decide să nu anunțe public rezultatele operațiunilor bilaterale.

Zile de desfășurare a operațiunilor bilaterale

BCE poate decide să desfășoare operațiuni bilaterale de reglaj fin în orice zi lucrătoare

pentru Eurosistem. La astfel de operațiuni participă numai băncile centrale naționale ale statelor membre în care ziua tranzacției, ziua decontării și ziua rambursării sunt zile lucrătoare pentru BCN.

Operațiunile bilaterale simple efectuate în scopuri structurale se desfășoară și se decontează, de regulă, numai în zilele care sunt zile lucrătoare pentru BCN în toate statele membre.

5.3 PROCEDURI DE DECONTARE

5.3.1 CONSIDERAȚII GENERALE

Tranzacțiile monetare care implică utilizarea facilităților permanente ale Eurosistemului sau participarea la operațiunile de piață monetară se decontează prin conturile contrapartidelor deschise la băncile centrale naționale (sau conturile băncilor de decontare care participă la sistemul TARGET2). Tranzacțiile monetare se decontează numai după transferul final al activelor-garanție aferente operațiunii în cauză (sau în momentul în care acest transfer are loc). Aceasta înseamnă că activele-garanție trebuie să fi fost depozitate în prealabil într-un cont de custodie deschis la băncile centrale naționale sau să fie decontate pe parcursul aceleiași zile (*intraday*) la băncile centrale naționale respective, pe baza principiului livrare-contra-plată. Transferul activelor-garanție se efectuează prin conturile de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare deținute de contrapartide la SSS care îndeplinesc standardele minime ale BCE¹¹. Contrapartidele care nu au un cont de custodie deschis la o bancă centrală națională sau un cont de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare deschis la un SSS care îndeplinește standardele minime ale BCE pot deconta tranzacțiile cu active-garanție prin contul de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare sau contul de custodie al unei instituții de credit corespondente.

¹¹ Prezentarea standardelor referitoare la utilizarea SSS eligibile din zona euro și lista actualizată a legăturilor eligibile dintre respectivele sisteme sunt disponibile pe website-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

Tabelul 3 Date uzuale de decontare a operațiunilor de piață monetară ale Eurosistemului ¹⁾

Instrumentul de politică monetară	Data decontării pentru operațiunile efectuate prin licitații standard	Data decontării pentru operațiuni efectuate prin licitații rapide sau proceduri bilaterale
Tranzacții reversibile	T+1 ²⁾	T
Tranzacții simple	-	În conformitate cu convențiile de pe piață privind activele-garanție
Emitere de certificate de debit	T+1	-
Swap valutar	-	T, T+1 sau T+2
Atragere de depozite la termen	-	T

1) T se referă la ziua tranzacției. Data decontării se referă la zilele lucrătoare pentru Eurosistem.

2) În cazul în care data uzuală de decontare pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung coincide cu o zi bancară nelucrătoare, BCE poate decide asupra unei date diferite de decontare, cu opțiunea de decontare în aceeași zi. Datele de decontare pentru operațiunile principale de refinanțare și operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se precizează în avans în calendarul licitațiilor Eurosistemului (a se vedea Secțiunea 5.1.2).

Cadrul contractual aplicat de băncile centrale naționale (sau BCE) în cazul instrumentelor specifice de politică monetară conține prevederi suplimentare referitoare la procedurile de decontare. Procedurile de decontare pot diferi într-o anumită măsură de la o bancă centrală națională la alta din cauza diferențelor existente la nivelul legislației naționale și al practicilor operaționale.

5.3.2 DECONTAREA OPERAȚIUNILOR DE PIAȚĂ MONETARĂ

Operațiunile de piață monetară bazate pe licitații standard (respectiv operațiuni principale de refinanțare, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung și operațiuni structurale) se decontează, de regulă, în prima zi care urmează zilei tranzacției în care TARGET2 și sistemele SSS în cauză sunt deschise. În principiu, Eurosistemul vizează decontarea tranzacțiilor aferente operațiunilor sale de piață monetară simultan, în toate statele membre, cu toate contrapartidele care au furnizat suficiente active-garanție. Cu toate acestea, din cauza constrângerilor de ordin operațional și a caracteristicilor tehnice ale SSS, momentul exact din ziua decontării operațiunilor de piață monetară poate fi diferit în țările din zona euro. Momentul decontării operațiunilor principale de refinanțare și a operațiunilor de refinanțare pe termen mai lung coincide în mod normal cu momentul rambursării unei operațiuni anterioare cu scadența corespunzătoare.

Eurosistemul vizează decontarea operațiunilor de piață monetară efectuate prin intermediul

licitațiilor rapide și al procedurilor bilaterale în ziua tranzacției. Cu toate acestea, Eurosistemul poate stabili uneori, din motive de ordin operațional, alte date de decontare pentru aceste operațiuni, în special în cazul tranzacțiilor simple și al operațiunilor de swap valutar (a se vedea Tabelul 3).

5.3.3 PROCEDURI LA ÎNCHIDEREA ZILEI

Procedurile la închiderea zilei sunt menționate în documentele referitoare la sistemul TARGET2. În general, ora închiderii pentru sistemul TARGET2 este 18:00, ora BCE (CET). După ora închiderii, sistemul TARGET2 nu mai acceptă ordine de plată pentru prelucrare, dar prelucrează ordinele de plată rămase care au fost acceptate înainte de ora închiderii. Cererile contrapartidelor privind accesul la facilitatea de creditare marginală sau la facilitatea de depozit trebuie să fie depuse la banca centrală națională respectivă cel târziu la 15 minute de la ora închiderii sistemului TARGET2. Termenul pentru solicitarea accesului la facilitățile permanente ale Eurosistemului este amânat cu încă 15 minute în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem din cadrul perioadei de aplicare a rezervelor minime obligatorii.

Eventualele solduri negative înregistrate în conturile de decontare din TARGET2 ale contrapartidelor eligibile, rămase după finalizarea procedurilor de control la închiderea zilei, sunt considerate automat ca fiind o cerere de acces la facilitatea de creditare marginală (a se vedea Secțiunea 4.1).

CAPITOLUL 6

ACTIVE ELIGIBILE

6.1 CONSIDERAȚII GENERALE

Articolul 18.1 din Statutul SEBC permite BCE și băncilor centrale naționale să efectueze tranzacții pe piețele financiare prin cumpărări și vânzări simple (*outright*) de active-garanție sau prin contracte repo și solicită ca toate operațiunile de creditare ale Eurosistemului să se bazeze pe garanții corespunzătoare. Prin urmare, toate operațiunile Eurosistemului de furnizare de lichiditate se efectuează pe baza activelor-garanție furnizate de contrapartide fie sub forma transferului proprietății activelor (în cazul tranzacțiilor simple sau al contractelor repo), fie sub forma constituirii unei garanții reale mobiliare, cesiuni sau sarcini asupra activelor respective (în cazul creditelor garantate)¹.

În scopul protejării Eurosistemului de pierderi în cadrul operațiunilor de politică monetară, al asigurării tratamentului egal al contrapartidelor și al îmbunătățirii eficienței operaționale și transparenței, activele-garanție trebuie să îndeplinească anumite criterii pentru a fi eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului. Acesta a elaborat un cadru unic privind activele eligibile, care este comun pentru toate operațiunile de creditare din cadrul Eurosistemului. Acest cadru unic (denumit și „Lista unică”) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2007 și a înlocuit sistemul bazat pe două categorii de active aplicat de la începutul celei de-a treia etape a Uniunii economice și monetare².

Cadrul unic cuprinde două clase distincte de active – active tranzacționabile și active netranzacționabile. Cu excepția faptului că activele netranzacționabile nu sunt folosite de Eurosistem pentru tranzacții simple, nu se face nici o distincție între cele două clase de active în ceea ce privește calitatea activelor și eligibilitatea acestora pentru diferitele tipuri de operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului. Activele eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului pot fi folosite și ca active-garanție pentru credite pe parcursul zilei.

Criteriile de eligibilitate pentru cele două clase de active sunt uniforme pe tot cuprinsul zonei

euro și sunt prezentate în secțiunea 6.2³. Pentru a se asigura că cele două clase de active respectă aceleași standarde de creditare, s-a stabilit un cadru de evaluare a creditelor la nivelul Eurosistemului (ECAF), care se bazează pe diferite surse de evaluare a creditelor. Procedurile și regulile care stabilesc și verifică îndeplinirea cerinței Eurosistemului de asigurare a unor „standarde ridicate de creditare” pentru toate garanțiile eligibile sunt prezentate în secțiunea 6.3. Măsurile de control al riscurilor și principiile de evaluare a activelor-garanție sunt prevăzute în secțiunile 6.4 și 6.5. Contrapartidele Eurosistemului pot folosi activele eligibile în operațiuni transfrontaliere (secțiunea 6.6).

6.2 CERINȚE DE ELIGIBILITATE PENTRU ACTIVELE-GARANȚIE

BCE întocmește, menține și publică o listă a activelor tranzacționabile eligibile⁴. În cazul activelor netranzacționabile, BCE nu publică nici lista activelor eligibile și nici pe cea a debitorilor/garanților eligibili.

Eurosistemul va oferi contrapartidelor consultanță cu privire la eligibilitatea unor active ca garanție

- 1 Tranzacțiile simple și reversibile de piață monetară în vederea absorbției de lichiditate se bazează, de asemenea, pe active-garanție. Criteriile de eligibilitate pentru activele-garanție folosite în tranzacțiile reversibile de piață monetară în vederea absorbției de lichiditate sunt identice cu cele care se aplică activelor-garanție folosite în tranzacții reversibile de piață monetară în vederea furnizării de lichiditate. Totuși, în tranzacțiile de absorbție de lichiditate nu se aplică marje de ajustare a valorii.
- 2 Fondurile comune de creanțe franceze (FCC) cuprinse în lista de active de tip 1 și emise anterior datei de 1 mai 2006 vor rămâne eligibile pentru o perioadă tranzitorie până la 31 decembrie 2008. FCC emise începând cu data de 1 mai 2006 nu sunt eligibile.
- 3 În cadrul perioadei intermediare până la 31 decembrie 2011, pentru o clasă specifică de active din cadrul activelor netranzacționabile – creanțele private – un număr limitat de criterii de eligibilitate și operaționale pot fi diferite în cadrul zonei euro (secțiunea 6.2.2).
- 4 Lista este publicată și actualizată zilnic pe website-ul BCE (www.ecb.europa.eu). Activele tranzacționabile emise de societăți nefinanciare care nu dispun de o evaluare din partea unei agenții internaționale de rating (ECAI) pentru emisiune, emitent sau garant nu sunt incluse în lista publică a activelor tranzacționabile eligibile. Eligibilitatea acestor titluri de credit depinde de evaluarea efectuată de sursa de evaluare a creditului aleasă de contrapartida respectivă în conformitate cu regulile ECAF aplicabile creanțelor private prevăzute în secțiunea 6.3.3.

acceptată de Eurosistem doar în cazul în care îi sunt prezentate ca garanție active tranzacționabile deja emise sau active netranzacționabile aflate în circulație. Nu se oferă consultanță înainte de emiterea activelor.

6.2.1 CRITERII DE ELIGIBILITATE PENTRU ACTIVELE TRANZACȚIONABILE

Certificatele de debit emise de BCE și toate certificatele de debit emise de băncile centrale naționale din cadrul Eurosistemului înainte de data adoptării monedei euro în statul membru respectiv sunt eligibile.

Pentru a stabili eligibilitatea altor active tranzacționabile, se aplică următoarele criterii de eligibilitate (a se vedea și tabelul 4):

TIPUL ACTIVULUI

Acesta trebuie să fie un *titlu de credit* cu:

- (a) o sumă principală fixă, necondiționată⁵; și
- (b) un cupon care nu poate determina un flux monetar negativ. De asemenea, cuponul trebuie să aparțină uneia dintre următoarele categorii: (i) cupon zero; (ii) cupon cu rată fixă sau (iii) cupon cu rată variabilă indexat cu o rată a dobânzii considerată ca referință. Cuponul poate fi indexat în funcție de evoluția ratingului emitentului. Obligațiunile indexate în funcție de rata inflației sunt, de asemenea, eligibile.

Aceste caracteristici trebuie menținute până la răscumpărarea obligațiunii. Titlurile de credit nu pot acorda drepturi asupra principalului și/sau a dobânzii, care se subordonează drepturilor deținătorilor altor titluri de credit ale aceluiași emitent.

Cerința (a) nu se aplică *titlurilor garantate cu active (asset-backed securities)*, cu excepția obligațiunilor emise de instituții de credit în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 22(4) din Directiva OPCVM⁶ (denumite și „obligațiuni bancare garantate”). Eurosistemul evaluează eligibilitatea titlurilor

garantate cu active, cu excepția obligațiunilor bancare garantate, conform următoarelor criterii.

Activele generatoare de flux monetar care stau la baza titlurilor garantate cu active trebuie:

- (a) să fie dobândite în mod legal, în conformitate cu legea unui stat membru UE;
- (b) să fie dobândite de la inițiator sau de la un intermediar de către un vehicul investițional specializat în securitizare, într-un mod considerat de Eurosistem drept o „vânzare reală” opozabilă terților și care nu mai poate fi atacată de inițiator și de creditorii acestuia, inclusiv în caz de insolvență a inițiatorului; și
- (c) să nu fie formate, integral sau parțial, efectiv sau potențial, din titluri legate de riscul de credit sau creanțe similare rezultate din transferul riscului de credit prin intermediul instrumentelor derivate de credit.

În cadrul unei emisiuni structurate, pentru a fi eligibilă, o tranșă (sau subtranșă) nu poate fi subordonată altor tranșe din aceeași emisiune. Se consideră că o tranșă (sau subtranșă) nu este subordonată față de alte tranșe (sau subtranșe) din aceeași emisiune, dacă, în conformitate cu prioritatea de plată aplicabilă după transmiterea unui aviz de executare conform prevederii din prospectul de emisiune, nicio altă tranșă (sau subtranșă) nu au prioritate față de aceasta în ceea ce privește primirea plății (principal sau dobândă) și este, prin urmare, ultima dintre tranșele sau subtranșele unei emisiuni structurate care suportă pierderi.

Eurosistemul își rezervă dreptul de a cere oricărui terț în cauză (precum emitentul, inițiatorul sau agentul intermediar) orice clarificare și/sau

⁵ Obligațiunile cu opțiuni sau alte drepturi similare nu sunt eligibile.

⁶ Directiva 85/611/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 de coordonare a legilor, regulamentelor și actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (JO L 375, 31.12.1985, p. 3), modificată ultima dată prin Directiva 2005/1/CE (JO L 79, 24.3.2005, p. 9).

confirmare juridică pe care o consideră necesară pentru a evalua eligibilitatea titlurilor garantate cu active.

STANDARDE DE CREDITARE

Titlurile de credit trebuie să respecte standardele ridicate de creditare prevăzute de reglementările ECAF pentru activele tranzacționabile, în conformitate cu secțiunea 6.3.2.

LOCUL EMITERII

Titlurile de credit trebuie depozitate/înregistrate (emise) în SEE la o bancă centrală sau la un depozitar central de valori mobiliare (DCVM) care îndeplinește standardele minime stabilite de BCE⁷. În cazul în care un titlu de credit tranzacționabil este emis de o societate nefinanciară⁸ care nu a fost evaluată de o agenție internațională de rating acceptată (ECAI), locul emiterii trebuie să fie zona euro.

PROCEDURI DE DECONTARE

Titlul de credit trebuie să fie transferabil în formă dematerializată. Acesta trebuie ținut și decontat în zona euro într-un cont deschis în cadrul Eurosistemului sau la un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) care îndeplinește standardele stabilite de BCE, astfel încât înregistrarea și executarea activelor să fie guvernate de legea unei țări din zona euro.

În cazul în care depozitarul central de valori mobiliare (DCVM) unde este emis titlul de credit și sistemul de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) unde acesta este ținut nu sunt identice, cele două instituții trebuie conectate printr-un *link* aprobat de BCE⁹.

PIEȚE ACCEPTATE

Titlul de credit trebuie acceptat spre tranzacționare pe o piață reglementată care corespunde definiției din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare¹⁰ sau tranzacționat pe anumite piețe nereglementate specificate de BCE¹¹. Evaluarea piețelor nereglementate de către Eurosistem se bazează pe trei principii – siguranță, transparență și accesibilitate^{12, 13}.

TIPUL DE EMITENT/GARANT

Titlul de credit trebuie emis sau garantat de bănci centrale, entități din sectorul public, entități din sectorul privat sau instituții internaționale sau supranaționale. Titlurile de credit, cu excepția obligațiunilor bancare garantate, emise de instituții de credit, sunt eligibile numai dacă sunt acceptate la tranzacționare pe o piață reglementată conform definiției anterioare.

- 7 De la 1 ianuarie 2007, titlurile de credit internaționale în forma la purtător, emise de ICSDs Euroclear Bank (Belgia) și Clearstream Banking Luxembourg, pentru a fi eligibile, trebuie emise sub forma certificatelor globale noi (*New Global Notes* – NGN) și trebuie depuse la un depozitar obișnuit (*Common Safekeeper* – CSK), care poate fi un depozitar central de valori mobiliare internațional (DCVMI) sau, după caz, un DCVM care îndeplinește standardele minime stabilite de BCE. Titlurile de credit internaționale la purtător emise în forma certificatelor globale clasice (*Classical Global Notes* – CGN) înainte de 1 ianuarie 2007 și titlurile fungibile emise cu același cod ISIN la acea dată sau ulterior rămân eligibile până la scadență.
- 8 Societățile nefinanciare sunt definite conform Sistemului European de Conturi 1995 (SEC 95).
- 9 Descrierea standardelor de utilizare a SSS eligibile în zona euro și o listă actualizată a legăturilor eligibile dintre aceste sisteme pot fi găsite pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).
- 10 JO L 145, 30.4.2004, p. 1.
- 11 O listă cu piețele nereglementate acceptate este publicată pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu) și este actualizată cel puțin o dată pe an.
- 12 Conceptele de „siguranță”, „transparență” și „accesibilitate” sunt definite de Eurosistem exclusiv în raport cu exercitarea funcției sale de gestionare a garanțiilor. Procesul de selectare nu vizează evaluarea calităților intrinseci ale diferitelor piețe. Principiile trebuie înțelese după cum urmează. *Siguranța* vizează certitudinea în ceea ce privește tranzațiile, în special certitudinea privind validitatea și producerea de efecte a tranzațiilor. *Transparența* se referă la accesul liber la informații asupra reglementărilor privind procedurile și funcționarea pieței, caracteristicile financiare ale activelor, mecanismul de formare a prețurilor și cantitățile și prețurile relevante (cotații, rate ale dobânzii, volume de tranzacționare, sume exigibile etc.). *Accesibilitatea* are în vedere capacitatea Eurosistemului de a participa și de a avea acces la piață; din perspectiva obiectivului de gestionare a garanțiilor, o piață este accesibilă dacă reglementările sale privind procedurile și modul de funcționare permit Eurosistemului să obțină informațiile necesare și să realizeze tranzații atunci când atingerea obiectivelor respective impune acest lucru.
- 13 Activele tranzacționabile acceptate ca active de categoria a II-a, care au fost emise anterior datei de 31 mai 2007 și tranzacționate pe piețele nereglementate care îndeplinesc în prezent cerințele Eurosistemului privind siguranța și accesibilitatea, dar nu și pe cea privind transparența, rămân eligibile până la 31 decembrie 2009, cu condiția ca acestea să îndeplinească celelalte criterii de eligibilitate și să devină neeligibile după această dată. Prevederea nu se aplică activelor tranzacționabile negarantate emise de instituțiile de credit și acceptate ca active de categoria a II-a, care au devenit neeligibile la data de 31 mai 2007.

SEDIUL EMITENTULUI/GARANTULUI

Emitentul trebuie să aibă sediul în SEE sau într-una din țările G10 care nu fac parte din SEE^{14,15}. În acest din urmă caz, titlurile de credit pot fi considerate eligibile doar dacă Eurosistemul se asigură că drepturile sale sunt protejate într-un mod corespunzător, determinat de Eurosistem, în conformitate cu legislația respectivei țări G10 din afara SEE. În acest scop, înainte ca activele să poată fi considerate eligibile, trebuie prezentată o evaluare juridică, acceptabilă pentru Eurosistem în formă și fond. În cazul unui titlu garantat cu active, emitentul trebuie să fie stabilit în SEE.

Garantul trebuie să fie stabilit în SEE.

Instituțiile internaționale sau supranaționale sunt emitenți/garanți eligibili indiferent de locul lor de stabilire. În cazul unui titlu de credit tranzacționabil emis de o societate nefinanciară care nu dispune de o evaluare din partea unei agenții internaționale de rating (ECAI), emitentul/garantul trebuie să fie stabilit în zona euro.

MONEDA DE EXPRIMARE

Titlul de credit trebuie exprimat în euro¹⁶.

6.2.2 CRITERII DE ELIGIBILITATE PENTRU ACTIVELE NETRANZACȚIONABILE

Există două tipuri de active netranzacționabile eligibile ca garanții în cadrul unic al activelor eligibile: creanțele private și titlurile de credit netranzacționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private (RMBD)¹⁷.

CREANȚE PRIVATE

Pentru a fi eligibilă, o creanță privată¹⁸ trebuie să îndeplinească următoarele *criterii de eligibilitate* (a se vedea și tabelul 4):

- *Tipul activului:* Activul trebuie să fie o creanță privată care este o datorie a unui debitor față de o contrapartidă din cadrul Eurosistemului. Creanțele private care sunt „amortizabile” (adică, principalul și dobânda se rambursează conform unui

calendar prestabilit) sunt, de asemenea, eligibile. Liniile de credit neutilizate (de exemplu, liniile neutilizate ale creditelor reînnoibile – *revolving*), descoperitul de cont și scrisorile de credit (care autorizează utilizarea creditelor, dar care nu sunt creanțe private ca atare) nu sunt eligibile. Partea deținută de o instituție participantă la un împrumut sindicalizat este considerată creanță privată eligibilă. Creanțele private nu pot acorda drepturi, asupra principalului și/sau a dobânzii care se subordonează drepturilor deținătorilor altor creanțe private (sau altor tranșe sau subtranșe ale aceluiași împrumut sindicalizat) sau titluri de credit ale aceluiași emitent.

Creanța privată trebuie să aibă (a) o sumă principală fixă, necondiționată și (b) o rată a dobânzii care nu poate determina un flux monetar negativ. De asemenea, rata dobânzii trebuie să aparțină uneia dintre următoarele categorii: (i) cupon zero; (ii) rată fixă sau (iii) cupon cu rată variabilă indexat cu o altă rată a dobânzii considerată ca referință. Creanțele private cu o rată a dobânzii indexată în funcție de rata inflației sunt, de asemenea, eligibile. Aceste caracteristici trebuie menținute până la răscumpărarea obligațiunii.

14 Țările G10 din afara SEE includ în prezent Statele Unite, Canada, Japonia și Elveția.

15 Activele tranzacționabile emise anterior datei de 1 ianuarie 2007 de o entitate cu sediul în afara SEE sau într-una dintre țările G10 din afara SEE, dar garantate de o entitate din SEE, rămân eligibile până la 31 decembrie 2011, cu condiția îndeplinirii celorlalte criterii de eligibilitate și a cerințelor aplicabile garanțiilor, prezentate în secțiunea 6.3.2, și devin neeligibile după această dată.

16 Exprimat ca atare sau în monedele participante la euro.

17 Între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2011, se aplică un regim intermediar pentru creanțele private, care permite fiecărei bănci centrale naționale să aleagă pragul minim pentru valoarea creanțelor private eligibile în scopuri de garantare (cu excepția utilizării transfrontaliere) și dacă trebuie aplicat un comision. De la 1 ianuarie 2012 se va aplica un regim unificat.

18 Creanțele private se mai numesc și împrumuturi bancare. *Schuldscheindarlehen* și creanțele private de drept olandez asupra administrațiilor publice sau altor debitori eligibili și care sunt acoperite de o garanție de stat (de exemplu, organismele pentru locuințe sociale) sunt considerate echivalente cu creanțele private.

- *Tipul de debitor/garant:* Debitorii sau garanții eligibili sunt societăți nefinanciare¹⁹, entități din sectorul public și instituții internaționale sau supranaționale. Fiecare debitor este responsabil în mod individual și independent pentru rambursarea totală a creanței private în cauză (codebitorii cu responsabilitate comună privind creanțele private individuale sunt excluși).
 - *Sediul debitorului/garantului:* Debitorul/garantul trebuie să aibă sediul în zona euro. Această cerință nu se aplică instituțiilor internaționale sau supranaționale.
 - *Standarde de creditare:* Calitatea creanței private se evaluează în funcție de solvabilitatea debitorului/garantului respectiv. Titlurile de creanță trebuie să respecte standardele ridicate de creditare prevăzute de reglementările ECAF pentru activele netranzaționabile, în conformitate cu secțiunea 6.3.3.
 - *Valoarea minimă:* În momentul în care contrapartida prezintă ca garanție o creanță privată, valoarea acesteia trebuie să respecte un prag minim. Pentru o perioadă intermediară (1 ianuarie 2007-31 decembrie 2011), fiecare bancă centrală națională poate decide asupra valorii minime aplicabile creanțelor private interne. Pentru utilizarea transfrontalieră, în perioada intermediară se aplică un prag minim comun de 500 000 EUR. De la 1 ianuarie 2012 se va aplica un prag minim comun de 500 000 EUR pentru toate creanțele private din zona euro.
 - *Proceduri de utilizare:* Creanța privată trebuie utilizată în conformitate cu procedurile Eurosistemului, așa cum sunt definite în documentația națională respectivă.
 - *Legea aplicabilă:* Atât contractul de creanță privată, cât și contractul dintre contrapartidă și banca centrală națională care mobilizează creanța privată ca garanție („contract de mobilizare”) trebuie reglementate de legea unui stat membru din zona euro. De asemenea, numărul total de legi aplicabile
- (i) contrapartidei, (ii) creditorului, (iii) debitorului, (iv) garantului (după caz), (v) contractului de creanță privată și (vi) contractului de mobilizare nu poate fi mai mare de doi.
 - *Moneda de exprimare:* Creanța privată trebuie exprimată în euro²⁰.
- TITLURI DE CREDIT NETRANZAȚIONABILE GARANTATE CU CREANȚE IPOTECARE ASUPRA PERSOANELOR FIZICE (RMBD)**
- RMBD trebuie să îndeplinească următoarele criterii de eligibilitate (a se vedea și tabelul 4):
- *Tipul activului:* Activul trebuie să fie un titlu de credit (un bilet la ordin sau o cambie) care este garantat de un pachet de creanțe ipotecare și care nu este complet securitizat. Înlocuirea activelor în pachetul de creanțe ipotecare trebuie să fie posibilă și trebuie să existe un mecanism care să asigure prioritatea Eurosistemului în fața creditorilor, cu excepția celor exonerati din motive de interes public²¹.
- RMBD trebuie să aibă (a) o sumă principală fixă, necondiționată și (b) o rată a dobânzii care nu poate determina un flux monetar negativ.
- *Standarde de creditare:* RMBD trebuie să respecte standarde ridicate de creditare, evaluate conform capitolului din reglementările ECAF destinat titlurilor de credit garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor fizice, în conformitate cu secțiunea 6.3.3.
 - *Tipul emitentului:* Emitenții eligibili sunt instituțiile de credit care constituie contrapartide eligibile.
 - *Sediul emitentului:* Emitentul trebuie să aibă sediul în zona euro.

¹⁹ Conform definiției din SEC 95.

²⁰ A se vedea nota de subsol 16 din prezentul capitol.

²¹ Biletele la ordin garantate cu creanțe ipotecare de drept irlandez sunt în prezent singurele instrumente financiare din această categorie de active.

- *Proceduri de utilizare:* RMBD trebuie utilizat în conformitate cu procedurile Eurosistemului, așa cum sunt definite în documentația națională respectivă.
- *Moneda de exprimare:* RMBD trebuie exprimat în euro²².

6.2.3 CERINȚE SUPLIMENTARE PENTRU UTILIZAREA ACTIVELOR ELIGIBILE

CERINȚE JURIDICE SUPLIMENTARE PENTRU CREANȚELE PRIVATE

Pentru a asigura crearea unei garanții valabile asupra creanțelor private și pentru a asigura o executare rapidă a creanțelor private în caz de incapacitate de plată a contrapartidei, trebuie respectate câteva cerințe juridice suplimentare. Aceste cerințe juridice vizează:

- verificarea existenței creanțelor private;
- notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private sau înregistrarea unei astfel de mobilizări;
- absența restricțiilor privind secretul bancar și confidențialitatea;
- absența restricțiilor privind mobilizarea creanței private;
- absența restricțiilor privind executarea creanței private.

Conținutul acestor cerințe juridice este prevăzut în anexa 7. Detalii suplimentare privind caracteristicile specifice ale jurisdicțiilor naționale pot fi găsite în documentația națională relevantă.

REGULI DE UTILIZARE A ACTIVELOR ELIGIBILE

Activele tranzacționabile pot fi folosite pentru toate operațiunile de politică monetară care se bazează pe active-garanție, precum și anume tranzacții simple și reversibile și facilitatea de creditare marginală. Activele netranzacționabile pot fi utilizate ca active-garanție pentru tranzacții reversibile și pentru facilitatea de creditare marginală. Aceste active nu se folosesc în tranzacțiile simple din cadrul

Eurosistemului. Toate activele tranzacționabile și netranzacționabile pot fi folosite, de asemenea, ca active-garanție pentru creditul pe parcursul zilei.

Indiferent dacă un activ tranzacționabil sau netranzacționabil îndeplinește sau nu toate criteriile de eligibilitate, o contrapartidă nu poate prezenta ca garanție active emise sau garantate de ea însăși sau cele emise sau garantate de o altă entitate cu care are legături strânse²³.

Termenul de „legături strânse” desemnează situația în care contrapartida este legată de un emitent/debitor/garant de active eligibile prin faptul că:

- aceasta deține în mod direct sau indirect prin intermediul uneia sau mai multor entități 20% sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului;
- emitentul/debitorul/garantul deține în mod direct sau indirect prin intermediul uneia sau mai multor entități 20% sau mai mult din capitalul contrapartidei; sau
- o terță parte deține mai mult de 20% din capitalul contrapartidei și mai mult de 20% din capitalul emitentului/debitorului/garantului, în mod direct sau indirect prin intermediul uneia sau mai multor entități.

Această dispoziție privind legăturile strânse nu se aplică: (a) legăturilor strânse dintre o contrapartidă și autoritățile publice din țările SEE sau în cazul în care un titlu de credit este garantat de o entitate din sectorul public care are dreptul de a colecta impozitele; (b) obligațiunilor bancare garantate emise în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 22(4) din Directiva

²² A se vedea nota de subsol 16 din prezentul capitol.

²³ În cazul în care o contrapartidă folosește active pe care nu poate sau nu mai poate să le folosească pentru a garanta un credit în curs, deoarece există legături strânse între emitent/debitor/garant sau aceștia sunt una și aceeași entitate, contrapartida este obligată să notifice de îndată acest lucru băncii centrale naționale în cauză. Activele sunt evaluate la valoarea zero la următoarea dată de evaluare și poate fi declanșat un apel în marjă (a se vedea și anexa 6). De asemenea, contrapartida trebuie să retragă activul cât mai repede posibil.

OPCVM sau (c) cazurilor în care titlurile de credit sunt protejate de dispoziții juridice specifice comparabile cu instrumentele prevăzute la litera (b), cum este cazul RMDB care nu reprezintă titluri.

Totodată, o contrapartidă nu poate prezenta ca garanție un titlu garantat cu active în cazul în care contrapartida (sau orice terță parte cu care aceasta are legături strânse) asigură acoperirea riscului valutar pentru titlul garantat cu active prin efectuarea unei tranzacții de acest tip având drept contrapartidă emitentul sau furnizează lichiditate pentru 20% sau mai mult din soldul titlului garantat cu active.

De asemenea, băncile centrale naționale pot decide să nu accepte ca garanții următoarele active tranzacționabile sau netranzacționabile, chiar dacă acestea sunt eligibile:

- titluri de credit care ajung la scadență înainte de data scadenței operațiunii de politică monetară pentru care sunt folosite ca active-garanție ²⁴ și

- titluri de credit cu flux de venituri (de exemplu, plata cuponului) în perioada anterioară scadenței operațiunii de politică monetară pentru care sunt folosite ca active-garanție.

Toate activele tranzacționabile și netranzacționabile trebuie să poată fi utilizate în operațiuni transfrontaliere, în toată zona euro. Aceasta impune ca toate contrapartidele Eurosistemului să aibă posibilitatea de a folosi activele eligibile, fie prin intermediul legăturilor cu SSS interne în cazul activelor tranzacționabile, fie prin intermediul altor acorduri eligibile, în vederea obținerii de credite de la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită contrapartida (secțiunea 6.6).

²⁴ În cazul în care băncile centrale naționale ar permite folosirea titlurilor cu o scadență mai mică decât cea a operațiunilor de politică monetară pentru care sunt folosite ca active-garanție, contrapartidele ar fi obligate să înlocuiască aceste active la scadență sau înainte de scadență.

Tabelul 4 Active eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului

Criteria de eligibilitate	Active tranzacționabile ¹⁾	Active netranzacționabile ²⁾	
Tipul activului	Certificate de debit ale BCE Alte titluri de credit tranzacționabile	Creanțe private	Titluri de credit garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor fizice (RMBD)
Standarde de creditare	Activul trebuie să respecte standardele ridicate de creditare. Acestea se evaluează conform reglementărilor ECAF pentru active tranzacționabile ³⁾	Debitorul/garantul trebuie să respecte standarde ridicate de creditare. Solvabilitatea se evaluează folosind reglementările ECAF pentru creanțe private	Activul trebuie să respecte standarde ridicate de creditare. Acestea se evaluează conform reglementărilor ECAF pentru RMBD
Locul emiterii	SEE ³⁾	NA	NA
Proceduri de decontare/utilizare	Locul decontării: zona euro Activul trebuie depus centralizat prin înscriere într-un cont la băncile centrale sau într-un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) care îndeplinește standardele minime ale BCE	Procedurile Eurosistemului	Procedurile Eurosistemului
Tipul de emitent/debitor/garant	Bănci centrale Sector public Sector privat Instituții internaționale și supranaționale	Sector public Societăți nefinanciare Instituții internaționale și supranaționale	Instituții de credit

Tabelul 4 (continuare) Active eligibile pentru operațiunile de politică monetară ale Eurosistemului

Sediul emitentului/ debitorului/ garantului	Emitent ³⁾ : SEE sau țări G10 care nu aparțin SEE Garant ³⁾ : SEE	Zona euro	Zona euro
Piețe acceptate	Piețe reglementate Piețe nereglementate acceptate de BCE	NA	NA
Monedă	Euro	Euro	Euro
Valoarea minimă	NA	Prag minim la momentul prezentării creanței private. Între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2011: – pentru utilizare internă: la alegerea BCN; – pentru utilizare transfrontalieră: prag comun de 500 000 EUR De la 1 ianuarie 2012: prag minim comun de 500 000 EUR în întreaga zonă euro	NA
Legea aplicabilă	În cazul titlurilor garantate cu active, activele-garanție trebuie achiziționate în conformitate cu legea unui stat membru UE	Legea aplicabilă pentru contractul de creanță privată și pentru mobilizare: legea unui stat membru din zona euro. Numărul total de legi diferite aplicabile (i) contrapartidei, (ii) creditorului, (iii) debitorului, (iv) garantului (după caz); (v) contractului de creanță privată și contractului de mobilizare nu trebuie să fie mai mare de doi	NA
Utilizare transfrontalieră	Da	Da	Da

1) Detalii suplimentare sunt prezentate în secțiunea 6.2.1.

2) Detalii suplimentare sunt prezentate în secțiunea 6.2.2.

3) Standardul de creditare pentru titlurile de credit tranzacționabile neevaluate emise sau garantate de societăți nefinanciare se stabilește pe baza sursei de evaluare a creditului alese de respectiva contrapartidă în conformitate cu regulile ECAF aplicabile creanțelor private, conform punctului 6.3.3. În cazul acestor titluri de credit tranzacționabile, au fost modificate următoarele criterii de eligibilitate pentru active tranzacționabile: sediul emitentului/garantului: zona euro; locul emiterii: zona euro.

6.3 CADRUL EUROSISTEMULUI DE EVALUARE A CREDITELOR

6.3.1 DOMENIU DE APLICARE ȘI ELEMENTE

Cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF) definește procedurile, normele și tehnicile care asigură îndeplinirea standardelor ridicate de creditare ale Eurosistemului pentru toate activele eligibile.

În interiorul cadrului general, la stabilirea standardelor ridicate de creditare, Eurosistemul face distincție între activele tranzacționabile și activele netranzacționabile (secțiunile 6.3.2 și 6.3.3), atât ca urmare a naturii juridice diferite a acestor active, cât și din motive de eficiență operațională.

La evaluarea standardului de creditare al activelor eligibile, Eurosistemul ia în considerare informațiile privind evaluarea creditelor furnizate de sistemele de evaluare a creditului care aparține uneia dintre următoarele patru surse: agențiile internaționale de rating (*external credit assessment institutions* - ECAI), sistemele interne de evaluare a creditului (*in-house credit assessment systems* - ICAS) ale BCN, sistemele interne de ratinguri (*internal ratings-based systems* - IRB) ale contrapartidelor sau instrumentele de rating (IR) (*rating tools* - RT) ale unor terți furnizori. De asemenea, la evaluarea standardelor de creditare, Eurosistemul ia în considerare criterii și caracteristici instituționale care asigură pentru deținătorul titlului o protecție similară cu garanția.

În ceea ce privește ECAI, evaluarea trebuie să aibă la bază un rating public. Eurosistemul își rezervă dreptul de a solicita orice clarificare pe care o consideră necesară. În cazul titlurilor garantate cu active, calificativele trebuie justificate într-un raport de rating accesibil publicului, și anume un raport detaliat care precede vânzarea sau o nouă emisiune, incluzând printre altele o analiză amănunțită a aspectelor structurale și legale, o evaluare detaliată a pachetului de garanții, o analiză a participanților la tranzacții, precum și o analiză a oricăror caracteristici relevante ale tranzacției. Totodată, ECAI trebuie să publice rapoarte periodice de supraveghere pentru titlurile garantate cu active, cel puțin pe bază trimestrială²⁵. Aceste rapoarte trebuie să cuprindă cel puțin o actualizare a datelor majore ale tranzacției (compoziția pachetului de garanții, participanții la tranzacție, structura capitalului), precum și a datelor privind performanța titlurilor respective.

Referința Eurosistemului pentru stabilirea cerințelor minime în vederea asigurării unui nivel ridicat al standardelor de creditare („pragul de calitate a creditului”) se definește în termeni de calificativ *single A*²⁶. Eurosistemul consideră o probabilitate de nerambursare (*probability of default* – PD) de 0, 10% pe an ca fiind echivalentă cu un calificativ *single A*, cu condiția ca acesta să fie examinat periodic. ECAF respectă definiția evenimentului de neplată prevăzută de Directiva UE privind cerințele de capital²⁷. Eurosistemul publică nivelul minim de rating care respectă pragul de calitate a creditului cerut pentru fiecare ECAI acceptată, fără să își asume nici o responsabilitate în ceea ce privește evaluarea ECAI. Astfel de evaluări fac obiectul unor revizuii periodice.

Eurosistemul își rezervă dreptul de a stabili dacă o emisiune, un emitent, debitor sau garant îndeplinește cerințele sale cu privire la standardele ridicate de creditare, pe baza oricăror informații pe care le consideră relevante și, pe baza acestora, poate refuza active, poate limita utilizarea acestora sau poate aplica marje de ajustare suplimentare în cazul în care astfel de măsuri sunt impuse de asigurarea unei protecții

adecvate a Eurosistemului împotriva riscului, în conformitate cu articolul 18.1 din Statutul SEBC. Măsuri de acest tip pot fi, de asemenea, aplicate anumitor contrapartide, îndeosebi atunci când între ratingul contrapartidei și ratingul activelor depuse de aceasta drept garanție pare să existe o corelație puternică. În cazul în care refuzul se bazează pe informații prudentiale, utilizarea oricărei informații de acest tip transmise fie de contrapartide, fie de supraveghetori, trebuie utilizată doar în măsura strict necesară pentru îndeplinirea sarcinilor Eurosistemului de conducere a politicii monetare.

Pot fi excluse din lista activelor eligibile activele emise sau garantate de entități care fac obiectul înghețării fondurilor și/sau al altor măsuri care restricționează utilizarea fondurilor acestora, impuse de Comunitatea Europeană sau de un stat membru conform articolului 60(2) din Tratat, sau de entități în cazul cărora Consiliul guvernatorilor al BCE a luat o decizie prin care se suspendă sau se exclude accesul acestora la operațiunile de piață monetară sau facilitățile permanente ale Eurosistemului.

Pentru a asigura coerența, calitatea și comparabilitatea celor patru surse de evaluare a creditelor folosite în cadrul ECAF, Eurosistemul a definit criteriile de eligibilitate pentru fiecare sursă (secțiunea 6.3.4) și monitorizează periodic performanța acestora de evaluare a creditelor în raport cu pragul de calitate a creditului (secțiunea 6.3.5).

25 În cazul activelor-garanție ale titlurilor garantate cu active pentru care se plătește principal sau dobândă pe bază semestrială sau anuală, rapoartele de supraveghere pot avea, de asemenea, o frecvență semestrială sau anuală.

26 „Single A” se referă la un rating pe termen lung egal cu cel puțin „A-” conform Fitch sau Standard & Poor’s sau cu „A3” conform Moody’s.

27 Această directivă cuprinde Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare) (JO L 177, 30.6.2006, p. 1) și Directiva 2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind rata de adecvare a capitalului societăților de investiții și al instituțiilor de credit (reformare) (JO L 177, 30.6.2006, p. 201).

6.3.2 STABILIREA STANDARDERELOR RIDICATE DE CREDITARE PENTRU ACTIVELE TRANZACȚIONABILE

Standardele ridicate de creditare pentru active tranzacționabile se stabilesc pe baza următoarelor criterii:

- *Evaluarea creditului de către o ECAI*: Cel puțin o evaluare de credit realizată de o ECAI acceptată (secțiunea 6.3.4) pentru o emisiune (sau, în lipsa acesteia, pentru un emitent) trebuie să respecte pragul de calitate a creditului la nivelul Eurosistemului^{28, 29}. BCE publică pragul de calitate pentru orice ECAI acceptată, în conformitate cu secțiunea 6.3.1³⁰.
- *Garanții*: În lipsa unei evaluări de credit (acceptabile) efectuate de o ECAI pentru emitent, se pot stabili standarde ridicate de creditare pe baza unor garanții furnizate de garanți cu o situație financiară solidă. Situația financiară a garantului se apreciază pe baza evaluărilor de credit realizate de o ECAI care respectă pragul de calitate a creditului stabilit de Eurosistem. Garanția trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:
 - O garanție este considerată acceptabilă dacă garantul a garantat necondiționat și irevocabil deținătorilor acesteia obligațiile emitentului față de plata principalului, a dobânzii și a oricăror altor sume datorate asociate titlului de credit, până la executarea integrală a acestor obligații.
 - Garanția trebuie să fie plătită la prima solicitare (independent de titlul de creanță subiacent). Garanțiile furnizate de entități publice abilitate să colecteze impozite trebuie fie plătită la prima solicitare, fie să asigure o plată promptă și punctuală ulterior încetării de plăți. Obligațiile garantului în raport cu garanția trebuie să fie cel puțin de nivel egal și proporțional (*pari passu*) cu toate celelalte obligații negarantate ale garantului.
- Garanția trebuie să fie reglementată de legea unui stat membru al UE și trebuie să fie validă juridic, obligatorie și opozabilă garantului.
- Pentru ca un activ însoțit de o garanție să poată fi considerat eligibil, este necesară prezentarea prealabilă a unei confirmări juridice privind validitatea juridică, efectul obligatoriu și opozabilitatea garanției, într-o modalitate acceptată de Eurosistem atât ca formă, cât și ca fond. În cazul în care sediul garantului se află în altă jurisdicție decât cea în care se aplică legea care reglementează garanția, confirmarea juridică trebuie să ateste, de asemenea, că garanția este validă și produce efecte juridice conform legislației din țara în care are sediul garantul. Confirmarea juridică trebuie prezentată spre examinare băncii centrale naționale, care semnalează că un anumit activ însoțit de o garanție care poate fi inclus în lista activelor eligibile³¹. Nu este necesară prezentarea unei confirmări juridice în cazul garanțiilor asociate titlurilor de credit care beneficiază de rating individual sau al garanțiilor date de entități publice abilitate să colecteze impozite. Cerința de opozabilitate se supune tuturor legilor privind insolvabilitatea sau falimentul, principiilor generale de echitate

28 În cazul în care există mai multe evaluări ECAI pentru același emitent/debitor sau garant și dacă, eventual, acestea sunt contradictorii, se aplică regula celui mai bun rating (respectiv, cea mai bună evaluare de credit disponibilă realizată de ECAI).

29 Standardele ridicate de creditare pentru obligațiunile bancare garantate, emise începând cu 1 ianuarie 2008 sunt evaluate pe baza setului de criterii menționat anterior. Se presupune că obligațiunile bancare garantate, emise înainte de 1 ianuarie 2008, respectă standardele ridicate de creditare, dacă îndeplinesc cu strictețe criteriile prevăzute la articolul 22(4) din directiva OPCVM.

30 Aceste informații sunt disponibile pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

31 Banca centrală națională care raportează cu privire la un anumit activ este, în general, banca centrală națională a țării în care activul va fi acceptat pentru tranzacționare/va fi tranzacționat pe o piață acceptată. În cazul în care un activ este acceptat spre tranzacționare/este tranzacționat pe mai multe piețe, orice întrebare trebuie adresată pe linia de asistență privind activele eligibile a BCE (Eligible-Assets.hotline@ecb.int).

și altor legi și principii similare aplicabile garantului și care, în general, afectează drepturile creditorilor față de garant.

În lipsa unei evaluări de credit a unei ECAI pentru emisiune, emitent sau garant, standardele ridicate de creditare se stabilesc după cum urmează:

- *Emitenți sau garanți din sectorul public aflați în zona euro:* În cazul în care un activ tranzacționabil este emis sau garantat de o administrație regională, o autoritate publică locală sau o entitate din sectorul public aflate în zona euro în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital, se aplică următoarea procedură:
 - Emitentul sau garantul este încadrat într-una dintre cele trei categorii prevăzute de Directiva privind cerințele de capital³² conform tabelului 5.
 - Se realizează o evaluare de credit implicită a emitenților și garanților din categoriile 1 și 2 prin evaluarea de credit efectuată de o ECAI asupra administrației centrale a țării în care este stabilit emitentul sau garantul. Această evaluare implicită trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem. Pentru

emitenții/garanții din categoria 3 nu se iau în considerare evaluări implicite.

- *Emitenți sau garanți societăți nefinanciare din zona euro:* În cazul în care standardele ridicate de creditare pentru active tranzacționabile emise/garantate de societăți nefinanciare³³ din zona euro nu pot fi stabilite pe baza unei evaluări de credit realizate de o ECAI pentru emisiune, emitent sau garant, se aplică regulile ECAF în privința creanțelor private, iar contrapartidele pot utiliza propriile sisteme interne de rating (IRB), sistemele interne ale BCN de evaluare a creditului sau instrumente de rating ale terților. Titlurile de credit tranzacționabile fără rating emise de societăți nefinanciare nu sunt cuprinse în lista publică a activelor tranzacționabile eligibile.

32 Se așteaptă punerea la dispoziție a listelor cu entitățile aparținând celor trei categorii, criteriile de clasificare a emitenților, debitorilor sau garanților în cele trei categorii, precum și legăturile către *website*-urile relevante ale autorităților de supraveghere naționale, pe *website*-ul Comitetului Autorităților de Supraveghere Bancară Europeană (CEBS): http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm

33 A se vedea nota de subsol 8 din prezentul capitol.

Tabelul 5 Evaluări implicite ale creditului pentru emitenți, debitori sau garanți care reprezintă administrații regionale, autorități locale și organisme din sectorul public aflate în zona euro fără o evaluare de credit realizată de o ECAI

	Încadrarea emitenților, debitorilor sau garanților conform Directivei privind cerințele de capital	Stabilirea evaluării implicite a creditului conform ECAF pentru emitentul, debitorul sau garantul din fiecare categorie
Categoria 1	Administrații regionale, autorități locale și entități din sectorul public care, conform autorităților de supraveghere competente, pot fi supuse regimului aplicabil administrației centrale, din punct de vedere al cerințelor de capital	Se atribuie evaluarea de credit a unei ECAI valabilă pentru administrația centrală a țării în care este stabilită
Categoria 2	Administrații regionale, autorități locale și entități din sectorul public care, conform autorităților de supraveghere competente, pot fi supuse regimului aplicabil instituțiilor [de credit] în ceea ce privește cerințele de capital	Se atribuie o evaluare de credit cu un nivel de calitate a creditului sub evaluarea creditului ¹⁾ unei ECAI valabilă pentru administrația centrală a țării în care este stabilită
Categoria 3	Alte entități din sectorul public	Tratate similar emitenților sau debitorilor din sectorul privat

1) Informații privind nivelurile de calitate a creditului pot fi găsite pe site-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

6.3.3 STABILIREA STANDARDEROR RIDICATE DE CREDITARE PENTRU ACTIVELE NETRANZACȚIONABILE

CREANȚE PRIVATE

În vederea stabilirii obligației de îndeplinire a unor standarde ridicate de creditare de către debitorii sau garanții creanțelor private, contrapartidele trebuie să selecteze o sursă principală de evaluare a creditului dintre cele disponibile și acceptate de Eurosistem. O contrapartidă va selecta un sistem al unei surse disponibile de evaluare a creditului, cu excepția ECAI, în acest scop putând fi utilizate toate sistemele ECAI acceptate.

Contrapartidele trebuie să păstreze sursa selectată cel puțin un an, astfel încât să se evite saltul de la o sursă de evaluare a creditului la alta (respectiv, căutarea, debitor cu debitor, în toate sursele sau sistemele disponibile, a celei mai bune evaluări de credit care să garanteze eligibilitatea). Contrapartidele care doresc să își schimbe sursele de evaluare a creditului după perioada minimă de un an trebuie să prezinte o cerere motivată BCN competente.

În urma prezentării unei cereri motivate, contrapartidele pot primi permisiunea de a folosi mai multe sisteme sau surse. Principala sursă de evaluare a creditului trebuie să acopere cel mai mare număr de debitori prezentați de contrapartidă. Utilizarea mai multor surse sau sisteme de evaluare a creditului este autorizată în cazul în care contrapartida dispune de motive bine întemeiate. În principiu, o astfel de situație ar putea apărea în condițiile în care sursa sau sistemul inițial de evaluare a creditului nu asigură o acoperire suficientă.

Contrapartidele trebuie să informeze prompt banca centrală națională cu privire la orice eveniment de credit, inclusiv o întârziere a plăților din partea debitorilor prezentați, de care are cunoștință, și, după caz, să retragă sau să înlocuiască activele. De asemenea, contrapartidele au responsabilitatea de a se asigura că utilizează cele mai recente date actualizate de evaluare a creditului disponibile

în sistemul sau la sursa de evaluare a creditului selectată pentru debitorii³⁴ sau garanții activelor prezentate.

Evaluările creditului pentru debitori/garanți: Standardele ridicate de creditare pentru debitorii sau garanții de credite private se stabilesc în conformitate cu reguli care diferențiază debitorii/garanții din sectorul public de cei reprezentând societăți nefinanciare:

- *Debitori sau garanți din sectorul public:* Se aplică următoarele reguli, în ordine secvențială:
 - (i) Există o evaluare a creditului provenind din sistemul sau de la sursa selectată de contrapartidă și aceasta este folosită pentru a stabili dacă debitorul sau garantul din sectorul public respectă pragul de calitate a creditului.
 - (ii) În lipsa unei evaluări a creditului conforme cu punctul (i), este folosită o evaluare de credit efectuată de o ECAI pentru debitor sau garant³⁵.
 - (iii) În cazul în care nu este disponibilă o evaluare a creditului conform punctelor (i) sau (ii), se aplică aceeași procedură ca în cazul activelor tranzacționabile:
 - Emitentul sau garantul este încadrat într-una din cele trei categorii prevăzute de Directiva privind cerințele de capital³⁶ conform tabelului 5.
 - Se realizează o evaluare de credit implicită a emitenților și garanților din categoriile 1 și 2 pe baza evaluării realizate de o ECAI cu privire la administrația centrală a țării în care are sediul emitentul sau

³⁴ În cazul activelor tranzacționabile emise de societăți nefinanciare, dar pentru care nu s-a stabilit un rating de către o ECAI acceptată, această cerință se aplică evaluării creditului pentru emitenți.

³⁵ A se vedea nota de subsol 28 din prezentul capitol.

³⁶ A se vedea nota de subsol 32 din prezentul capitol.

garantul. Această evaluare implicită a creditului trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem.

În cazul în care există o evaluare a creditului efectuată de sistemul sau de sursa selectată de contrapartidă (sau de ECAI în cazul punctului (ii) în privința debitorilor sau garanțiilor din sectorul public), dar care se află sub pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este neeligibil.

- *Debitori sau garanți reprezentând societăți nefinanciare:* În cazul în care sursa selectată de contrapartidă furnizează o evaluare a creditului egală sau mai mare decât pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este eligibil^{37, 38}.

În cazul în care există o evaluare a creditului efectuată de sistemul sau de sursa selectată de contrapartidă, dar care se află sub pragul de calitate a creditului, debitorul sau garantul este neeligibil. Dacă nu este disponibilă nicio evaluare a creditului pentru a stabili standardele de creditare, debitorul sau garantul este considerat neeligibil.

Garanții: Garanția trebuie să respecte următoarele cerințe:

- O garanție este considerată acceptabilă dacă garantul a garantat necondiționat și irevocabil deținătorului acesteia obligațiile debitorului privind plata principalului, a dobânzii și a oricăror altor sume datorate decurgând din creanța privată, până la executarea integrală a acestor obligații. În acest sens, o garanție considerată acceptabilă nu trebuie să fie specifică creanței private, ci se poate aplica doar debitorului, cu condiția să acopere și respectiva creanță privată.
- Garanția trebuie să fie plătită la prima solicitare (independent de titlul de creanță subiacent). Garanțiile furnizate de entități publice abilitate să colecteze impozite trebuie ori să fie plătită la prima solicitare ori să asigure o plată promptă și punctuală ulterior

încetării plăților. Obligațiile garantului în raport cu garanția trebuie să fie cel puțin de nivel egal și proporțional (*pari passu*) cu toate celelalte obligații negarantate ale garantului.

- Garanția trebuie să fie reglementată de legea unui stat membru UE și trebuie să fie validă juridic, obligatorie și opozabilă garantului.
- Pentru ca un activ însoțit de o garanție să poată fi considerat eligibil, este necesară prezentarea prealabilă a unei confirmări juridice privind validitatea juridică, efectul obligatoriu și opozabilitatea garanției, într-o modalitate acceptată de Eurosistem atât ca formă, cât și ca fond. Confirmarea juridică trebuie să ateste, de asemenea, că nu este vorba de o garanție personală și că poate fi executată doar de către creditorul creanței private. În cazul în care sediul garantului se află în altă jurisdicție decât cea în care se aplică legea care reglementează garanția, confirmarea juridică trebuie să ateste, de asemenea, că garanția este validă și produce efecte juridice conform legislației din țara în care are sediul garantul. Confirmarea juridică trebuie prezentată spre examinare băncii centrale naționale, care se află sub jurisdicția legii care reglementează creanța privată. Nu este necesară prezentarea unei confirmări juridice în cazul garanțiilor date de entități publice abilitate să colecteze impozite. Cerința de opozabilitate se supune tuturor legilor privind insolabilitatea sau falimentul, principiilor generale de echitate și altor legi și principii similare aplicabile garantului și care, în general, afectează drepturile creditorilor față de garant.

37 În cazul în care contrapartida a ales o ECAI ca sursă de evaluare a creditului, poate fi folosită regula celui mai bun rating (nota de subsol 28 din prezentul capitol).

38 În cazul sistemelor specifice de evaluare a creditului, pragul de calitate a creditului poate fi ajustat în funcție de procesul de monitorizare a performanțelor (secțiunea 6.3.5).

TITLURI DE CREDIT NETRANZACȚIONABILE GARANTATE CU CREAȚE IPOTECARE ASUPRA PERSOANELOR FIZICE (RMBD)

Standardele ridicate de creditare pentru RMBD netranzacionabile trebuie să respecte pragul de calitate a creditului practicat de Eurosistem. În documentația națională aplicabilă, băncile centrale naționale vor defini pentru aceste titluri de credit un cadru de evaluare specific jurisdicției.

6.3.4 CRITERIILE DE ACCEPTARE PENTRU SISTEMELE DE EVALUARE A CREDITULUI

ECAF colectează informații privind evaluarea creditului din patru surse. În cadrul fiecărei surse poate exista un set de sisteme de evaluare a creditului.

Agențiile internaționale de rating (ECAI), sistemele interne de evaluare a creditelor (ICAS) și instrumentele de rating (IR) ale terților acceptate sunt publicate pe site-ul BCE (www.ecb.europa.eu)³⁹.

AGENȚIILE INTERNAȚIONALE DE RATING

Această sursă cuprinde agențiile ale căror evaluări de credit pot fi utilizate de instituții de credit pentru a stabili expunerile ponderate în funcție de risc în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital⁴⁰. Din punct de vedere al ECAF, criteriile generale de acceptabilitate pentru ECAI sunt următoarele:

- ECAI trebuie să fie recunoscute în mod oficial de autoritatea de supraveghere din UE relevantă pentru țările din zona euro în care vor fi folosite, în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital.
- ECAI trebuie să respecte criteriile operaționale și să dispună de o sferă de acoperire corespunzătoare, astfel încât să asigure implementarea eficientă a ECAF. În mod deosebit, utilizarea evaluărilor de credit ale acestora este condiționată de punerea la dispoziția Eurosistemului a informațiilor privind realizarea evaluărilor, a informațiilor care permit compararea

evaluărilor și stabilirea corespondenței acestora cu nivelurile și pragul de calitate a creditului din cadrul ECAF, precum și a informațiilor necesare pentru punerea în aplicare a procedurilor de monitorizare a performanțelor (secțiunea 6.3.5).

Eurosistemul își rezervă dreptul de a decide dacă acceptă o ECAI pentru operațiunile sale de creditare, utilizând, printre altele, procesul său de monitorizare a performanțelor.

SISTEMELE INTERNE ALE BCN DE EVALUARE A CREDITELOR (ICAS)

Această sursă cuprinde în prezent cele patru sisteme de evaluare a creditelor utilizate de Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France și Oesterreichische Nationalbank. Băncile centrale naționale care decid să își dezvolte propriul ICAS fac obiectul unei proceduri de validare din partea Eurosistemului. ICAS sunt supuse procesului de monitorizare a performanțelor definit de Eurosistem (secțiunea 6.3.5).

De asemenea, contrapartida trebuie să informeze de îndată BCN care gestionează un ICAS cu privire la orice eveniment de credit cunoscut doar de contrapartidă, inclusiv o întârziere a plăților din partea debitorilor prezentați.

În plus, în țările în care sunt mobilizate RMBD, banca centrală națională respectivă pune în aplicare un cadru de referință pentru activele de acest tip în conformitate cu ECAF. Un astfel de cadru este supus anual unui proces de monitorizare a performanțelor.

SISTEMELE INTERNE DE RATING (IRB)

O contrapartidă care intenționează să folosească un sistem IRB pentru evaluarea calității creditelor debitorilor, emitenților sau garanților titlurilor de credit eligibile trebuie să obțină permisiunea băncii centrale naționale din țara

³⁹ Eurosistemul publică doar informații privind operațiunile de creditare ale Eurosistemului și nu își asumă nici o responsabilitate pentru evaluarea acestora de către sistemele acceptate de evaluare a creditului.

⁴⁰ ECAI sunt cunoscute pe piețele financiare ca agenții de rating.

în care are sediul. În acest sens, contrapartida trebuie să prezinte o solicitare, împreună cu următoarele documente⁴¹:

- O copie a deciziei autorității de supraveghere competente din UE prin care contrapartida este autorizată să folosească sistemul IRB pentru stabilirea cerințelor de capital, pe bază consolidată sau neconsolidată, împreună cu orice condiții specifice acestei utilizări. Nu se solicită o astfel de copie atunci când autoritatea de supraveghere competentă transmite informații direct băncii centrale naționale.
- Informații privind metoda de asigurare pe debitori a probabilității de nerambursare, precum și informații privind nivelul calificativelor și probabilitățile de nerambursare în interval de un an asociate acestora, folosite pentru stabilirea calificativelor eligibile.
- O copie a informațiilor privind pilonul 3 (disciplina pieței), pe care contrapartida trebuie să le publice periodic în conformitate cu cerințele de disciplină a pieței din pilonul 3 al cadrului Basel II și cu Directiva privind cerințele de capital.
- Numele și adresa autorității de supraveghere bancară competente și ale auditorului extern.

Solicitarea trebuie semnată de directorul executiv, directorul financiar sau un director de grad similar al contrapartidei sau de un semnatar autorizat în numele unuia dintre aceștia.

Dispozițiile menționate anterior se aplică tuturor contrapartidelor indiferent de statutul lor – societate mamă, sucursală sau filială – și indiferent dacă aprobarea sistemului IRB a fost făcută de autoritatea de supraveghere din aceeași țară (pentru societăți mamă și, eventual, pentru sucursale) sau de o autoritate de supraveghere din țara societății mamă (pentru filiale și, eventual, pentru sucursale).

Orice filială sau sucursală a unei contrapartide se poate baza pe sistemul IRB al societății

mamă, dacă Eurosistemul a acceptat utilizarea sistemului IRB în cadrul ECAF.

Contrapartidele care folosesc un sistem IRB conform celor menționate anterior, se supun, de asemenea, procesului Eurosistemului de monitorizare a performanțelor (secțiunea 6.3.5). Pe lângă informațiile necesare acestui proces, contrapartida trebuie să comunice următoarele informații anual (sau ori de câte ori banca centrală națională îi solicită acest lucru), cu excepția cazului în care aceste informații sunt transmise direct băncii centrale naționale în cauză de autoritatea de supraveghere competentă:

- o copie a ultimei evaluări actualizate a sistemului IRB al contrapartidei efectuate de autoritatea de supraveghere a contrapartidei, tradusă în una dintre limbile de lucru ale băncii centrale naționale din țara de origine;
- orice modificare a sistemului IRB al contrapartidei recomandată sau cerută de autoritatea de supraveghere, precum și termenul de punere în aplicare a unor astfel de modificări;
- actualizarea anuală a informațiilor conform pilonului 3 (disciplina pieței), pe care contrapartida este obligată să o publice periodic în conformitate cu cerințele cadrului Basel II și ale Directivei privind cerințele de capital;
- informații privind autoritatea de supraveghere bancară competentă și auditorul extern.

Această comunicare anuală trebuie semnată de directorul executiv, directorul financiar sau un director de grad similar al contrapartidei sau de un semnatar autorizat în numele unuia dintre aceștia. Eurosistemul trimite o copie a acestei comunicări autorității de supraveghere competente și, după caz, auditorului extern al contrapartidei.

⁴¹ După caz, documentația enumerată trebuie tradusă în una din limbile de lucru ale băncii centrale naționale în cauză.

INSTRUMENTELE DE RATING (IR) ALE TERȚILOR

Sursa IR constă din aplicații furnizate de terți, care evaluează calitatea creditului debitorilor folosind, printre alte instrumente, conturile auditate. Instrumentele trebuie administrate de furnizorii respectivi. Contrapartidele care doresc să folosească un IR specific în cadrul ECAF trebuie să înainteze o solicitare băncii centrale naționale competente, folosind formularul corespunzător furnizat de Eurosistem, precum și o documentație suplimentară privind IR conform formularului de solicitare. Eurosistemul decide cu privire la acceptarea IR propus. Decizia are la bază evaluarea conformității cu criteriile de acceptare stabilite de Eurosistem⁴².

De asemenea, contrapartida trebuie să informeze furnizorul IR cu privire la orice eveniment de creditare cunoscut doar de contrapartidă, inclusiv întârzierea plăților de către debitorii prezentați.

Furnizorul IR care participă în cadrul ECAF trebuie să se supună, prin acord, procesului Eurosistemului de monitorizare a performanțelor⁴³ (secțiunea 6.3.5). Furnizorul IR este obligat să creeze și să întrețină infrastructura necesară pentru monitorizarea grupului de debitori eligibili (*static pool*). Crearea și evaluarea ansamblului de debitori eligibili trebuie să respecte cerințele generale de monitorizare a performanțelor conform ECAF. Furnizorul IR trebuie să asigure informarea Eurosistemului cu privire la rezultatele evaluării performanțelor imediat după efectuarea acestui demers. În consecință, furnizorii IR pregătesc un raport privind performanța grupului de debitori eligibili. Aceștia trebuie să păstreze timp de cinci ani înregistrări interne privind grupul de debitori eligibili, precum și detalii privind nerambursarea.

6.3.5 MONITORIZAREA PERFORMANȚELOR SISTEMELOR DE EVALUARE A CREDITULUI

Procesul de monitorizare a performanțelor ECAF constă într-o comparare anuală ex post a ratelor de nerambursare identificate pentru ansamblul de debitori eligibili și a pragului de calitate a creditului din cadrul Eurosistemului

dat de probabilitatea de nerambursare (PD) de referință. Scopul acestui proces este de a asigura comparabilitatea rezultatelor evaluărilor de credit între sisteme și surse. Procesul de monitorizare are loc la un an după data la care s-a definit ansamblul de debitori eligibili.

Primul element al procesului este definirea anuală de către furnizorul sistemului de evaluare a creditului a unui grup de debitori eligibili, format din toți debitorii reprezentați de societăți și entități publice, care beneficiază de o evaluare a creditului din partea unui sistem care respectă următoarea condiție:

$$PD(i,t) \leq 0, 10\% \text{ (PD de referință (t))}$$

Toți debitorii care îndeplinesc această condiție la începutul perioadei t fac parte din grupul de debitori eligibili pentru perioada t . La sfârșitul perioadei de 12 luni vizate, se calculează rata de nerambursare obținută pentru grupul de debitori în perioada t . Furnizorul sistemului de rating trebuie să prezinte anual Eurosistemului numărul de debitori eligibili din care a fost format grupul de debitori în perioada t , precum și numărul acelor debitori care au intrat în incapacitate de plată în cele 12 luni următoare.

Rata de nerambursare obținută pentru grupul de debitori eligibili al unui sistem de evaluare a creditului înregistrată pentru o perioadă de un an este o informație importantă în procesul de monitorizare a performanțelor din cadrul ECAF, care funcționează conform unei reguli anuale și a unei evaluări pe mai multe perioade. În cazul în care se constată existența unui decalaj semnificativ între rata de nerambursare a grupului de debitori eligibili și pragul de calitate a creditului pentru un an și/sau pentru o perioadă multianuală, Eurosistemul se consultă cu furnizorul sistemului de rating pentru a analiza motivele decalajului respectiv. Această procedură poate duce la o corecție a pragului

42 Criteriile de acceptare sunt publicate pe site-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

43 Contrapartida trebuie să informeze de îndată furnizorul de IR cu privire la orice eveniment de credit care poate indica o deteriorare a calității creditului.

de calitate a creditului aplicabil sistemului în cauză.

Eurosistemul poate decide să suspende sau să excludă sistemul de evaluare a creditului în cazurile în care nu se observă nicio îmbunătățire a performanței de-a lungul mai multor ani. De asemenea, în cazul încălcării regulilor care guvernează ECAF, sistemul de evaluare a creditului va fi exclus din cadrul acestuia.

6.4 MĂSURI DE CONTROL AL RISCULUI

6.4.1 PRINCIPII GENERALE

Măsurile de control al riscurilor sunt aplicate activelor utilizate drept garanție pentru operațiunile de credit ale Eurosistemului în scopul protejării Eurosistemului împotriva riscului pierderilor financiare, în cazul în care activele-garanție trebuie să fie executate din

Caseta 7

MĂSURI DE CONTROL AL RISCULUI

Eurosistemul aplică în prezent următoarele măsuri de control al riscurilor:

- **Marjele de ajustare a valorii**

Eurosistemul aplică „marje de ajustare a valorii” pentru evaluarea activelor-garanție. Acest lucru presupune că valoarea activului-garanție este calculată ca valoare de piață a activului, din care se scade un anumit procent (marja de ajustare a valorii).

- **Marjele de variație (evaluarea la prețul pieței)**

Eurosistemul impune menținerea în timp a valorii de piață ajustate a activelor-garanție utilizate în tranzacțiile reversibile în vederea furnizării de lichiditate. Aceasta înseamnă că, în cazul în care valoarea activului-garanție, măsurată cu regularitate, scade sub un anumit nivel, banca centrală națională cere contrapartidei să furnizeze active suplimentare sau lichiditate (respectiv va face un apel în marjă). În mod asemănător, în cazul în care valoarea activelor-garanție, în urma reevaluării, depășește un anumit nivel, contrapartida își poate retrage activele sau lichiditate în exces. (Calcululele referitoare la efectuarea apelurilor în marjă sunt prezentate în Caseta 8).

Următoarele măsuri de control al riscurilor pot fi, de asemenea, aplicate de Eurosistem în orice moment în cazul în care este necesară protecția Eurosistemului în conformitate cu articolul 18.1 din Statutul SEBC:

- **Marjele inițiale**

Eurosistemul poate aplica marje inițiale în cadrul tranzacțiilor sale reversibile în vederea furnizării de lichiditate. Acest lucru ar presupune că contrapartidele ar trebui să furnizeze active-garanție având o valoare cel puțin egală cu lichiditatea furnizată de Eurosistem, la care se adaugă valoarea marjei inițiale.

- **Limitele privind emitenții/debitorii sau garanții**

Eurosistemul poate aplica limite expunerii la risc față de emitenți/debitori sau garanți. Astfel de limite pot fi, de asemenea, aplicate contrapartidelor specifice, în special în cazul în care calitatea creditului contrapartidelor pare să fie puternic corelată cu calitatea garanțiilor oferite de contrapartidă.

Casetă 7 (continuare)

- **Garanțiile suplimentare**

Pentru a accepta anumite active Eurosistemul poate cere ca anumite entități solvabile din punct de vedere financiar să ofere garanții suplimentare.

- **Excluderea**

Eurosistemul poate exclude utilizarea anumitor active în cadrul operațiunilor sale de politică monetară. Excluderea poate fi, de asemenea, aplicată și contrapartidelor specifice, în special în cazul în care calitatea creditului contrapartidelor pare să fie puternic corelată cu calitatea garanțiilor oferite de contrapartidă.

Activele emise sau garantate de entități care fac obiectul deciziei de înghețare a fondurilor și/sau al altor măsuri impuse de Comunitatea Europeană sau de un stat membru în conformitate cu articolul 60(2) din Tratat, care restricționează utilizarea fondurilor proprii ale acestora, sau de entități în privința cărora Consiliul guvernatorilor BCE a emis o decizie prin care le este interzis accesul la operațiunile de piață monetară sau la facilitățile permanente oferite de Eurosistem a fost suspendat sau interzis, pot fi excluse din lista activelor eligibile.

cauza nerambursării împrumutului de către o contrapartidă. Măsurile de control al riscurilor aflate la dispoziția Eurosistemului sunt descrise în Casetă 7.

Eurosistemul aplică măsuri specifice de control al riscurilor în funcție de categoriile de active-garanție oferite de contrapartidă. Măsurile de control al riscurilor adecvate atât activelor tranzacționabile, cât și activelor netranzacționabile eligibile sunt determinate de BCE. Măsurile de control al riscurilor sunt în mare parte armonizate în zona euro⁴⁴ și trebuie să asigure condiții unitare, transparente și nediscriminatorii pentru orice categorie de active eligibile din zona euro.

Eurosistemul își rezervă dreptul de a aplica măsuri suplimentare de control al riscurilor dacă este desemnat să asigure o protecție adecvată împotriva riscului a Eurosistemului în conformitate cu art. 18.1 din Statutul SEBC. Astfel de măsuri de control al riscului, care trebuie aplicate de o manieră unitară, transparentă și nediscriminatorie, pot fi, de asemenea, aplicate la nivelul fiecărei contrapartide dacă se impune o astfel de protecție.

6.4.2 MĂSURI DE CONTROL AL RISULUI PENTRU ACTIVELE TRANZACȚIONABILE

Cadrul măsurilor de control al riscurilor pentru activele tranzacționabile cuprinde următoarele elemente principale:

- Activele tranzacționabile eligibile se încadrează în una dintre cele patru categorii de lichiditate, în funcție de clasificarea emitentului și de tipul activului. Încadrarea activelor este descrisă în Tabelul 6.
- Titlurile de credit individuale fac obiectul aplicării marjelor specifice de ajustare a valorii. Acestea se aplică prin deducerea unui anumit procentaj din valoarea de piață a activului-garanție. Marjele de ajustare

⁴⁴ Din cauza diferențelor de ordin operațional dintre statele membre, pot apărea diferențe între măsurile de control al riscurilor. De exemplu, în ceea ce privește procedurile de livrare de către contrapartide a activelor-garanție către băncile centrale naționale (sub forma unui cumul de garanții la banca centrală națională sau a unor contracte de report bazate pe active individuale specificate pentru fiecare tranzacție) pot interveni diferențe minore cu privire la momentul evaluării și la alte aspecte operaționale ale cadrului de control al riscurilor. De asemenea, în cazul activelor netranzacționabile, precizia tehnicilor de evaluare poate fi diferită, ceea ce se reflectă în nivelul total al marjelor de ajustare a valorii (Secțiunea 6.4.3).

Tabelul 6 Categoriile de lichiditate pentru activele tranzacționabile¹⁾

Categoria I	Categoria II	Categoria III	Categoria IV	Categoria V
Titluri de credit ale administrației centrale	Titluri de credit ale administrației locale și regionale	Obligațiuni bancare garantate tradiționale	Titluri de credit emise de instituțiile de credit (negarantate)	Titluri garantate cu active
Titluri de credit emise de băncile centrale ²⁾	Obligațiuni bancare garantate de tip <i>Jumbo</i> ³⁾ Titluri de credit emise de agenții ⁴⁾ Titluri de credit emise de instituții supranaționale	Titluri de credit emise de societăți comerciale și de alți emitenți ⁴⁾		

- 1) În general, clasificarea în funcție de emitent determină categoria de lichiditate. Cu toate acestea, toate valorile mobiliare garantate cu active sunt incluse în categoria V, indiferent de clasificarea în funcție de emitent, iar obligațiunile bancare garantate de tip Jumbo sunt incluse în categoria II, spre deosebire de alte titluri de credit emise de instituții de credit, care sunt incluse în categoriile III și IV.
- 2) Certificatele de debit emise de BCE și titlurile similare emise de băncile centrale naționale anterior adoptării monedei euro în statele membre respective sunt incluse în categoria I de lichiditate.
- 3) În categoria obligațiunilor bancare garantate de tip Jumbo sunt incluse doar titlurile cu un volum la emisiune mai mare de 1 miliard EUR, pentru care cel puțin trei formatori de piață asigură cotații de vânzare și cumpărare.
- 4) În categoria II de lichiditate sunt incluse doar activele tranzacționabile emise de emitenți care au fost clasificați ca agenții de către BCE. Activele tranzacționabile emise de alte agenții sunt incluse în categoria III de lichiditate.

- a valorii care se aplică titlurilor de credit incluse în categoriile I-IV diferă în funcție de scadența reziduală și de structura cuponului titlurilor de credit după cum este descris în Tabelul 7 pentru titlurile de credit tranzacționabile eligibile cu cupon fix și pentru cele cu cupon zero⁴⁵.
- Titlurile de credit individuale incluse în categoria V fac obiectul aplicării unei marje unice de ajustare a valorii de 12%, indiferent de scadență sau de structura cuponului.
- Titlurile de credit individuale incluse în categoria V care sunt teoretic evaluate conform Secțiunii 6.5 fac obiectul aplicării unei marje suplimentare de ajustare a valorii. Acestea se aplică direct la nivelul evaluării teoretice a titlului de credit individual sub forma unei reduceri de 5% a valorii.

45 Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de credit cu cupon fix sunt, de asemenea, aplicabile titlurilor de credit al căror cupon este corelat cu modificarea ratingului emitentului sau cu obligațiunile indexate în funcție de rata inflației.

Tabelul 7 Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate activelor tranzacționabile eligibile

Scadență reziduală (ani)	Categoriile de lichiditate								Categoria V
	Categoria I		Categoria II		Categoria III		Categoria IV		
	Cupon fix	Cupon zero	Cupon fix	Cupon zero	Cupon fix	Cupon zero	Cupon fix	Cupon zero	
0-1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	12*
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,0	8,0	
3-5	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	9,5	10,0	
5-7	3,0	3,5	4,5	5,0	5,5	6,0	10,5	11,0	
7-10	4,0	4,5	5,5	6,5	6,5	8,0	11,5	13,0	
>10	5,5	8,5	7,5	12,0	9,0	15,0	14,0	20,0	

* Titlurile de credit individuale incluse în categoria V care sunt teoretic evaluate conform Secțiunii 6.5 fac obiectul aplicării unei marje suplimentare de ajustare a valorii. Acestea se aplică direct la nivelul evaluării teoretice a titlului de credit individual sub forma unei reduceri de 5%.

- Marjele de ajustare a valorii aplicate tuturor titlurilor de credit tranzacționabile cu rată invers variabilă sunt identice pentru toate categoriile de lichiditate și sunt descrise în Tabelul 8.
- Marja aplicată titlurilor de credit tranzacționabile cu cupoane cu rată variabilă⁴⁶ este marja aplicată tranșei de scadență 0-1 an a instrumentelor cu cupon fix din categoria de lichiditate din care face parte instrumentul respectiv.
- Măsurile de control al riscurilor aplicate unui titlu de credit tranzacționabil, având mai mult de un tip de plată a cuponului, depind numai de plățile cuponului ce urmează a fi efectuate pe parcursul duratei de viață reziduale a titlului. Marja de ajustare a valorii aplicată unui astfel de instrument are o valoare egală cu cea mai mare marjă aplicabilă titlurilor de credit cu aceeași scadență reziduală și se ține seama de plățile cupoanelor, indiferent de tipul acestora, efectuate pe parcursul duratei reziduale de viață a titlului.
- Nu se aplică marje de ajustare a valorii în operațiunile în vederea absorbției de lichiditate.
- În funcție de jurisdicție și de sistemul operațional național, băncile centrale naționale permit constituirea unui pachet de active-garanție (*pooling*) și/sau impun identificarea și afectarea activelor utilizate ca garanție în fiecare tranzacție. În sistemele de tip *pooling*, contrapartida constituie un fond de active-garanție puse la dispoziția băncii centrale care este suficient pentru a acoperi creditele corespondente primite de la banca centrală, ceea ce presupune că activele individuale nu sunt legate de operațiuni specifice de creditare. În schimb, într-un sistem de tip *earmarking*, fiecare operațiune de creditare este garantată cu active identificabile specifice.
- Activele sunt evaluate zilnic. Băncile centrale naționale calculează zilnic valoarea cerută a activelor-garanție luând în considerare modificările intervenite în volumul creditelor în curs, principiile de evaluare prezentate în Secțiunea 6.5 și marjele necesare de ajustare a valorii.
- În cazul în care, după evaluare, activele-garanție nu corespund cerințelor ce rezultă din calculele efectuate în ziua respectivă, se transmit apeluri în marjă simetrice. Pentru a reduce frecvența apelurilor în marjă, băncile centrale naționale pot aplica un prag de declanșare. În cazul în care se aplică, acest prag de declanșare reprezintă 0, 5% din valoarea lichidității furnizate. În funcție de jurisdicție, băncile centrale naționale pot cere ca apelurile în marjă să se efectueze

⁴⁶ Plata unui cupon reprezintă o plată cu rată variabilă în cazul în care cuponul este indexat cu o rată a dobânzii de referință și în cazul în care intervalul de revizuire corespunzător acestui cupon nu este mai mare de un an. Plățile cupoanelor al căror interval de revizuire este mai mare de un an sunt considerate plăți cu rată fixă, scadența respectivă pentru marja de ajustare fiind scadența reziduală a titlului de credit.

Tabelul 8 Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate titlurilor de credit tranzacționabile eligibile cu cupoane cu rată invers variabilă incluse în categoriile I-IV

(procente)	
Scadență reziduală (ani)	Cupon cu rată variabilă
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
>10	25

fie prin furnizarea de active suplimentare, fie prin intermediul plăților în numerar. Aceasta înseamnă că, în cazul în care valoarea de piață a activelor-garanție

scade sub nivelul inferior al pragului de declanșare, contrapartidele trebuie să furnizeze active suplimentare (sau lichidități). În mod asemănător, în cazul în

Caseta 8

CALCULAREA APELURILOR ÎN MARJĂ

Valoarea totală a activelor eligibile J (pentru $j = 1$ până la J ; valoarea $C_{j,t}$ la momentul t) pe care o contrapartidă trebuie să le furnizeze pentru un set de operațiuni în vederea furnizării de lichiditate I (pentru $i = 1$ până la I ; valoarea $L_{i,t}$ la momentul t) se determină prin următoarea formulă:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

unde:

h_j este marja de ajustare a valorii aplicată activului eligibil j .

Fie τ intervalul de timp dintre reevaluări. Baza apelului în marjă la momentul $t + \tau$ este egală cu:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

În funcție de caracteristicile operaționale ale sistemelor de gestionare a garanțiilor ale băncilor centrale naționale, acestea pot lua în considerare la calcularea bazei apelului în marjă și dobânda acumulată pentru lichiditatea furnizată în cadrul operațiunilor în curs.

Apelurile în marjă se transmit numai dacă baza apelului în marjă depășește un anumit nivel al pragului.

Fie $k = 0, 5\%$ pragul de declanșare. Într-un sistem de tip *earmarking* ($I = I$), apelul în marjă se transmite atunci când:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (contrapartida dă curs apelului în marjă prin furnizarea activelor sau lichidității către banca centrală națională); sau

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (banca centrală națională dă curs apelului în marjă prin returnarea activelor sau lichidității către contrapartidă).

Într-un sistem de tip *pooling*, contrapartida trebuie să contribuie cu mai multe active la fondul de active dacă:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

În mod invers, valoarea creditelor pe parcursul zilei (*IDC*) la dispoziția contrapartidei într-un sistem de tip *pooling* se poate exprima astfel:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \text{ (dacă este pozitiv)}$$

În ambele sisteme, de tip *earmarking* și de tip *pooling*, apelurile în marjă permit restabilirea relației exprimate în formula (1) menționată anterior.

care, în urma reevaluării, valoarea de piață a activelor-garanție depășește nivelul superior al pragului de declanșare, banca centrală națională returnează contrapartidei activele (sau lichiditățile) în exces (Casetă 8).

- În sistemele de tip *pooling*, contrapartidele pot înlocui zilnic activele-garanție.
- În sistemele de tip *earmarking*, băncile centrale naționale pot permite înlocuirea activelor-garanție.
- BCE poate decide în orice moment eliminarea diferitelor titluri de credit de pe lista publicată a activelor tranzacționabile eligibile⁴⁷.

6.4.3 MĂSURI DE CONTROL AL RISCULUI PENTRU ACTIVELE NETRANZACȚIONABILE

CREANȚE PRIVATE

Ansamblul de măsuri de control al riscurilor pentru creanțele private eligibile cuprinde următoarele elemente principale:

- Creanțele private individuale sunt supuse unor marje de ajustare a valorii specifice. Marjele diferă în funcție de scadența reziduală, de modalitatea de plată a dobânzii (fixă sau variabilă) și de metodologia de evaluare aplicată de banca centrală națională (Secțiunea 6.5), în conformitate cu Tabelul 9⁴⁸.
- Marja aplicată creanțelor private cu plata dobânzii la rată variabilă este de 7%, indiferent

de metodologia de evaluare aplicată de banca centrală națională. O plată de dobândă este considerată a fi făcută la rată variabilă în cazul în care depinde de o rată de referință și dacă intervalul de revizuire care corespunde acestei plăți nu este mai mare de un an. Plățile de dobândă al căror interval de revizuire este mai mare de un an sunt considerate plăți la rată fixă, scadența relevantă pentru marjă fiind scadența reziduală a creanței private.

- Măsurile de control al riscurilor aplicate unei creanțe private cu mai mult de un tip de plată a dobânzii depind numai de plățile de dobândă de efectuat pe parcursul duratei de viață reziduală a creanței private. În cazul în care există mai mult de un tip de plată a dobânzii în perioada de viață reziduală a creanței private, plățile dobânzii care rămân sunt considerate plăți la rată fixă, scadența relevantă pentru marjă fiind scadența reziduală a creanței private.
- Băncile centrale naționale aplică același prag de declanșare (după caz) pentru transmiterea apelurilor în marjă atât pentru activele tranzacționabile, cât și pentru activele netranzacționabile.

⁴⁷ În cazul în care, în momentul excluderii de pe lista activelor tranzacționabile eligibile, un titlu de credit este utilizat într-o operațiune de creditare a Eurosistemului, acest titlu trebuie retras în cel mai scurt timp posibil.

⁴⁸ Nivelurile marjelor de ajustare a valorii aplicate creanțelor private cu plăți ale dobânzii la rată fixă se aplică, de asemenea, creanțelor private ale căror plăți de dobânzi sunt indexate cu rata inflației.

Tabelul 9 Nivelul marjelor de ajustare a valorii aplicate creanțelor private cu plăți ale dobânzii la rată fixă

(procente)		
Scadență reziduală (ani)	Plata dobânzii la rată fixă și o evaluare pe baza unui preț teoretic atribuit de BCN	Plata dobânzii la rată fixă și o evaluare realizată de BCN pe baza soldului existent
0-1	7	9
1-3	9	15
3-5	11	20
5-7	12	24
7-10	13	29
>10	17	41

TITLURI DE CREDIT NETRANZAȚIONABILE GARANTATE CU CREAȚE IPOTECARE

Titlurile de credit netranzaționabile garantate cu creanțe ipotecare asupra persoanelor private se supun unei marje de ajustare a valorii de 20%.

6.5 PRINCIPII DE EVALUARE A ACTIVELOR-GARANȚIE

La determinarea valorii activelor-garanție utilizate în tranzacțiile reversibile, Eurosistemul aplică următoarele principii:

ACTIVE TRANZAȚIONABILE

- Pentru fiecare activ tranzaționabil eligibil, Eurosistemul specifică cea mai reprezentativă sursă de preț care trebuie utilizată pentru calcularea valorii de piață
- Valoarea unui activ tranzaționabil se calculează pe baza prețului cel mai reprezentativ din ziua lucrătoare anterioară datei evaluării. Dacă sunt cotate multe prețuri, este utilizat prețul cel mai mic (în mod normal, prețul ofertei). În lipsa unui preț reprezentativ pentru un anumit activ în ziua lucrătoare anterioară datei evaluării, este utilizat ultimul preț de tranzaționare. În cazul în care prețul de referință obținut este mai vechi de cinci zile sau nu s-a modificat de cel puțin cinci zile, Eurosistemul definește un preț teoretic.
- În calcularea valorii de piață sau a valorii teoretice a unui titlu de credit se include și dobânda cumulată.
- În funcție de diferențele între sistemele juridice naționale și între practicile operaționale, modul de gestionare a fluxurilor de venituri (de exemplu, plățile cupoanelor) conexe unui activ și intervenind în cursul desfășurării unei tranzacții reversibile poate fi diferit de la o bancă centrală națională la alta. În cazul în care fluxul de venituri este transferat contrapartidei, băncile centrale naționale se asigură că operațiunile respective vor continua să fie acoperite integral de o

cantitate suficientă de active-garanție anterior efectuării transferului de venituri. Băncile centrale naționale își propun să asigure condițiile necesare ca efectul economic al gestionării fluxurilor de venituri să fie echivalent unei situații în care venitul este transferat contrapartidei în ziua plății⁴⁹.

ACTIVE NETRANZAȚIONABILE

Activelor netranzaționabile li se atribuie o valoare corespunzătoare prețului teoretic sau soldului existent.

În cazul în care banca centrală națională optează pentru valoarea corespunzătoare soldului existent, activele netranzaționabile pot fi supuse unor marje mai ridicate (Secțiunea 6.4.3).

6.6 UTILIZAREA ACTIVELOR ELIGIBILE ÎN OPERAȚIUNI TRANSFRONTALIERE

Contrapartidele Eurosistemului pot folosi active eligibile în operațiuni transfrontaliere, respectiv pot obține fonduri de la banca centrală națională a statului membru în care sunt stabilite, folosind active care se află într-un alt stat membru. Activele-garanție trebuie să fie utilizabile în operațiuni transfrontaliere, în întreaga zonă euro, pentru decontarea tuturor tipurilor de operațiuni în care Eurosistemul furnizează lichiditate în schimbul unor active eligibile.

Băncile centrale naționale (și BCE) au elaborat un mecanism prin care să se asigure că toate activele eligibile emise/depozitate în zona euro pot fi utilizate în operațiuni transfrontaliere. Acesta este modelul băncilor centrale corespondente (MBCC), în cadrul căruia băncile centrale naționale acționează în calitate de custozi („corespondenți”) unele față de altele (și față de BCE) cu privire la activele acceptate la depozitarul lor local sau în sistemul lor de decontare. Se pot folosi soluții specifice pentru

⁴⁹ Băncile centrale naționale pot decide să nu accepte ca active-garanție pentru tranzacții reversibile titluri de credit cu flux de venituri (de exemplu, plata cupoanelor) care intervin în perioada anterioară datei scadenței operațiunii de politică monetară (Secțiunea 6.2.3).

activele netranzaționabile, respectiv creanțe private și RMBD, care nu pot fi transferate printr-un SSS. MBCC poate fi utilizat pentru a garanta toate tipurile de operațiuni de creditare ale Eurosistemului. În afara de MBCC, legăturile eligibile dintre SSS⁵⁰ pot fi utilizate în cazul transferului transfrontalier al activelor tranzaționabile⁵¹.

6.6.1 MODELUL BĂNCILOR CENTRALE CORESPONDENTE

Modelul băncilor centrale corespondente este ilustrat în Graficul 3.

Toate băncile centrale naționale dețin reciproc conturi de instrumente financiare, în scopul folosirii activelor eligibile în operațiuni transfrontaliere. Procedura exactă a MBCC diferă în funcție de faptul dacă activele eligibile sunt identificate și afectate în cazul fiecărei tranzații (sistemul de tip *earmarking*) în parte sau dacă sunt deținute în comun într-un fond de active-garanție (sistemul de tip *pooling*)⁵².

- Într-un sistem de tip *earmarking*, din momentul acceptării de către banca centrală națională din statul membru în care contrapartida este stabilită (adică „banca centrală de origine”) a solicitării de credit depuse de aceasta, contrapartida transmite (prin custodele său, dacă este necesar) către SSS din țara în care se află activele sale tranzaționabile instrucțiuni privind transferul acestora băncii centrale din țara în cauză, în contul băncii centrale de origine. De îndată ce banca centrală de origine a fost informată de banca centrală corespondentă cu privire la primirea garanției, aceasta transferă fondurile către contrapartidă. Băncile centrale acordă fondurile numai după ce se asigură că activele tranzaționabile ale contrapartidelor au fost primite de banca centrală corespondentă. Pentru a putea respecta termenele de decontare, contrapartidele au posibilitatea să depună în avans active la băncile centrale corespondente în contul băncii lor centrale de origine, folosind procedurile MBCC.

- Într-un sistem de tip *pooling*, contrapartida poate furniza în orice moment active tranzaționabile băncii centrale corespondente în contul băncii centrale de origine. De îndată ce banca centrală de origine a fost informată de banca centrală corespondentă cu privire la primirea activelor tranzaționabile, aceasta va adăuga aceste active în fondul comun de garanții (*pool*) care aparține contrapartidei.

Au fost elaborate proceduri specifice pentru utilizarea transfrontalieră a activelor netranzaționabile, respectiv creanțe private și RMBD⁵³. Atunci când se folosesc creanțe private ca garanție în operațiuni transfrontaliere, creanțelor private li se aplică o variantă a MBCC, sub formă de transfer de proprietate, cesiune sau gaj în favoarea băncii centrale a țării de origine sau de sarcină în favoarea băncii centrale corespondente care acționează ca agent al băncii centrale de origine. Pentru a permite utilizarea transfrontalieră a RMBD, s-a pus în aplicare și o variantă *ad hoc* bazată pe garanția în favoarea băncii centrale corespondente care acționează ca agent al băncii centrale de origine.

Contrapartidele (atât pentru activele tranzaționabile, cât și pentru activele netranzaționabile) au acces la MBCC în intervalul 9.00-16.00, ora BCE (CET) în fiecare zi lucrătoare a Eurosistemului. În cazul în care o contrapartidă intenționează să folosească MBCC, ea trebuie să anunțe banca centrală

50 Detalii pot fi găsite în publicația intitulată „Modelul băncilor centrale corespondente (MBCC). Proceduri pentru contrapartidele Eurosistemului”, disponibilă pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

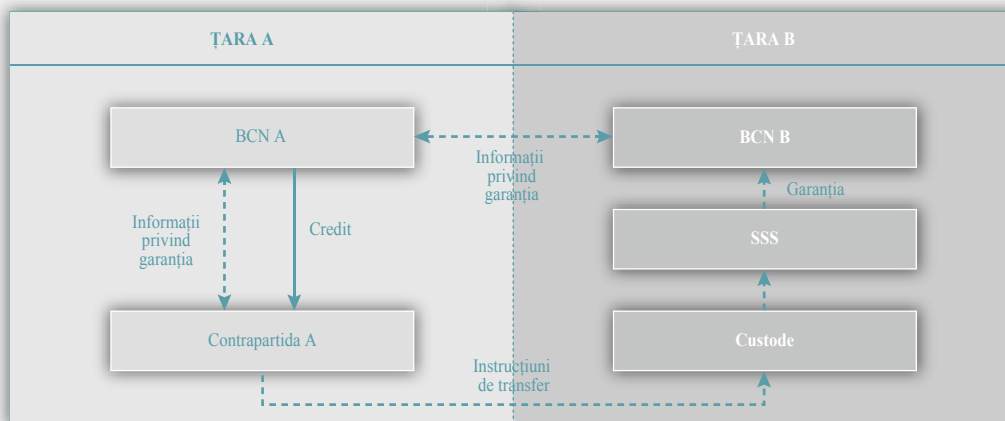
51 Activele eligibile pot fi utilizate prin intermediul unui cont al băncii centrale deschis la un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare aflat într-o țară diferită de cea a băncii centrale respective, în cazul în care Eurosistemul a aprobat folosirea acestui tip de cont. Din 1999, *De Nederlandsche Bank* este autorizată să utilizeze contul său la *Euroclear Belgium* pentru decontarea tranzațiilor cu garanții în euroobligațiuni emise la respectivul depozitar central de valori mobiliare internațional (DCVMI). Începând cu luna august 2000, *Central Bank and Financial Services Authority of Ireland* a fost autorizată să deschidă un astfel de cont la *Euroclear*. Acest cont poate fi utilizat pentru toate activele eligibile deținute la *Euroclear*, inclusiv activele eligibile transferate către *Euroclear* prin legături eligibile.

52 A se vedea nota de subsol 50 din prezentul capitol.

53 A se vedea nota de subsol 50 din prezentul capitol.

Graficul 3 Modelul băncilor centrale corespondente

Utilizarea activelor eligibile depozitate în țara B în vederea obținerii unui credit de la banca centrală națională a țării A.

națională de la care dorește să obțină un credit – banca centrală de origine – înainte de ora BCE 16.00 (CET). De asemenea, contrapartida trebuie să asigure că activele pentru garantarea operațiunilor de politică monetară sunt livrate în contul băncii centrale corespondente până la ora BCE 16.45 (CET). Instrucțiunile sau livrările care nu respectă acest termen vor fi luate în considerare pentru acordarea unui credit numai în ziua lucrătoare următoare. Atunci când contrapartidele intenționează să folosească MBCC la închiderea zilei, ar trebui, dacă este posibil, să livreze activele în avans (adică să constituie un pre-depozit de active). În circumstanțe excepționale sau atunci când este necesar din motive de politică monetară, BCE poate decide să prelungească momentul închiderii MBCC până la momentul închiderii sistemului TARGET2.

6.6.2 LEGĂTURILE ÎNTRE SISTEMELE DE DECONTARE A OPERAȚIUNILOR CU INSTRUMENTE FINANCIARE

Pe lângă MBCC, se pot folosi legături eligibile între SSS din UE pentru transferul transfrontalier al activelor tranzacționabile.

O legătură directă sau indirectă între două SSS permite unui participant la un SSS să dețină

instrumente financiare emise de un alt SSS fără a fi participant la acel SSS⁵⁴. Înainte de a putea utiliza aceste legături pentru transferul garanției în scopul operațiunilor de creditare ale Eurosistemului, ele trebuie să fie evaluate și aprobate pe baza criteriilor de utilizare a SSS în UE^{55, 56}.

Din perspectiva Eurosistemului, MBCC și legăturile între SSS din UE îndeplinesc același rol de a permite contrapartidelor să folosească garanțiile în operațiunile transfrontaliere, adică ambele permit contrapartidelor să utilizeze garanțiile pentru a obține credite de la banca centrală de origine, chiar dacă aceste garanții au

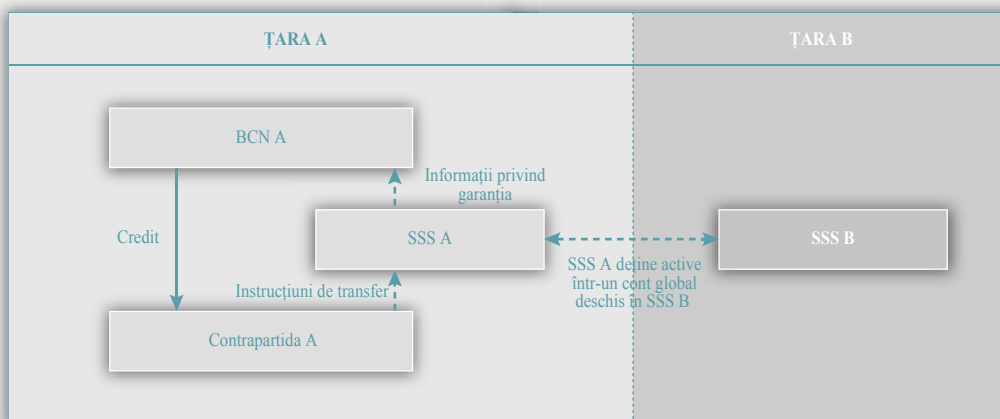
54 Legătura dintre două SSS constă într-o serie de proceduri și aranjamente pentru transferul transfrontalier de instrumente financiare printr-un sistem de înregistrare în cont. Legătura ia forma unui cont global deschis de un SSS (SSS investitor) într-un alt SSS (SSS emitent). O legătură directă înseamnă că nu există intermediari între cele două SSS. Se pot folosi și legături indirecte între SSS pentru transferul transfrontalier de instrumente financiare către Eurosistem. O legătură indirectă este reprezentată de un mecanism contractual și tehnic între două SSS care nu sunt conectate direct și care permite acestora să transfere sau tranzacționeze instrumente financiare între ele prin intermediul unui al treilea SSS, care acționează ca intermediar.

55 Lista actualizată a legăturilor eligibile poate fi găsită pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

56 A se vedea publicația „Standarde de folosire a sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare din Uniunea Europeană în cadrul operațiunilor de creditare ale SEBC”, Institutul Monetar European, ianuarie 1998, pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

Graficul 4 Legăturile între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare

Utilizarea activelor eligibile emise în SSS din țara B deținute de o contrapartidă stabilită în țara A printr-o legătură între SSS din țările A și B în vederea obținerii unui credit de la banca centrală națională a țării A.

fost emise într-un SSS dintr-o altă țară. MBCC și legăturile între SSS îndeplinesc această funcție în moduri diferite. În cadrul MBCC, operațiunea transfrontalieră are loc între băncile centrale naționale. Acestea acționează în calitate de custozi unele față de celelalte. În cazul legăturilor indirecte, operațiunea transfrontalieră are loc între SSS. Acestea deschid conturi globale (*omnibus accounts*) una la cealaltă. Activele depuse la o bancă centrală corespondentă pot fi utilizate numai pentru a garanta operațiunile de creditare ale Eurosistemului. Activele deținute prin intermediul unei legături pot fi utilizate pentru operațiunile de creditare ale Eurosistemului, precum și în orice alte scopuri alese de contrapartidă. Atunci când utilizează legăturile între SSS, contrapartidele dețin activele în propriul cont deschis la SSS din țara de origine și nu au nevoie de un custode.

6.7 ACCEPTAREA GARANȚIILOR EXPRIMATE ÎN ALTE MONEDE DECÂT EURO ÎN CAZUL UNOR EVENIMENTE NEPREVĂZUTE

În anumite situații, Consiliul guvernatorilor poate lua hotărârea de a accepta drept garanții eligibile anumite titluri de credit emise de una sau mai multe administrații centrale ale țărilor din G 10 din afara zonei euro în monedele

țărilor respective. În momentul luării acestei decizii, criteriile aplicabile vor fi clarificate, iar procedurile ce vor fi urmate pentru selectarea și mobilizarea garanțiilor externe, inclusiv sursele și principiile de evaluare, măsurile de control al riscului și procedurile de decontare trebuie să fie, de asemenea, comunicate contrapartidelor.

Sub rezerva prevederilor de la Secțiunea 6.2.1, astfel de active pot fi depozitate/inregistrate (emise), deținute și decontate în afara zonei economice europene și, după cum s-a menționat anterior, pot fi exprimate în alte valute decât euro. Astfel de active folosite de o contrapartidă trebuie să fie în proprietatea contrapartidei.

Contrapartidele, care sunt sucursale ale instituțiilor de credit situate în afara zonei economice europene sau în afara Elveției, nu pot utiliza, drept garanție, astfel de active.

CAPITOLUL 7

REZERVE MINIME OBLIGATORII ¹

7.1 CONSIDERAȚII GENERALE

BCE obligă instituțiile de credit să dețină rezerve minime obligatorii în conturi deschise la băncile centrale naționale în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. Cadrul juridic aplicabil rezervelor este definit la articolul 19 din Statutul SEBC, în Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind aplicarea rezervelor obligatorii de către Banca Centrală Europeană² și în Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9)³. Aplicarea Regulamentului BCE/2003/9 asigură uniformitatea termenilor și condițiilor privind regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului în întreaga zonă euro.

Nivelul rezervelor minime obligatorii pe care trebuie să le constituie fiecare instituție se determină în funcție de baza de calcul a rezervelor. Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului permite contrapartidelor să folosească sistemul de calcul al valorii medii, ceea ce presupune că îndeplinirea cerințelor privind rezervele se determină pe baza valorii medii a soldurilor la închiderea zilei din conturile de rezerve ale contrapartidelor, pentru o anumită perioadă de aplicare. Rezervele minime obligatorii constituite de instituții se remunerează la rata aplicabilă operațiunilor principale de refinanțare ale Eurosistemului.

Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului îndeplinește în principal următoarele funcții monetare:

- *Stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară:* Sistemul de calcul al valorii medii din cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului vizează stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară oferind instituțiilor un stimul în vederea atenuării efectelor fluctuațiilor temporare de lichiditate.
- *Crearea sau accentuarea unui deficit structural de lichiditate:* Regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului

contribuie la crearea sau accentuarea unui deficit structural de lichiditate. Acest lucru poate fi util pentru îmbunătățirea capacității Eurosistemului de a funcționa eficient în calitate de furnizor de lichiditate.

În aplicarea regimului rezervelor minime obligatorii, BCE este obligată să acționeze în conformitate cu obiectivele Eurosistemului definite la articolul 105 alineatul (1) din Tratat și la articolul 2 din Statutul SEBC, ceea ce implică, *inter alia*, principiul evitării unor acțiuni inoportune și semnificative de delocalizare sau de dezintermediere.

7.2 INSTITUȚII SUPUSE CERINȚELOR PRIVIND REZERVELE MINIME OBLIGATORII

În conformitate cu articolul 19.1 din Statutul SEBC, BCE impune instituțiilor de credit din statele membre să constituie rezerve minime obligatorii. Acest lucru presupune că sucursalele entităților din zona euro care nu au sediul social în zona euro sunt, de asemenea, supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. Cu toate acestea, sucursalele situate în afara zonei euro ale instituțiilor de credit stabilite în zona euro nu sunt supuse acestui regim.

Instituțiile sunt exonerate în mod automat de obligația de constituire a rezervelor minime de la începutul perioadei de aplicare în cursul căreia le-a fost retrasă autorizația sau au renunțat la autorizație sau în care o autoritate judiciară sau orice altă autoritate competentă dintr-un stat membru participant a luat o decizie prin care supune instituția procedurii de lichidare. De asemenea, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului și cu Regulamentul BCE/2003/9, BCE poate exonera anumite instituții de obligațiile ce le revin în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului, în mod nediscriminatoriu, în cazul în care acestea sunt supuse măsurilor de reorganizare sau deciziei de înghețare a fondurilor și/sau altor măsuri

¹ Conținutul prezentului capitol este numai cu titlu informativ.

² JO L 318, 27.11.1998, p. 1.

³ JO L 250, 2.10.2003, p. 10.

impuse de Comunitatea Europeană sau de un alt stat membru în conformitate cu articolul 60(2) din Tratat, care restricționează utilizarea fondurilor proprii ale acestora, sau în privința cărora Consiliul guvernatorilor BCE a emis o decizie prin care le este suspendat sau interzis accesul la operațiunile de piață monetară sau la facilitățile permanente oferite de Eurosistem sau în cazul în care obiectivele regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului nu ar fi îndeplinite prin impunerea acestor obligații asupra instituțiilor respective. În cazul în care decizia Consiliului guvernatorilor privind exonerarea are în vedere obiectivele regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului, BCE ia în considerare unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

- instituția este autorizată să îndeplinească numai funcții specifice;
- instituției i se interzice să îndeplinească funcții bancare în mod activ, în concurență cu alte instituții de credit și/sau
- instituția are obligația juridică de a afecta toate depozitele sale unor programe regionale și/sau internaționale de dezvoltare.

BCE întocmește și actualizează o listă a instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului. De asemenea, BCE publică o listă a instituțiilor exonerate de obligațiile ce le revin în cadrul regimului rezervelor minime din alte motive decât acelea de a fi supuse unor măsuri de reorganizare sau de înghețare a fondurilor și/sau altor măsuri impuse de Comunitatea Europeană sau de un alt stat membru în conformitate cu articolul 60(2) din Tratat, care restricționează utilizarea fondurilor proprii ale acestora, sau în privința cărora Consiliul guvernatorilor BCE a emis o decizie prin care le este interzis accesul la operațiunile de piață monetară sau la facilitățile permanente oferite de Eurosistem⁴. Contrapartidele se pot baza pe aceste liste pentru a stabili dacă pasivele lor sunt datorate unei alte instituții care este supusă la rândul ei obligației de constituire a rezervelor minime. Listele, puse la dispoziția publicului după închiderea activității

în ultima zi lucrătoare pentru Eurosistem a fiecărei luni calendaristice, sunt valabile pentru determinarea bazei rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în a doua lună calendaristică care urmează lunii calendaristice respective. De exemplu, lista publicată la sfârșitul lunii februarie ar fi valabilă pentru determinarea bazei de calcul a rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în luna aprilie.

7.3 DETERMINAREA REZERVELOR MINIME OBLIGATORII

BAZA DE CALCUL A REZERVELOR ȘI RATELE REZERVELOR

Baza de calcul a rezervelor unei instituții se definește în funcție de elementele din bilanțul acesteia. Datele de bilanț sunt raportate băncilor centrale naționale în cadrul sistemului general al BCE privind statisticile monetare și bancare (Secțiunea 7.5)⁵. Pentru instituțiile supuse cerințelor complete de raportare, se utilizează datele din bilanț referitoare la sfârșitul unei anumite luni calendaristice la determinarea bazei de calcul a rezervelor pentru perioada de aplicare care începe în a doua lună calendaristică care urmează lunii calendaristice de referință. De exemplu, baza de calcul determinată în funcție de bilanțul de la sfârșitul lunii februarie ar fi utilizată la calcularea cerințelor privind constituirea rezervelor minime obligatorii de către contrapartide în perioada de aplicare care începe în aprilie.

Sistemul BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar include posibilitatea de a scuti instituțiile de dimensiuni mici de anumite sarcini de raportare. Instituțiile cărora li se aplică această dispoziție trebuie să raporteze numai un set limitat de date de bilanț, trimestrial (sub formă de date de sfârșit de trimestru) și cu un termen de raportare mai lung decât cel stabilit pentru instituțiile mai mari. În cazul acestor instituții, datele de bilanț raportate pentru un anumit trimestru

4 Listele sunt puse la dispoziția publicului pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu).

5 Sistemul BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar este prezentat în Anexa 4.

se utilizează la determinarea, cu un decalaj de două luni, a bazei de calcul a rezervelor pentru trei perioade de aplicare consecutive. De exemplu, bilanțul de la sfârșitul primului trimestru – martie – ar fi valabil pentru determinarea bazei de calcul corespunzătoare perioadelor de aplicare care încep în lunile iunie, iulie, și respectiv, august.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului, BCE are dreptul de a include în baza de calcul a rezervelor instituțiilor elemente de pasiv rezultate din acceptarea de fonduri, precum și elemente de pasiv rezultate din posturile în afara bilanțului. În cadrul regimului rezervelor minime

obligatorii al Eurosistemului sunt incluse efectiv în baza de calcul a rezervelor numai categoriile de pasiv „depozite” și „titluri de credit emise” (Caseta 9).

Datoriile față de alte instituții incluse pe lista instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului și datoriile față de BCE și de băncile centrale naționale nu se includ în baza de calcul a rezervelor. În acest sens, pentru categoria de pasiv „titluri de credit emise”, emitentul trebuie să poată justifica valoarea efectivă a acestor titluri deținute de alte instituții supuse regimului rezervelor

Caseta 9

BAZA DE CALCUL ȘI RATELE REZERVELOR MINIME OBLIGATORII

A. Pasive incluse în baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și la care se aplică o rată pozitivă a rezervelor minime obligatorii

Depozite¹

- Depozite *overnight*
- Depozite la termen cu scadență de până la și inclusiv doi ani
- Depozite rambursabile cu preaviz cu scadență de până la și inclusiv doi ani

Titluri de credit emise

- Titluri de credit cu o scadență inițială de până la și inclusiv doi ani

B. Pasive incluse în baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și la care se aplică o rată a rezervelor minime obligatorii egală cu zero

Depozite¹

- Depozite la termen cu scadență de peste doi ani
- Depozite rambursabile cu preaviz cu scadență de peste doi ani
- Împrumuturi din operațiuni repo

Titluri de credit emise

- Titluri de credit cu o scadență inițială de peste doi ani

C. Pasive excluse din baza de calcul a rezervelor

- Angajamente față de alte instituții supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului
- Angajamente față de BCE și băncile centrale naționale

¹ Raportarea pasivelor sub formă de depozite la valoarea nominală este explicit prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 2181/2004 al BCE din 16 decembrie 2004 pentru modificarea Regulamentului (CE) nr. 2423/2001 (BCE/2001/13) privind bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare și a Regulamentului (CE) nr. 63/2002 (BCE/2001/18) privind statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile financiare monetare pentru depozitele constituite de gospodării și societăți nefinanciare și creditele acordate acestora (BCE/2004/21) (JO L 371, 18.12.2004, p. 42). Valoarea nominală este suma principalului pe care debitorul este obligat prin contract să o ramburseze unui creditor. Acest amendament a devenit necesar deoarece Directiva 86/635 CEE a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare (JO L 372, 31.12.1986, p. 1) a fost modificată astfel încât anumite instrumente financiare să poată fi evaluate la valoarea justă.

minime obligatorii al Eurosistemului pentru a avea dreptul să le deducă din baza de calcul a rezervelor. În cazul în care nu pot prezenta o astfel de dovadă, emitenții pot aplica o deducere standardizată sub forma unui procent fix⁶ pentru acest post de bilanț.

Ratele rezervelor minime obligatorii sunt determinate de BCE ținând seama de limita maximă prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului. BCE aplică o rată uniformă a rezervelor, diferită de zero, majorității elementelor incluse în baza de calcul a rezervelor. Această rată a rezervelor minime obligatorii este precizată în Regulamentul BCE/2003/9. BCE stabilește o rată zero a rezervelor pentru următoarele categorii de pasive: „depozite la termen cu o scadență de peste doi ani”, „depozite rambursabile cu un preaviz de peste doi ani”, „contracte repo” și „titluri de credit emise cu o scadență de peste doi ani” (Caseta 9). BCE poate modifica în orice moment ratele rezervelor minime obligatorii. Modificările aduse ratelor rezervelor minime obligatorii sunt anunțate de BCE înainte de prima perioadă de aplicare pentru care sunt valabile modificările în cauză.

CALCULAREA REZERVELOR MINIME OBLIGATORII

Nivelul rezervelor minime obligatorii ce trebuie constituite de fiecare instituție se calculează prin aplicarea, la valoarea pasivelor eligibile, a ratelor rezervelor prevăzute pentru categoriile corespunzătoare de pasive.

Fiecare instituție aplică o deducere forfetară de 100 000 EUR la valoarea rezervelor sale, în fiecare stat membru în care are o unitate. Acordarea acestei deduceri se face fără a aduce atingere obligațiilor juridice ale instituțiilor supuse regimului rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului⁷.

Nivelul rezervelor minime obligatorii constituite pentru fiecare perioadă de aplicare se rotunjește la cel mai apropiat euro.

7.4 CONSTITUIREA REZERVELOR MINIME OBLIGATORII

PERIOADA DE APLICARE

BCE publică un calendar al perioadelor de aplicare a rezervelor minime obligatorii, cu cel puțin trei luni înainte de începutul fiecărui an⁸. Perioada de aplicare începe la data decontării primei operațiuni principale de refinanțare care urmează reuniunii Consiliului guvernatorilor în cadrul căreia are loc, conform ordinii de zi, evaluarea lunară a orientării politicii monetare. În circumstanțe excepționale, calendarul publicat poate fi modificat, în funcție, printre altele, de schimbările aduse ordinii de zi a reuniunilor Consiliului guvernatorilor.

REZERVE CONSTITUITE

Fiecare instituție trebuie să păstreze rezervele minime obligatorii în unul sau mai multe conturi de rezerve deschise la banca centrală națională a statului membru în care este stabilită. Pentru instituțiile care au mai mult de o unitate într-un stat membru, obligația de a constitui rezervele agregate pentru toate unitățile interne revine sediului social⁹. O instituție care are unități în mai multe state membre trebuie să constituie rezerve minime obligatorii la banca centrală

6 A se vedea Regulamentul BCE/2003/9. Informații suplimentare privind rata deducerii standardizate se găsesc pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu), precum și pe *website*-urile Eurosistemului (Anexa 5).

7 În cazul instituțiilor care au permisiunea de a raporta date statistice la nivel de grup, pe bază consolidată, în conformitate cu dispozițiile din cadrul sistemului BCE de raportare a statisticilor monetare și bancare (Anexa 4), se acordă o singură deducere pentru întregul grup, cu excepția cazului în care instituțiile furnizează date privind baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și rezervele constituite, care să fie suficient de detaliate pentru a permite Eurosistemului să verifice exactitatea și calitatea acestor date și să determine nivelul rezervelor minime obligatorii pentru fiecare instituție individuală inclusă în grup.

8 În general, calendarul este anunțat printr-un comunicat de presă al BCE, care poate fi găsit pe *website*-ul BCE (www.ecb.europa.eu). De asemenea, acest calendar se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și pe *website*-urile Eurosistemului (Anexa 5).

9 În cazul în care o instituție nu are sediul social într-un stat membru în care este stabilită, trebuie să desemneze o sucursală principală care devine astfel responsabilă cu constituirea rezervelor minime obligatorii agregate pentru toate unitățile instituției din respectivul stat membru.

națională a fiecărui stat membru în care are o unitate, în funcție de baza de calcul a rezervelor din statul membru respectiv. Conturile curente ale instituțiilor deschise la băncile centrale naționale pot fi folosite drept conturi de rezerve. Rezervele constituite în conturile curente pot fi utilizate pentru decontări efectuate pe parcursul zilei. Rezervele constituite zilnic de o instituție corespund soldului contului de rezerve la închiderea zilei.

O instituție poate solicita băncii centrale naționale a statului membru în care este rezidentă permisiunea de a constitui toate rezervele sale minime obligatorii în mod indirect, printr-un intermediar. Posibilitatea de constituire a rezervelor minime obligatorii printr-un intermediar este eliminată, de regulă, la instituțiile care sunt astfel constituite încât o parte a administrației

(de exemplu, gestionarea operațiunilor de trezorerie) este asigurată în mod normal de intermediar (de exemplu, rețelele de bănci de economii și cooperative de credit pot centraliza constituirea rezervelor). Constituirea rezervelor minime obligatorii printr-un intermediar face obiectul dispozițiilor prevăzute în Regulamentul BCE/2003/9.

REMUNERAREA REZERVELOR CONSTITUITE

Rezervele minime obligatorii constituite se remunerează pe baza valorii medii, calculată pe parcursul perioadei de aplicare, a ratei BCE (ponderate în funcție de numărul de zile calendaristice) aplicabile operațiunilor principale de refinanțare, calculate cu ajutorul formulei menționate în Caseta 10. Rezervele constituite care depășesc nivelul rezervelor minime obligatorii nu se remunerează. Remunerația se

Caseta 10

CALCULAREA REMUNERĂRII REZERVELOR MINIME OBLIGATORII

Rezervele minime obligatorii se remunerează în conformitate cu următoarea formulă:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

unde:

R_t = remunerația de plătit pentru rezervele minime obligatorii constituite pentru perioada de aplicare t .

H_t = media rezervelor minime obligatorii constituite zilnic pentru perioada de aplicare t .

n_t = numărul de zile calendaristice din perioada de aplicare t .

r_t = rata remunerării rezervelor minime obligatorii constituite pentru perioada de aplicare t . Se aplică rotunjirea standard cu două zecimale a ratei de remunerare.

i = a i -a zi calendaristică din perioada de aplicare t .

MR_i = rata dobânzii marginale aplicabile celei mai recente operațiuni principale de refinanțare decontate în sau înainte de ziua calendaristică i .

plătește în a doua zi lucrătoare pentru BCN de la sfârșitul perioadei de aplicare pentru care se datorează remunerația.

7.5 RAPORTAREA, CONFIRMAREA ȘI VERIFICAREA BAZEI DE CALCUL A REZERVELOR

Elementele din baza de calcul a rezervelor luate în considerare la aplicarea rezervelor minime obligatorii sunt calculate chiar de instituțiile supuse cerințelor de constituire a rezervelor minime obligatorii și sunt raportate băncilor centrale naționale în cadrul sistemului BCE de raportare a statisticilor în domeniile monetar și bancar (Anexa 4). Articolul 5 din Regulamentul BCE/2003/9 definește procedurile de notificare și de confirmare a bazei de calcul a rezervelor și a rezervelor minime obligatorii ale instituției respective.

Procedura de notificare și confirmare a rezervelor minime obligatorii ale unei instituții se desfășoară după cum urmează. Banca centrală națională participantă sau instituția în cauză ia inițiativa de a calcula rezervele minime obligatorii ale instituției respective pentru perioada de aplicare relevantă. Rezervele minime obligatorii calculate sunt notificate de partea care efectuează calculul cel târziu cu trei zile lucrătoare pentru BCN înainte de începutul perioadei de aplicare. Banca centrală națională în cauză poate stabili o dată anterioară ca termen pentru notificarea rezervelor minime obligatorii. Ea poate preciza, de asemenea, termene suplimentare pentru anunțarea de către instituție a oricăror revizui ale bazei de calcul a rezervelor, precum și a oricăror revizui ale rezervelor minime obligatorii notificate. Partea notificată confirmă rezervele minime obligatorii calculate cel târziu în ziua lucrătoare pentru BCN anterioară începerii perioadei de aplicare. În cazul în care partea notificată nu a răspuns la notificare până la închiderea zilei lucrătoare pentru BCN anterioară începerii perioadei de aplicare, se consideră că partea respectivă a confirmat nivelul rezervelor minime obligatorii ale instituției pentru perioada de aplicare relevantă. Odată confirmate, rezervele minime obligatorii ale instituției pentru perioada de aplicare relevantă nu mai pot fi revizuite.

În cazul instituțiilor care au permisiunea de a acționa ca intermediari pentru constituirea indirectă a rezervelor pentru alte instituții sunt prevăzute cerințe speciale de raportare în Regulamentul BCE/2003/9. Constituirea rezervelor printr-un intermediar nu modifică obligațiile de raportare statistică ale instituțiilor care constituie rezerve prin intermediari.

BCE și băncile centrale naționale au dreptul de a verifica exactitatea și calitatea datelor colectate, în condițiile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2531/98 al Consiliului.

7.6 NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR PRIVIND REZERVELE MINIME

Neîndeplinirea obligațiilor privind rezervele minime apare atunci când valoarea medie la închiderea zilei calendaristice a soldurilor contului (conturilor) de rezerve al (ale) unei instituții corespunzătoare perioadei de aplicare este mai mică decât cerințele privind rezervele minime obligatorii pentru perioada de aplicare corespunzătoare.

În cazul în care o instituție nu își îndeplinește, parțial sau total, obligația de a constitui rezerve, BCE poate impune, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2531/98, oricare dintre următoarele sancțiuni:

- plata unei penalități de până la 5 procente peste rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală, aplicată valorii rezervelor minime obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit sau
- plata unei penalități de până la de două ori rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală, aplicată valorii rezervelor minime obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit sau
- obligarea instituției respective de a constitui depozite fără dobândă la BCE sau la băncile centrale naționale, a căror valoare să fie de până la trei ori valoarea rezervelor minime

obligatorii pe care instituția în cauză nu le-a constituit. Scadența depozitului nu poate fi mai mare decât perioada în care instituția nu și-a îndeplinit obligația de a constitui rezervele.

În cazul în care o instituție nu-și îndeplinește alte obligații ce îi revin în temeiul regulamentelor și deciziilor BCE privind regimul rezervelor minime obligatorii al Eurosistemului (de exemplu, în cazul în care datele relevante nu sunt transmise la timp sau nu sunt exacte), BCE are dreptul de a impune sancțiuni în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2532/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 cu privire la atribuțiile BCE în materie de sancțiuni și cu Regulamentul (CE) nr. 2157/1999 al BCE din 23 septembrie 1999 privind competența BCE de a impune sancțiuni (BCE/1999/4)¹⁰. Comitetul executiv al BCE poate specifica și publica criteriile în baza cărora aplică sancțiunile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2531/98 (2) al Consiliului¹¹.

De asemenea, în cazul unor încălcări grave ale obligației de constituire a rezervelor minime, Eurosistemul poate suspenda accesul contrapartidelor la operațiunile de piață monetară.

¹⁰ JO L 264, 12.10.1999, p. 21.

¹¹ Aceste criterii au fost publicate în „Comunicarea Băncii Centrale Europene privind impunerea unor sancțiuni în cazul încălcării obligației de constituire a rezervelor minime”, JO C 39, 11.2.2000, p. 3.

ANEXA I

EXEMPLE DE OPERAȚIUNI ȘI PROCEDURI DE POLITICĂ MONETARĂ

LISTĂ DE EXEMPLE

Exemplul 1	Operațiune <i>repo</i> de furnizare de lichiditate prin licitație cu rată fixă	70
Exemplul 2	Operațiune <i>repo</i> de furnizare de lichiditate prin licitație cu rată variabilă	71
Exemplul 3	Emiterea de certificate de debit de către BCE prin licitație cu rată variabilă	72
Exemplul 4	<i>Swap</i> valutar destinat absorbției de lichiditate prin licitație cu rată variabilă	73
Exemplul 5	<i>Swap</i> valutar destinat furnizării de lichiditate prin licitație cu rată variabilă	75
Exemplul 6	Măsuri de control al riscurilor	77

Exemplul 1

OPERAȚIUNE *REPO* DE FURNIZARE DE LICHIDITATE PRIN LICITAȚIE CU RATĂ FIXĂ

BCE decide să furnizeze lichiditate pe piață printr-o operațiune *repo*, organizată pe baza unei proceduri de licitație cu rată fixă.

Trei contrapartide depun următoarele oferte:

Contrapartida	Oferta (milioane EUR)
Banca 1	30
Banca 2	40
Banca 3	70
Total	140

BCE decide alocarea unei sume totale de 105 milioane EUR.

Procentul de alocare este:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75\%$$

Suma alocată contrapartidelor este:

Contrapartida	Oferta (milioane EUR)	Suma alocată (milioane EUR)
Banca 1	30	22,5
Banca 2	40	30,0
Banca 3	70	52,5
Total	140	105,0

Exemplul 2

Operațiune REPO de furnizare de lichiditate prin licitație cu rată variabilă

BCE decide să furnizeze lichiditate pe piață printr-o operațiune *repo*, organizată pe baza unei licitații cu rată variabilă.

Trei contrapartide depun următoarele oferte:

Rata dobânzii (%)	Suma (milioane EUR)			Total oferte	Oferte cumulate
	Banca 1	Banca 2	Banca 3		
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Total	30	45	70	145	

BCE decide alocarea sumei de 94 milioane EUR, ceea ce presupune o rată marginală a dobânzii de 3,05%.

Toate ofertele cu o rată mai mare de 3,05% (pentru o sumă cumulată de 80 milioane EUR) se onorează integral. La 3,05%, procentul de alocare este:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\%$$

Suma alocată băncii 1 la rata marginală a dobânzii este, de exemplu:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Rezultatele alocării pot fi sintetizate după cum urmează:

Contrapartide	Suma (milioane EUR)			Total
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	
Total oferte	30,0	45,0	70,0	145
Total sumă alocată	14,0	34,0	46,0	94

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), rata dobânzii aplicată sumelor alocate contrapartidelor este de 3,05%.

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), rata dobânzii aplicată sumelor alocate contrapartidelor nu este uniformă; de exemplu, banca 1 primește 5 milioane EUR la 3,07%, 5 milioane EUR la 3,06% și 4 milioane EUR la 3,05%.

Exemplul 3

EMITEREA DE CERTIFICATE DE DEBIT DE CĂTRE BCE PRIN LICITAȚIE CU RATĂ VARIABILĂ

BCE decide să absoarbă lichiditate de pe piață prin emiterea de certificate de debit, pe baza unei proceduri de licitație cu rată variabilă.

Trei contrapartide depun următoarele oferte:

Rata dobânzii (%)	Suma (milioane EUR)			Total	Oferte cumulate
	Banca 1	Banca 2	Banca 3		
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Total	55	70	55	180	

BCE decide alocarea unei sume nominale de 124,5 milioane EUR, ceea ce presupune o rată marginală a dobânzii de 3,05%.

Toate ofertele cu o rată mai mică de 3,05% (pentru o sumă cumulată de 65 milioane EUR) se onorează integral. La 3,05%, procentul de alocare este:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85\%$$

Suma alocată băncii 1 la rata marginală a dobânzii este, de exemplu:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Rezultatele alocării pot fi sintetizate după cum urmează:

Contrapartide	Suma (milioane EUR)			Total
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	
Total oferte	55,0	70,0	55,0	180,0
Total sumă alocată	42,0	49,0	33,5	124,5

Exemplul 4

SWAP VALUTAR DESTINAT ABSORBȚIEI DE LICHIDITATE PRIN LICITAȚIE CU RATĂ VARIABILĂ

BCE decide să absoarbă lichiditate de pe piață prin efectuarea unei operațiuni de *swap* valutar pe cursul de schimb EUR/USD, pe baza unei proceduri de licitație cu rată variabilă. (Notă: euro este tranzacționat peste cursul nominal în acest exemplu).

Trei contrapartide depun următoarele oferte:

Puncte <i>swap</i> (× 10 000)	Suma (milioane EUR)				Oferte cumulate
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total	
6, 84				0	0
6, 80	5		5	10	10
6, 76	5	5	5	15	25
6, 71	5	5	5	15	40
6, 67	10	10	5	25	65
6, 63	25	35	40	100	165
6, 58	10	20	10	40	205
6, 54	5	10	10	25	230
6, 49		5		5	235
Total	65	90	80	235	

BCE decide alocarea unei sume de 158 milioane EUR, ceea ce presupune 6, 63 puncte *swap* marginale. Toate ofertele care depășesc 6, 63 puncte *swap* (pentru o sumă cumulată de 65 milioane EUR) se onorează integral. La 6, 63 puncte *swap*, procentul de alocare este:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93\%$$

Suma alocată băncii 1 la punctele *swap* marginale este, de exemplu:

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23, 25 = 48, 25$$

Rezultatele alocării pot fi sintetizate după cum urmează:

Contrapartide	Suma (milioane EUR)			
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	Total
Total oferte	65, 00	90, 00	80, 00	235, 0
Total sumă alocată	48, 25	52, 55	57, 20	158, 0

BCE stabilește cursul de schimb EUR/USD la vedere pentru această operațiune la 1, 1300.

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), la data începerii operațiunii, Eurosistemul cumpără 158 000 000 EUR și vinde 178 540 000 USD. La scadența operațiunii, Eurosistemul vinde 158 000 000 EUR și cumpără 178 644 754 USD (cursul de schimb la termen este: 1, 130663 = 1, 1300 + 0, 000663).

Exemplul 4 (continuare)

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), Eurosistemul schimbă sumele în euro și în dolari după cum se indică în tabelul următor:

Tranzacții la vedere			Tranzacții la termen		
Cursul de schimb	Cumpărare EUR	Vânzare USD	Cursul de schimb	Vânzare EUR	Cumpărare USD
1, 1300			1, 130684		
1, 1300	10 000 000	11 300 000	1, 130680	10 000 000	11 306 800
1, 1300	15 000 000	16 950 000	1, 130676	15 000 000	16 960 140
1, 1300	15 000 000	16 950 000	1, 130671	15 000 000	16 960 065
1, 1300	25 000 000	28 250 000	1, 130667	25 000 000	28 266 675
1, 1300	93 000 000	105 090 000	1, 130663	93 000 000	105 151 659
1, 1300			1, 130658		
1, 1300			1, 130654		
1, 1300			1, 130649		
Total	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

Exemplul 5

SWAP VALUTAR DESTINAT FURNIZĂRII DE LICHIDITATE PRIN LICITAȚIE CU RATĂ VARIABILĂ

BCE decide să furnizeze lichiditate pe piață prin efectuarea unei operațiuni de *swap* valutar pe cursul de schimb EUR/USD, pe baza unei proceduri de licitație cu rată variabilă. (Notă: euro este tranzacționat peste cursul nominal în acest exemplu).

Trei contrapartide depun următoarele oferte:

Puncte <i>swap</i> (× 10 000)	Suma (milioane EUR)			Total	Oferte cumulate
	Banca 1	Banca 2	Banca 3		
6, 23					
6, 27	5		5	10	10
6, 32	5		5	10	20
6, 36	10	5	5	20	40
6, 41	10	10	20	40	80
6, 45	20	40	20	80	160
6, 49	5	20	10	35	195
6, 54	5	5	10	20	215
6, 58		5		5	220
Total	60	85	75	220	

BCE decide alocarea unei sume de 197 milioane EUR, ceea ce presupune 6, 54 puncte *swap* marginale. Toate ofertele sub 6, 54 puncte *swap* (pentru o sumă cumulată de 195 milioane EUR) se onorează integral. La 6, 54 puncte *swap*, procentul de alocare este:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\%$$

Suma alocată băncii 1 la punctele *swap* marginale este, de exemplu:

$$0, 10 \times 5 = 0, 5$$

Suma totală alocată băncii 1 este:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0, 5 = 55, 5$$

Rezultatele alocării pot fi sintetizate după cum urmează:

Contrapartide	Suma (milioane EUR)			Total
	Banca 1	Banca 2	Banca 3	
Total oferte	60, 0	85, 0	75, 0	220
Total sumă alocată	55, 5	75, 5	66, 0	197

BCE stabilește cursul de schimb EUR/USD la vedere pentru această operațiune la 1, 1300.

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei uniforme (de tip olandez), la data începerii operațiunii, Eurosistemul vinde 197 000 000 EUR și cumpără 222 610 000 USD. La scadența operațiunii, Eurosistemul cumpără 197 000 000 EUR și vinde 222 738 838 USD (cursul de schimb la termen este: $1, 130654 = 1, 1300 + 0, 000654$).

Exemplul 5 (continuare)

În cazul în care procedura de alocare se bazează pe metoda ratei multiple (de tip american), Eurosistemul schimbă sumele în euro și în dolari, după cum se prezintă în tabelul următor:

Tranzacții la vedere			Tranzacții la termen		
Cursul de schimb	Vânzare EUR	Cumpărare USD	Cursul de schimb	Cumpărare EUR	Vânzare USD
1, 1300			1, 130623		
1, 1300	10 000 000	11 300 000	1, 130627	10 000 000	11 306 270
1, 1300	10 000 000	11 300 000	1, 130632	10 000 000	11 306 320
1, 1300	20 000 000	22 600 000	1, 130636	20 000 000	22 612 720
1, 1300	40 000 000	45 200 000	1, 130641	40 000 000	45 225 640
1, 1300	80 000 000	90 400 000	1, 130645	80 000 000	90 451 600
1, 1300	35 000 000	39 550 000	1, 130649	35 000 000	39 572 715
1, 1300	2 000 000	2 260 000	1, 130654	2 000 000	2 261 308
1, 1300			1, 130658		
Total	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

Exemplul 6

MĂSURI DE CONTROL AL RISCURILOR

Acest exemplu prezintă cadrul de control al riscurilor aplicat activelor-garanție utilizate în operațiunile de furnizare de lichiditate ale Eurosistemului¹. Acesta se bazează pe ipoteza conform căreia o contrapartidă participă la următoarele operațiuni de politică monetară ale Eurosistemului:

- o operațiune principală de refinanțare care începe la data de 28 iulie 2004 și se încheie la 4 august 2004, în cadrul căreia contrapartidei i se alocă 50 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4, 24%;
- o operațiune de refinanțare pe termen mai lung care începe la data de 29 iulie 2004 și se încheie la 21 octombrie 2004, în cadrul căreia contrapartidei i se alocă 45 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4, 56% și
- o operațiune principală de refinanțare care începe la data de 4 august 2004 și se încheie la 11 august 2004, în cadrul căreia contrapartidei i se alocă 35 milioane EUR, la o rată a dobânzii de 4, 26%.

Caracteristicile activelor-garanție tranzacționabile utilizate de contrapartidă pentru a acoperi aceste operațiuni sunt prezentate în Tabelul 1.

TABELUL 1 ACTIVE-GARANȚIE TRANZACȚIONABILE UTILIZATE ÎN OPERAȚIUNI

Caracteristici						
Denumire	Categorie de activ	Data scadenței	Tip de cupon	Frecvența cuponului	Scadență reziduală	Marjă
Activ A	Obligațiune bancară garantată de tip <i>Jumbo</i>	30.8.2008	Cu rată fixă	6 luni	4 ani	3, 50%
Activ B	Obligațiune de stat	19.11.2008	Cu rată variabilă	12 luni	4 ani	0, 50%
Activ C	Obligațiune corporativă	12.5.2015	Cupon zero		> 10 ani	15, 00%
Prețuri în procente (inclusiv dobânda de încasat) ^{*)}						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102, 63	101, 98 98, 35	100, 55 97, 95	101, 03 98, 15	100, 76 98, 56	101, 02 98, 73 55, 01	101, 24 98, 57 54, 87

*) Prețurile indicate pentru o anumită dată a evaluării corespund celui mai reprezentativ preț din ziua lucrătoare anterioară datei evaluării.

Sistem de garantare de tip *earmarking*

În primul caz, se presupune că tranzacțiile sunt efectuate cu o bancă centrală națională care folosește un sistem în care fiecărei tranzacții specifice îi sunt alocate active-garanție. Evaluarea activelor-garanție are loc zilnic. Cadrul de control al riscurilor poate fi descris după cum urmează (a se vedea și Tabelul 2):

1 Acest exemplu se bazează pe ipoteza conform căreia, în calculele efectuate pentru stabilirea necesității de apel în marjă, se ia în considerare dobânda de încasat pentru lichiditatea furnizată și se aplică un prag de declanșare de 0, 5% din lichiditatea furnizată.

Exemplul 6 (continuare)

1. la data de 28 iulie 2004, contrapartida efectuează o operațiune *repo* cu banca centrală națională, care cumpără 50,6 milioane EUR din activul A. Activul A este o obligațiune bancară garantată de tip *Jumbo*, cu cupon fix și cu scadența la 30 august 2008. Astfel, acesta are o scadență reziduală de patru ani și, prin urmare, este necesară o marjă de ajustare a valorii de 3,5%. Prețul de piață al activului A pe piața sa de referință în ziua respectivă este de 102,63%, preț ce include dobânda de încasat pe cupon. Contrapartida trebuie să furnizeze o sumă din activul A care, după scăderea marjei de ajustare a valorii de 3,5%, depășește suma alocată de 50 milioane EUR. Prin urmare, contrapartida oferă activul A în schimbul sumei nominale de 50,6 milioane EUR, valoarea de piață ajustată a acestuia în ziua respectivă fiind de 50 113 203 EUR.
2. la data de 29 iulie 2004, contrapartida efectuează o operațiune *repo* cu banca centrală națională, care cumpără 21 milioane EUR din activul A (prețul de piață: 101,98%, marja de ajustare a valorii: 3,5%) și 25 milioane EUR din activul B (prețul de piață: 98,35%). Activul B reprezintă o obligațiune de stat cu cupoane, cu rata dobânzii variabilă, la care se aplică o marjă de ajustare a valorii de 0,5%. Valoarea de piață ajustată a activului A și a activului B în ziua respectivă este de 45 130 810 EUR, depășind astfel suma necesară de 45 000 000 EUR.

La data de 29 iulie 2004, activele-garanție pentru operațiunea principală de refinanțare inițiată la 28 iulie 2004 sunt reevaluate. La un preț de piață de 101,98%, valoarea de piață ajustată a activului A se află încă între nivelul superior și cel inferior al pragului de declanșare. Prin urmare, se consideră că gajul depus inițial acoperă atât valoarea inițială a lichidității furnizate, cât și dobânda de încasat în sumă de 5 889 EUR.

3. la data de 30 iulie 2004, activele-garanție sunt reevaluate: prețul de piață al activului A este de 100,55%, iar prețul de piață al activului B este de 97,95%. Dobânda de încasat se ridică la 11 778 EUR pentru operațiunea principală de refinanțare inițiată la data de 28 iulie 2004 și la 5 700 EUR pentru operațiunea de refinanțare pe termen mai lung inițiată la 29 iulie 2004. Astfel, valoarea de piață ajustată a activului A în prima tranzacție este cu 914 218 EUR mai mică decât valoarea tranzacției ce trebuie acoperită (respectiv lichiditatea furnizată plus dobânda de încasat) și decât nivelul inferior al pragului de declanșare de 49 761 719 EUR. Contrapartida oferă 950 000 EUR din activul A (valoare nominală), sumă care, după deducerea unei marje de ajustare a valorii de 3,5% din valoarea de piață bazată pe un preț de 100,55%, readuce garanția la un nivel suficient².

De asemenea, este necesar un apel în marjă pentru a doua tranzacție, întrucât valoarea de piață ajustată a activelor-garanție utilizate în această tranzacție (44 741 520 EUR) este mai mică decât nivelul inferior al pragului de declanșare (44 780 672 EUR). Contrapartida furnizează, prin urmare, 270 000 EUR din activul B, valoarea de piață ajustată fiind de 263 143 EUR.

4. la 2 și 3 august 2004, activele-garanție sunt reevaluate, fără a determina apeluri în marjă pentru tranzacțiile inițiate la 28 și 29 iulie 2004.

² Băncile centrale naționale pot efectua apeluri în marjă mai degrabă în numerar decât în titluri.

Exemplul 6 (continuare)

5. la data de 4 august 2004, contrapartida rambursează lichiditatea furnizată prin operațiunea principală de refinanțare inițiată la 28 iulie 2004, inclusiv dobânda de încasat, care se ridică la 41 222 EUR. Banca centrală națională returnează 51 550 000 EUR din activul A (valoare nominală).

La aceeași dată, contrapartida efectuează o nouă operațiune *repo* cu banca centrală națională, care cumpără 75 milioane EUR din activul C (valoare nominală). Având în vedere că activul C reprezintă o obligațiune corporativă cu cupon zero, cu o scadență reziduală de peste zece ani, care necesită o marjă de ajustare a valorii de 15%, valoarea de piață ajustată corespunzătoare zilei respective este de 35 068 875 EUR

Reevaluarea activelor-garanție pentru operațiunea de refinanțare pe termen lung inițiată la data de 29 iulie 2004 relevă că valoarea de piață ajustată a activelor furnizate depășește cu aproximativ 262 000 EUR nivelul superior al pragului de declanșare și determină banca centrală națională să returneze contrapartidei 262 000 EUR din activul B (valoare nominală)³.

Sistem de tip *pooling*

În al doilea caz, se presupune că tranzacțiile sunt efectuate cu o bancă centrală națională care folosește un sistem în care activele sunt cumulate într-un fond comun (*pooling*). Activele incluse în acest fond utilizat de contrapartidă nu sunt destinate unor tranzacții specifice.

În acest exemplu se utilizează aceeași serie de tranzacții ca în exemplul anterior, care descrie un sistem de tip *earmarking*. Principala diferență constă în faptul că, la datele de reevaluare, valoarea de piață ajustată a tuturor activelor din fondul comun trebuie să acopere valoarea totală a tuturor operațiunilor în curs, pe care contrapartida le desfășoară cu banca centrală națională. Apelul în marjă din data de 30 iulie 2004, în valoare de 1 178 398 EUR, este identic în acest exemplu cu cel necesar în cazul sistemului de tip *earmarking*. Contrapartida furnizează 1 300 000 EUR din activul A (valoare nominală), care, după deducerea marjei de ajustare a valorii de 3, 5% din valoarea de piață calculată pe baza unui preț de 100, 55%, readuce garanția la un nivel suficient.

În plus, la data de 4 august 2004, la scadența operațiunii principale de refinanțare inițiate la 28 iulie 2004, contrapartida poate păstra activele în contul său de gaj. De asemenea, un activ poate fi schimbat cu un alt activ, după cum se indică în exemplu, unde 51, 9 milioane EUR din activul A (valoare nominală) se înlocuiesc cu 75, 5 milioane EUR din activul C (valoare nominală), pentru a acoperi lichiditatea furnizată și dobânda de încasat în cadrul tuturor operațiunilor de refinanțare.

Cadrul de control al riscurilor în sistemul de tip *pooling* este descris în Tabelul 3.

³ Dacă banca centrală națională trebuie să achite contrapartidei o marjă pentru cea de-a doua tranzacție, această marjă ar putea fi compensată, în anumite cazuri, cu marja plătită băncii centrale naționale de către contrapartidă pentru prima tranzacție. Prin urmare, ar exista doar o singură decontare de marjă.

Exemplul 6 (continuare)

TABELUL 2 SISTEM DE GARANTARE DE TIP *EARMARKING*

Data	Tranzacții în curs	Data începerii	Data încheierii	Rata dobânzii	Lichiditatea furnizată
28.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
29.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
30.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
2.8.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
3.8.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
4.8.2004	Refinanțare principală	4.8.2004	11.8.2004	4, 26	35 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
5.8.2004	Refinanțare principală	4.8.2004	11.8.2004	4, 26	35 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000

TABELUL 3 SISTEM DE TIP *POOLING*

Data	Tranzacții în curs	Data începerii	Data încheierii	Rata dobânzii	Lichiditatea furnizată
28.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
29.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
30.7.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
2.8.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
3.8.2004	Refinanțare principală	28.7.2004	4.8.2004	4, 24	50 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
4.8.2004	Refinanțare principală	4.8.2004	11.8.2004	4, 26	35 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000
5.8.2004	Refinanțare principală	4.8.2004	11.8.2004	4, 26	35 000 000
	Refinanțare pe termen mai lung	29.7.2004	27.10.2004	4, 56	45 000 000

Dobânda de încasat	Valoarea totală care trebuie acoperită	Limita inferioară a pragului de declanșare	Limita superioară a pragului de declanșare	Valoarea de piață ajustată	Apelul în marjă
-	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	-
5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	-
-	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	-
11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	-914 218
5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	-264 180
29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	-
22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	-
35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	-
28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	-
-	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	-
34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	-
39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	-

Dobânda de încasat	Valoarea totală care trebuie acoperită	Limita inferioară a pragului de declanșare ¹⁾	Limita superioară a pragului de declanșare ²⁾	Valoarea de piață ajustată	Apelul în marjă
-	50 000 000	49 750 000	N/A	50 113 203	-
5 889	95 005 889	94 530 859	N/A	94 926 624	-
-					
11 778	95 017 478	94 542 390	N/A	93 839 080	-1 178 398
5 700					
29 444	95 052 244	94 576 983	N/A	95 487 902	-
22 800					
35 333	95 063 833	94 588 514	N/A	95 399 949	-
28 500					
-	80 034 200	79 634 029	N/A	80 333 458	-
34 200					
4 142	80 044 042	79 643 821	N/A	80 248 396	-
39 900					

1) Într-un sistem de tip *pooling*, limita inferioară a pragului de declanșare este pragul cel mai scăzut pentru apeluri în marjă. În practică, majoritatea băncilor centrale naționale solicită garanții suplimentare atunci când valoarea de piață ajustată a garanției de tip *pooling* scade sub valoarea totală ce trebuie acoperită.

2) Într-un sistem de tip *pooling*, noțiunea de limită superioară a pragului de declanșare nu este relevantă, deoarece contrapartida va viza în mod constant furnizarea unui surplus de garanții pentru a minimiza tranzacțiile operaționale.

ANEXA 2

GLOSAR

Agent de decontare [*settlement agent*]: instituție care administrează procesul de decontare (de exemplu, determinarea pozițiilor de decontat, monitorizarea schimburilor de plăți etc.) pentru sisteme de transfer sau pentru alte mecanisme care necesită o decontare.

Agenție internațională de rating (ECAI) [*External credit assessment institution (ECAI)*]: sursă de evaluare a creditului, inclusă în **cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)**, ce cuprinde acele instituții ale căror evaluări de credit pot fi utilizate de **instituții de credit** pentru a stabili expunerile ponderate în funcție de risc, în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital. Aceste instituții fac obiectul unui proces oficial de recunoaștere și validare de către autoritățile de supraveghere naționale.

Apel în marjă [*margin call*]: procedură conexasă aplicării **marjelor de variație**, în baza căreia, în cazul în care valoarea activelor-garanție, măsurată periodic, scade sub un anumit nivel, banca centrală solicită **contrapartidelor** să furnizeze active suplimentare (sau lichidități). În mod asemănător, în cazul în care valoarea activelor-garanție, în urma reevaluării, este mai mare decât suma datorată de contrapartide plus marja de variație, contrapartida poate solicita băncii centrale să returneze activele (sau lichiditățile) în exces.

Atragere de depozite la termen [*collection of fixed-term deposits*]: instrument de politică monetară care poate fi utilizat de **Eurosistem** în scopuri de reglaj fin, prin care Eurosistemul remunerează depozitele la termen ale **contrapartidelor** în conturile deschise la **băncile centrale naționale**, în vederea absorbției lichidității de pe piață.

Bancă centrală națională (BCN) [*National Central Bank (NCB)*]: în accepțiunea prezentului document, termenul se referă la banca centrală a unui **stat membru** al UE care a adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul**.

Bază de calcul a rezervelor [*reserve base*]: suma elementelor bilanțiere care constituie baza pentru calcularea rezervelor **minime obligatorii** ale unei instituții de credit.

Bănci corespondente [*correspondent banking*]: aranjament în cadrul căruia o **instituție de credit** furnizează altei instituții de credit servicii de plăți și alte servicii. Plățile efectuate prin intermediul corespondenților bancari se efectuează adeseori prin conturile reciproce (conturile denumite *nostro* și *loro*), la care pot fi atașate linii de credit permanente. Serviciile bancare corespondente sunt oferite în principal la nivel transfrontalier, dar se referă și la relații de reprezentare în anumite contexte naționale. Cont *loro* este termenul utilizat de un corespondent pentru a descrie un cont deschis în numele unei instituții de credit străine; instituția de credit străină consideră acest cont ca fiind un cont *nostro*.

Cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor [*Eurosystem credit assessment framework (ECAF)*]: ansamblul de proceduri, reguli și tehnici care asigură îndeplinirea cerinței de atingere a unor standarde înalte de creditare ale **Eurosistemului** pentru toate activele eligibile. La stabilirea standardelor înalte de creditare, Eurosistemul face distincție între activele tranzacționabile și cele netranzacționabile. La evaluarea îndeplinirii de către activele eligibile a standardelor de creditare, Eurosistemul ia în considerare informațiile privind evaluarea creditelor furnizate de sistemele de evaluare a creditelor care pot proveni de la una dintre următoarele patru surse: **agențiile internaționale de rating (ECAI)**, **sistemele interne de evaluare a creditelor (ICAS)** ale băncilor centrale naționale, **sistemele interne de rating (IRB)** ale contrapartidelor sau **instrumentele de rating (IR)** ale terților furnizori. De asemenea, la evaluarea îndeplinirii standardelor de creditare,

Eurosistemul ia în considerare și criteriile și caracteristicile instituționale care garantează pentru titularul instrumentului o protecție similară garanției. Referința Eurosistemului pentru stabilirea cerinței minime pentru standardele înalte de creditare (pragul de calitate a creditului) se definește în raport cu un rating tip *single A*. Eurosistemul consideră o probabilitate de nerambursare (PN) de 0, 10% pe o perioadă de un an ca fiind echivalentă cu un rating *single A*.

Cont de custodie [*safe custody account*]: cont de valori mobiliare gestionat de banca centrală în care **instituțiile de credit** pot plasa valori mobiliare acceptate drept garanție pentru operațiunile băncii centrale.

Cont de decontare [*settlement account*]: cont deținut la banca centrală de un participant direct la TARGET2 în scopul procesării plăților.

Cont de rezerve [*reserve account*]: cont deschis la **banca centrală națională** în care sunt menținute **deținerile de rezerve** ale unei **contrapartide**. **Conturile de decontare** ale contrapartidelor deschise la **băncile centrale naționale** pot fi utilizate drept conturi de rezerve.

Contract repo (contract de report) [*repurchase agreement*]: tranzacție prin care un activ este vândut, vânzătorul obținând simultan dreptul și obligația de a-l răscumpăra la un anumit preț, la o dată ulterioară sau la cerere. Acest tip de tranzacție este similar creditelor colateralizate, cu diferența că vânzătorul transferă dreptul de proprietate asupra valorilor mobiliare. **Eurosistemul** utilizează contracte *repo* cu scadența prestabilită în cadrul **tranzacțiilor reversibile**.

Contrapartidă [*counterparty*]: cealaltă parte în cadrul unei tranzacții financiare (de exemplu, orice tranzacție cu banca centrală).

Convenție privind numărul de zile [*day-count convention*]: convenție care reglementează numărul de zile inclus în calcularea dobânzii la credite. În operațiunile sale de politică monetară, **Eurosistemul** utilizează convenția **număr de zile/360**.

Credit pe parcursul zilei [*intraday credit*]: credit acordat pentru o perioadă mai scurtă decât o zi lucrătoare. Poate fi acordat de o bancă centrală pentru a regla neconcordanțele în decontarea plăților și poate lua forma: (i) unui descoperit de cont garantat sau (ii) unei operațiuni de creditare garantate cu gaj sau în cadrul unui **contract repo**.

Cupon postdeterminat [*post-fixed coupon*]: cupon atașat **instrumentelor cu rată variabilă**, care se determină pe baza valorilor indicelui de referință la o anumită dată (sau la anumite date) în timpul perioadei de acumulare a cuponului.

Cupon predeterminat [*pre-fixed coupon*]: cupon atașat **instrumentelor cu rată variabilă**, care se determină pe baza valorilor indicelui de referință la o anumită dată (sau date) înainte de începerea perioadei de acumulare a cuponului.

Custode [*custodian*]: entitate a cărei activitate constă în păstrarea în siguranță și gestionarea de valori mobiliare și alte active financiare în contul terților.

Data decontării [*settlement date*]: data la care are loc decontarea unei tranzacții. Decontarea poate avea loc în aceeași zi cu tranzacția (decontare în aceeași zi) sau după o zi sau mai multe de la tranzacție (data decontării se definește ca **data tranzacției (T)** + intervalul de decontare).

Data evaluării [*valuation date*]: data la care se evaluează activele cu care se garantează operațiuni de creditare.

Data scadenței [*maturity date*]: data la care expiră o operațiune de politică monetară. În cazul unui **contract repo** sau al unui *swap*, data scadenței corespunde **datei de răscumpărare**.

Data tranzacției (T) [*trade date (T)*]: data la care se încheie o tranzacție (respectiv un acord între două **contrapartide** cu privire la o tranzacție financiară). Data tranzacției poate coincide cu **data decontării** tranzacției (decontare în aceeași zi) sau poate precede data decontării cu un anumit număr de zile lucrătoare (data decontării se definește ca fiind T + intervalul de decontare).

Data de cumpărare [*purchase date*]: data la care produce efecte înstrăinarea de către vânzător a activelor achiziționate de cumpărător.

Data de răscumpărare [*repurchase date*]: data la care cumpărătorul este obligat să revândă către vânzător activele aferente unei tranzacții efectuate în cadrul unui **contract repo**.

Data inițială [*start date*]: data la care se decontează prima etapă a unei operațiuni de politică monetară. Data inițială corespunde **datei de cumpărare** pentru operațiunile bazate pe **contracte repo** și **swap-uri valutare**.

Decontare transfrontalieră [*cross-border settlement*]: decontare care are loc într-o țară, alta decât țara sau țările în care se află una sau ambele părți implicate în tranzacție.

Deducere forfetară [*lump-sum allowance*]: sumă fixă pe care o instituție o deduce la calcularea **rezervelor minime obligatorii** în cadrul regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**.

Deducere standardizată [*standardised deduction*]: procent fix din valoarea exigibilă a titlurilor de credit cu o scadență de până la doi ani (inclusiv titlurile emise pe piața monetară), care poate fi dedus din **baza de calcul a rezervelor** de către emitenții care nu pot dovedi că această sumă exigibilă este deținută de către alte instituții supuse regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**, de către BCE sau de către o **bancă centrală națională**.

Dematerializare [*dematerialisation*]: eliminarea certificatelor în formă fizică sau a titlurilor care reprezintă proprietatea asupra activelor financiare, astfel încât activele financiare există numai ca înregistrări contabile.

Depozitar central de valori mobiliare (DCVM) [*central securities depository (CSD)*]: entitate care păstrează și gestionează valori mobiliare sau alte active financiare, păstrează conturi de emisiune și permite procesarea tranzacțiilor prin înregistrare în cont. Activele pot exista în formă fizică (dar sunt imobilizate în cadrul DCVM) sau pot fi dematerializate (există numai ca înregistrări electronice).

Depozitar [*depository*]: agent al cărui rol principal este de a înregistra valori mobiliare pe suport fizic sau electronic și de a păstra evidența privind proprietatea asupra acestor valori mobiliare.

Depozite la termen [*deposits with agreed maturity*]: categorie de instrumente care constă, în principal, în depozite de durată cu scadență determinată care pot fi, în funcție de practicile naționale, fie neconvertibile înainte de scadență, fie convertibile sub rezerva unei penalități. Această categorie

cuprinde, de asemenea, anumite titluri de credit netranzaționabile, precum certificatele de depozit netranzaționabile (pe segmentul de *retail*).

Depozite rambursabile cu preaviz [*deposits redeemable at notice*]: categorie de instrumente care constă în depozite pentru care titularul trebuie să respecte o perioadă determinată de preaviz înainte de retragerea fondurilor. În unele cazuri, există posibilitatea retragerii unei anumite sume fixe într-o perioadă determinată sau posibilitatea retragerii înainte de termen, sub rezerva plății unei penalități.

Dețineri de rezerve [*reserve holdings*]: rezervele deținute de **contrapartide** în **conturile de rezerve** pentru îndeplinirea **rezervelor minime obligatorii**.

Emitent [*issuer*]: entitatea supusă unei obligații reprezentate de o valoare mobilă sau un alt instrument financiar.

Eurosistem [*Eurosystem*]: cuprinde Banca Centrală Europeană (BCE) și **băncile centrale naționale** ale statelor din **zona euro**. Organele de decizie ale Eurosistemului sunt Consiliul guvernatorilor și Comitetul executiv al BCE.

Evaluare la prețul pieței [*marking to market*]: a se vedea **marjă de variație**.

Eveniment de nerambursare [*default event*]: situație prevăzută în **cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)** definită de Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare) și de Directiva 2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind rata de acoperire a capitalului societăților de investiții și al instituțiilor de credit (reformare) (denumite împreună „Directiva privind cerințele de capital”). Astfel, un eveniment de nerambursare are loc dacă „(a) instituția de credit consideră că debitorul nu își poate plăti în totalitate obligațiile rezultate din creditare, către instituția de credit, societatea mamă sau oricare dintre sucursalele sale, decât dacă instituția de credit recurge la acțiuni precum executarea garanției (dacă există una)” și/sau „(b) debitorul a întârziat cu mai mult de 90 de zile achitarea unei obligații de credit semnificative față de instituția de credit, societatea mamă sau oricare dintre sucursalele sale”.

Facilitate de depozit [*deposit facility*]: o **facilitate permanentă** oferită de **Eurosistem** pe care **contrapartidele** o pot utiliza pentru a plasa depozite *overnight* la o bancă centrală națională, depozite care se remunerează la o rată a dobânzii predeterminată.

Facilitate de creditare marginală [*marginal lending facility*]: o **facilitate permanentă** oferită de **Eurosistem** pe care **contrapartidele** o pot utiliza pentru a contracta credite *overnight* de la o bancă centrală națională, în schimbul unor active eligibile și la o rată a dobânzii predeterminată.

Facilitate permanentă [*standing facility*]: facilitatea oferită de o bancă centrală **contrapartidelor**, accesibilă la inițiativa acestora. **Eurosistemul** oferă două facilități permanente *overnight*, respectiv **facilitatea de creditare marginală** și **facilitatea de depozit**.

Instituție de credit [*credit institution*]: instituție inclusă în definiția din articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare). Astfel, o instituție de credit este (i) o societate a cărei activitate constă în constituirea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la

public și acordarea de credite în nume propriu sau (ii) o societate sau orice persoană juridică, alta decât cele de la (i), care emite mijloace de plată sub formă de **monedă electronică**.

Instituție financiară monetară (IFM) [*monetary financial institution (MFI)*]: una dintre instituțiile financiare care alcătuiesc împreună sectorul emitent de monedă al **zonei euro**. Aceste instituții cuprind băncile centrale, **instituțiile de credit** rezidente, definite conform dreptului comunitar, precum și orice alte instituții financiare rezidente a căror activitate constă în constituirea de depozite și/sau substitute apropiate pentru depozite de către entitățile care nu sunt IFM și care acordă credite și/sau investesc în valori mobiliare, pe cont propriu (cel puțin din punct de vedere economic).

Instrument cu rată fixă [*fixed rate instrument*]: instrument financiar pentru care cuponul este fix pe întreaga durată de viață a instrumentului.

Instrument cu rată invers-variabilă [*inverse floating rate instrument*]: obligațiune structurată pentru care rata dobânzii plătite titularului variază invers proporțional cu modificările unei anumite rate a dobânzii considerată ca referință.

Instrument cu rată variabilă [*floating rate instrument*]: instrument financiar pentru care cuponul este stabilit periodic în raport cu un indice de referință pentru a reflecta modificările ratelor dobânzilor pe termen scurt sau mediu. Instrumentele cu rată variabilă au fie **cupoane predeterminate**, fie **cupoane postdeterminate**.

Instrumente de rating (IR) [*rating tools – RT*]: sursă de evaluare a creditului, inclusă în **cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAFE)**, ce cuprinde aplicații ale terților prin care se evaluează calitatea creditului debitorilor utilizând, printre alte informații, conturi auditate. Aceste aplicații trebuie acceptate individual de **Eurosistem** înainte de a face parte din ECAF.

Închiderea zilei [*end-of-day*]: momentul dintr-o zi lucrătoare, după închiderea **sistemului TARGET2**, în care plățile procesate în sistemul TARGET2 se finalizează pentru ziua respectivă.

Legătură (link) între sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare [*link between securities settlement systems*]: o legătură este formată din toate procedurile și mecanismele dintre două **sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS)** pentru transferul de instrumente financiare între cele două SSS prin intermediul înregistrării în cont.

Legături strânse [*close links*]: situație în care contrapartida este legată de un emitent/debitor/garant de titluri de credit prin faptul că: (i) contrapartida deține 20% sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau una sau mai multe societăți la care contrapartida deține majoritatea capitalului dețin 20% sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului sau contrapartida și una sau mai multe societăți la care contrapartida deține majoritatea capitalului dețin împreună 20% sau mai mult din capitalul emitentului/debitorului/garantului; sau (ii) emitentul/debitorul/garantul deține 20% sau mai mult din capitalul contrapartidei sau una sau mai multe societăți la care emitentul/debitorul/garantul deține majoritatea capitalului dețin 20% sau mai mult din capitalul contrapartidei sau emitentul/debitorul/garantul și una sau mai multe societăți la care emitentul/debitorul/garantul deține majoritatea capitalului dețin împreună 20% sau mai mult din capitalul contrapartidei; sau (iii) un terț deține atât majoritatea capitalului contrapartidei, cât și majoritatea capitalului emitentului/debitorului/garantului, direct sau indirect, prin una sau mai multe societăți la care terțul deține majoritatea capitalului.

Licitația bazată pe metoda ratei uniforme (licitație de tip olandez) [*single rate auction (Dutch auction)*]: licitație în cadrul căreia rata dobânzii la care se face alocarea (sau prețul/**punctul swap**) aplicată tuturor ofertelor onorate este egală cu **rata dobânzii marginale**.

Licitație de tip american [*American auction*]: a se vedea **licitație bazată pe metoda ratei multiple**.

Licitație de tip olandez [*Dutch auction*]: a se vedea **licitație bazată pe metoda ratei uniforme**.

Licitație de volum [*volume tender*]: a se vedea **licitație cu rată fixă**.

Licitație cu rată fixă [*fixed rate tender*]: **procedură de licitație** în care rata dobânzii este precizată în avans de către banca centrală, iar **contrapartidele** participante licitează suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze la o rată a dobânzii fixă.

Licitație bazată pe metoda ratei multiple (licitație de tip american) [*multiple rate auction (American auction)*]: licitație în cadrul căreia rata dobânzii la care se face alocarea (sau prețul/**punctul swap**) este egală cu rata dobânzii oferită la fiecare ofertă individuală.

Licitație cu rată variabilă [*variable rate tender*]: **procedură de licitație** prin care **contrapartidele** licitează atât suma de bani pe care doresc să o tranzacționeze cu banca centrală, cât și rata dobânzii la care doresc să încheie tranzacția.

Licitație rapidă [*quick tender*]: **procedură de licitație** utilizată de **Eurosistem** pentru **operațiuni de reglaj fin** atunci când se consideră necesar un impact rapid asupra situației lichidității de pe piață. Licitările rapide se execută în mod obișnuit într-un interval de 90 de minute și sunt destinate în mod obișnuit unui număr limitat de **contrapartide**.

Licitație standard [*standard tender*]: **procedură de licitație** utilizată de **Eurosistem** în cadrul **operațiunilor de piață monetară** periodice ale acestuia. Licitările standard se efectuează într-un interval de 24 de ore. Toate **contrapartidele** care îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate au dreptul de a prezenta oferte în cadrul licitațiilor standard.

Limita maximă acceptată [*maximum bid limit*]: limita privind cea mai mare ofertă acceptabilă din partea unei **contrapartide** individuale într-o licitație. **Eurosistemul** poate impune limite maxime la oferte pentru a evita oferte disproporționate de mari din partea contrapartidelor individuale.

Livrare-contraplată (LCP) [*delivery-versus-payment sau delivery-against-payment system*]: un mecanism în cadrul unui sistem de decontare bazat pe schimb-contravaloare, prin care se asigură **transferul final** al unor active (valori mobiliare sau alte instrumente financiare) dacă și numai dacă se realizează și transferul final al altui activ (sau active).

Marjă de ajustare a valorii [*valuation haircut*]: măsură de control al riscurilor aplicată activelor-garanție folosite în **tranzacțiile reversibile**, care presupune că banca centrală calculează valoarea activelor-garanție ca valoare de piață a activelor minus un anumit procent (marjă). **Eurosistemul** aplică marje de ajustare a valorii care reflectă caracteristicile diferitelor active, precum scadența reziduală.

Marjă de variație (evaluare la prețul pieței) [*variation margin (marking to market)*]: Eurosistemul impune menținerea în timp a unui anumit nivel al valorii de piață a activelor-garanție folosite în **tranzacțiile reversibile** în vederea furnizării de lichiditate. Aceasta înseamnă că, în cazul în care valoarea de piață a activelor-garanție, măsurată cu regularitate, scade sub un anumit nivel, **banca centrală națională** impune **contrapartidei** să furnizeze active suplimentare sau lichidități (respectiv **un apel în marjă**). În mod asemănător, în cazul în care valoarea de piață a activelor-garanție, în urma reevaluării acestora, depășește un anumit nivel, contrapartida poate recupera surplusul de active sau de lichidități. A se vedea și Secțiunea 6.4.

Marjă inițială [*initial margin*]: măsură de control al riscurilor ce poate fi aplicată de Eurosistem în **tranzacțiile reversibile** și care presupune că garanția necesară pentru o tranzacție este egală cu creditul acordat **contrapartidei**, la care se adaugă valoarea marjei inițiale.

Marjă [*haircut*]: a se vedea **marjă de ajustare a valorii**.

Modelul băncilor centrale corespondente (MBCC) [*correspondent central banking model (CCBM)*]: mecanism stabilit de **Eurosistem** cu scopul de a permite **contrapartidelor** să utilizeze active-garanție în operațiuni transfrontaliere. În cadrul MBCC, **băncile centrale naționale** acționează în calitate de custode una față de cealaltă. Aceasta înseamnă că fiecare bancă centrală națională are un cont de valori mobiliare în cadrul gestiunii proprii a valorilor mobiliare, pentru fiecare dintre celelalte bănci centrale naționale și pentru BCE. MBCC este disponibil și contrapartidelor din unele bănci centrale naționale neparticipante la Eurosistem.

Monedă electronică [*electronic money*]: valoarea monetară reprezentată de o creanță asupra emitentului care este: (a) stocată pe un dispozitiv electronic, (b) emisă la primirea de fonduri reprezentând o sumă a cărei valoare nu este inferioară valorii monetare emise și (c) acceptată ca mijloc de plată de societăți altele decât emitentul.

Număr de zile/360 [*efectiv/360*]: **convenția privind numărul de zile** aplicată la calcularea dobânzii la un credit, conform căreia dobânda este calculată pentru numărul efectiv de zile calendaristice în care se derulează creditul, pe baza unui an de 360 de zile. Această convenție privind numărul de zile se aplică în cadrul operațiunilor de politică monetară ale **Eurosistemului**.

Număr internațional de identificare a valorilor mobiliare (ISIN) [*International Securities Identification Number (ISIN)*]: cod internațional de identificare atribuit valorilor mobiliare emise pe piețele financiare.

Obligațiune cu cupon zero [*zero coupon bond*]: valoare mobilă care generează un singur flux monetar pe toată durata sa de viață. În sensul prezentului document, obligațiunile cu cupon zero includ valori mobiliare emise cu discount și valori mobiliare cu un singur cupon la scadență. **Obligațiunea strip (divizibilă)** este un tip special de obligațiune cu cupon zero.

Obligațiune strip (divizibilă) [*Strip (separate trading of interest and principal)*]: o **obligațiune cu cupon zero** creată pentru a putea tranzacționa separat creanțele privind anumite fluxuri monetare aferente unei valori mobiliare și principalul aceluiși instrument.

Operațiune de piață monetară [*open market operation*]: operațiune executată pe piața financiară la inițiativa băncii centrale. În funcție de obiectivele, periodicitatea și procedurile lor, operațiunile de piață monetară ale Eurosistemului pot fi clasificate în patru categorii, respectiv **operațiuni**

principale de refinanțare, operațiuni de refinanțare pe termen mai lung, operațiuni de reglaj fin și operațiuni structurale. În ceea ce privește instrumentele utilizate, **tranzacțiile reversibile** sunt principalele instrumente de piață monetară ale Eurosistemului și pot fi folosite în toate cele patru categorii de operațiuni. De asemenea, emisiunile de titluri de credit și **tranzacțiile simple** sunt disponibile pentru **operațiunile structurale**, în timp ce **tranzacțiile simple, operațiunile de swap valutar și atragerea de depozite la termen** sunt disponibile pentru **operațiunile de reglaj fin**.

Operațiune de refinanțare pe termen mai lung [longer-term refinancing operation]: o **operațiune de piață monetară** pe care **Eurosistemul** o execută cu regularitate, sub forma unei **tranzacții reversibile**. Operațiunile de refinanțare pe termen mai lung se efectuează prin **licitații standard** lunare și, în mod normal, au scadența de trei luni.

Operațiune de reglaj fin [fine-tuning operation]: o **operațiune de piață monetară** efectuată ocazional de **Eurosistem** în principal pentru a face față fluctuațiilor neanticipate ale lichidității pe piață.

Operațiune principală de refinanțare [main refinancing operation]: o **operațiune de piață monetară** pe care **Eurosistemul** o execută periodic, sub forma unei **tranzacții reversibile**. Operațiunile principale de refinanțare se efectuează prin **licitații standard** săptămânale și au, în general, scadența de o săptămână.

Operațiune repo [repo operation]: o **tranzacție reversibilă** în vederea furnizării de lichiditate pe baza unui **contract repo**.

Operațiune structurală [structural operation]: o **operațiune de piață monetară** efectuată de **Eurosistem** în principal pentru a ajusta poziția structurală de lichiditate a sectorului financiar față de Eurosistem.

Perioadă de aplicare [maintenance period]: perioada pentru care se calculează îndeplinirea rezervelor minime obligatorii. BCE publică un calendar al perioadelor de aplicare a rezervelor cu cel puțin trei luni înainte de începutul fiecărui an. Perioadele de aplicare încep în ziua decontării primei operațiuni principale de refinanțare care urmează reuniunii Consiliului guvernatorilor în care a avut loc, conform ordinii de zi, evaluarea lunară a orientării politicii monetare. Aceste perioade se încheie în mod normal în ziua anterioară zilei similare de decontare din luna următoare. În condiții excepționale, calendarul publicat poate fi modificat, în funcție de, printre altele, modificările survenite în ordinea de zi a reuniunilor Consiliului guvernatorilor.

Preț de cumpărare [purchase price]: prețul la care activele cumpărate sunt vândute sau urmează să fie vândute de vânzător cumpărătorului.

Preț de răscumpărare [repurchase price]: prețul la care cumpărătorul este obligat să revândă vânzătorului activele dintr-o tranzacție efectuată în cadrul unui **contract repo**. Prețul de răscumpărare este egal cu suma dintre **prețul de cumpărare** și diferența de preț corespunzătoare dobânzii aferente lichidității furnizate pe durata operațiunii.

Procedură bilaterală [bilateral procedure]: procedură prin care banca centrală tranzacționează direct cu una sau mai multe **contrapartide**, fără a recurge la proceduri de licitație. Procedurile bilaterale includ operațiuni executate prin intermediul burselor de valori sau al agenților de piață.

Procedură de licitație [*tender procedure*]: procedură prin care banca centrală furnizează lichiditate pe piață sau retrage lichiditate de pe piață, pe baza ofertelor prezentate de **contrapartidele** aflate în concurență. Cele mai competitive oferte se onorează cu prioritate până la epuizarea valorii totale a lichidităților de furnizat sau de retras de către banca centrală.

Procent minim de alocare [*minimum allotment ratio*]: procentul minim de oferte la **rata dobânzii marginale** onorate în cadrul unei licitații. Eurosistemul poate hotărî să aplice un procent minim de alocare în operațiunile sale de licitație.

Prag de declanșare [*trigger point*]: nivel prestabilit al valorii lichidității furnizate la care se execută un **apel în marjă**.

Punct swap [*swap point*]: diferența între cursul de schimb aferent tranzacției la termen și cursul de schimb aferent tranzacției la vedere în cadrul unui **swap valutar**.

Puncte swap marginale [*marginal swap point quotation*]: nivelul de **puncte swap** la care se epuizează valoarea totală de alocat prin licitație.

Rata dobânzii marginale [*marginal interest rate*]: rata dobânzii la care se epuizează suma totală de alocat prin licitație.

Rata dobânzii maximă acceptată [*maximum bid rate*]: limita superioară a ratei dobânzii la care **contrapartidele** pot depune oferte pentru **licitațiile cu rată variabilă**. Ofertele la o rată mai mare decât rata maximă acceptată anunțată de BCE sunt excluse.

Rata dobânzii minimă acceptată [*minimum bid rate*]: limita inferioară a ratelor dobânzilor la care **contrapartidele** pot depune oferte pentru **licitațiile cu rată variabilă**.

Rata rezervelor minime obligatorii [*reserve ratio*]: rata definită de banca centrală pentru fiecare categorie de elemente bilanțiere incluse în **baza de calcul a rezervelor minime obligatorii**. Ratele se utilizează la calcularea **rezervelor minime obligatorii**.

Reducerea valorii [*valuation markdown*]: măsură de control al riscurilor aplicată activelor-garanție folosite în **tranzacțiile reversibile**, care presupune că banca centrală reduce valoarea de piață teoretică a activelor cu un anumit procent înainte de a aplica **marja de ajustare a valorii**¹.

Rezerve minime obligatorii [*reserve requirement*]: rezerve pe care o instituție de credit este obligată să le mențină la banca centrală. Conform regimului rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului**, rezervele minime obligatorii ale unei **instituții de credit** se calculează prin înmulțirea **ratei rezervelor minime obligatorii** pentru fiecare categorie de elemente din **baza de calcul a rezervelor minime obligatorii** cu valoarea pozițiilor respective din bilanțul instituției. În plus, instituțiile de credit aplică rezervelor minime obligatorii o **deducere forfetară**.

Risc de insolvabilitate [*solvency risk*]: riscul de a înregistra pierderi ca urmare a falimentului unui **emitent** de activ financiar sau de insolvabilitate a **contrapartidei**.

¹ De exemplu, pentru titlurile garantate cu active din categoria a V-a de lichiditate care sunt evaluate prin utilizarea unui preț teoretic, se practică reducerea cu 5% a prețului teoretic înainte de aplicarea unei marje de ajustare a valorii de 12%. Aceasta reprezintă echivalentul unei marje totale de 16,4%.

Scadență reziduală [*residual maturity*]: intervalul rămas până la data scadenței unui titlu de credit.

Sistem de calcul al valorii medii [*averaging provision*]: sistem care permite **contrapartidelor** îndeplinirea **rezervelor minime obligatorii** pe baza valorii medii a **deținerilor de rezerve** în cursul **perioadei de aplicare**. Acest sistem contribuie la stabilizarea ratelor dobânzilor pe piața monetară, oferind instituțiilor un stimulent în vederea reducerii efectelor fluctuațiilor temporare ale lichidității. Regimul rezervelor minime obligatorii al **Eurosistemului** permite stabilirea valorii medii a rezervelor.

Sistem de garanții de tip pooling [*collateral pooling system*]: sistem al băncii centrale de gestionare a garanțiilor, în cadrul căruia **contrapartidele** deschid un cont de depozitare în comun a activelor cu care garantează tranzacțiile cu banca centrală. Într-un sistem de tip *pooling*, spre deosebire de un **sistem de tip earmarking**, activele-garanție nu sunt direct asociate unor tranzacții individuale.

Sistem de tip earmarking [*earmarking system*]: sistem al băncilor centrale de gestionare a garanțiilor, în care lichiditățile sunt furnizate pe baza activelor direct asociate fiecărei tranzacții individuale.

Sistem de tip pooling [*pooling system*]: a se vedea **sistem de garanții de tip pooling**.

Sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SSS) [*securities settlement system (SSS)*]: sistem care permite deținerea și transferul valorilor mobiliare sau al altor active financiare, fie fără plată (FOP, *free of payment*), fie contra plată (**livrare-contra-plată**).

Sistem de decontare pe bază brută [*gross settlement system*]: sistem de transfer în care decontarea fondurilor sau transferul valorilor mobiliare are loc instrucțiune cu instrucțiune.

Sistem de înregistrare în cont (sub formă dematerializată) [*book-entry system*]: sistem de înregistrare contabilă care permite transferul valorilor mobiliare și al altor active financiare fără mișcarea fizică a unor documente sau certificate pe suport de hârtie (de exemplu, transferul electronic al valorilor mobiliare). A se vedea și **dematerializare**.

Sistem intern de evaluare a creditelor (ICAS) [*In-house credit assessment system (ICAS)*]: sursă de evaluare a creditului, inclusă în **cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)**, care cuprinde în prezent cele patru sisteme de evaluare a creditelor utilizate de Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France și Oesterreichische Nationalbank.

Sistem intern de rating (IRB) [*internal ratings-based (IRB) system*]: sursă de evaluare a creditului, inclusă în **cadrul Eurosistemului de evaluare a creditelor (ECAF)**, ce cuprinde sistemele interne ale acelor contrapartide ale căror evaluări de credit pot fi utilizate de instituții de credit pentru stabilirea ponderii expunerilor la risc, în conformitate cu Directiva privind cerințele de capital. Aceste sisteme fac obiectul unui proces oficial de recunoaștere și validare de către autoritățile de supraveghere naționale.

Sistem RTGS (de decontare pe bază brută în timp real) [*RTGS (real-time gross settlement)*]: sistem de decontare în care procesarea și decontarea au loc ordin cu ordin (fără compensare – *netting*) în timp real (continuu). A se vedea și **sistem TARGET2**.

Sistem TARGET (sistem transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real) [*TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system)*]: predecesorul sistemului TARGET2, cu o structură descentralizată, care făcea legătura între **sistemele RTGS** naționale și mecanismul de plăți al BCE. Sistemul TARGET a fost înlocuit cu sistemul TARGET2, conform calendarului privind migrarea, precizat în articolul 13 al Orientării BCE/2007/2.

Sistem TARGET2 (sistem transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real) [*TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system)*]: sistem de decontare pe bază brută în timp real pentru euro, care execută decontarea plăților în euro în moneda băncii centrale. TARGET2 este înființat și funcționează pe baza unei platforme unice, prin intermediul căreia toate ordinele de plată sunt transmise și procesate și prin care plățile se primesc prin aceeași modalitate tehnică. Din punct de vedere juridic, TARGET2 este structurat ca o multitudine de **sisteme RTGS** (sistemele componente ale TARGET2).

Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC) [*European System of Central Banks (ESCB)*]: se referă la Banca Centrală Europeană (BCE) și la băncile centrale naționale ale statelor membre ale UE. Trebuie precizat faptul că băncile centrale naționale ale statelor membre care nu au adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul** își mențin competențele în domeniul politicii monetare în conformitate cu legislația națională și, prin urmare, nu sunt implicate în realizarea politicii monetare a **Eurosistemului**.

Stat membru [*Member State*]: în accepțiunea prezentului document, termenul se referă la un stat membru al UE care a adoptat moneda unică în conformitate cu **Tratatul**.

Suma minimă de alocat [*minimum allotment amount*]: limita inferioară a sumei alocate **contrapartidelor** individuale în cadrul unei licitații. **Eurosistemul** poate hotărî să aloce în cadrul licitațiilor sale o sumă minimă fiecărei contrapartide în operațiunile sale de licitație.

Swap valutar [*foreign exchange swap*]: cumpărarea/vânzarea la vedere concomitent cu vânzarea/cumpărarea la termen a unei valute contra altei valute. **Eurosistemul** execută operațiuni de piață monetară sub formă de *swap* valutar prin care **băncile centrale naționale** (sau BCE) cumpără (sau vând) euro la vedere în schimbul unei alte valute și totodată revând (sau răscumpără) euro simultan, în cadrul unei tranzacții la termen.

Titlu garantat cu active (TGA) [*asset-backed security (ABS)*]: instrument de îndatorare garantat printr-un pachet de active financiare protejate (fixe sau reînnoibile) care sunt convertite în lichidități pe o perioadă determinată. În plus, pot exista drepturi sau alte active care asigură serviciul sau distribuirea oportună a veniturilor către deținătorii titlurilor. În general, titlurile garantate cu active sunt emise de un vehicul de investiții înființat în acest scop, care a achiziționat activele financiare puse în comun de la inițiator/vânzător. În această privință, plățile aferente titlurilor garantate cu active depind în principal de fluxurile monetare generate de pachetul de active și de alte drepturi destinate asigurării unui flux neîntrerupt al plăților, precum facilitățile de lichiditate, garanțiile sau alte caracteristici cunoscute, de regulă, sub denumirea de măsuri de diminuare a riscurilor asociate.

Transfer final [*final transfer*]: transfer irevocabil și necondiționat, care are ca efect stingerea obligației de a efectua transferul.

Tranșă de scadență [*maturity bucket*]: o categorie de active, a căror **scadență reziduală** se încadrează într-un anumit interval, de exemplu tranșa de scadență trei-cinci ani.

Tranzacție de acoperire a riscului valutar [*currency hedge transaction*]: acord încheiat între emitent și contrapartida acoperită la riscul valutar, conform căruia se reduce o parte din riscul valutar asociat primirii de fluxuri monetare în altă monedă decât euro, prin conversia fluxurilor monetare în plăți în euro care sunt executate de contrapartida acoperită la riscul valutar, inclusiv garanțiile pe care aceasta le acordă în vederea efectuării plăților.

Tranzacție reversibilă [*reverse transaction*]: operațiune prin care **banca centrală națională** cumpără sau vinde active în cadrul unui **contract repo** sau efectuează operațiuni de creditare pe bază de garanții.

Tranzacție simplă [*outright transaction*]: tranzacție prin care se cumpără sau se vând active pe o perioadă până la momentul scadenței acestora (la vedere sau la termen).

Tratat [*Treaty*]: Tratatul de instituire a Comunității Europene. Este adeseori denumit „Tratatul de la Roma”, așa cum a fost modificat.

Țări SEE (Spațiul Economic European) [*EEA (European Economic Area) countries*]: statele membre ale UE și Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Zi lucrătoare pentru BCN [*NCB business day*]: orice zi în care **banca centrală națională** a unui **stat membru** este deschisă în scopul realizării operațiunilor de politică monetară ale **Eurosistemului**. În unele state membre, sucursale ale băncii centrale naționale pot fi închise în zile lucrătoare pentru BCN din cauza zilelor nelucrătoare locale sau regionale. În aceste cazuri, banca centrală națională respectivă este responsabilă cu informarea prealabilă a **contrapartidelor** cu privire la măsurile care trebuie luate în cazul tranzacțiilor ce implică sucursalele respective.

Zi lucrătoare pentru Eurosistem [*Eurosystem business day*]: orice zi în care BCE și cel puțin o **bancă centrală națională** sunt deschise în scopul desfășurării operațiunilor de politică monetară ale **Eurosistemului**.

Zona euro [*euro area*]: zona care cuprinde statele membre ale UE care au adoptat euro ca monedă unică în conformitate cu **Tratatul** și în care se derulează o politică monetară unică sub responsabilitatea Consiliului guvernatorilor BCE.

ANEXA 3

SELECTAREA CONTRAPARTIDELOR PENTRU OPERAȚIUNI DE INTERVENȚII PE PIAȚA VALUTARĂ ȘI DE *SWAP* VALUTAR PENTRU OBIECTIVE DE POLITICĂ MONETARĂ

Selectarea contrapartidelor pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară și pentru cele de *swap* valutar pentru obiective de politică monetară se efectuează conform unei abordări unitare, indiferent de structura organizatorică aleasă pentru operațiunile externe ale Eurosistemului. Politica de selectare nu presupune o abatere substanțială de la standardele existente pe piață, fiind rezultatul armonizării celor mai bune practici curente ale băncilor centrale naționale. Selectarea contrapartidelor pentru operațiunile Eurosistemului de intervenție pe piața valutară se bazează în principal pe două seturi de criterii.

Primul set de criterii este inspirat de principiul prudenței. Un prim criteriu prudential este bonitatea, care se evaluează cu ajutorul unei combinații de metode diferite (de exemplu, folosind ratingurile de credit puse la dispoziție de agențiile comerciale și analizele interne privind indicatorii de capital și alți indicatori financiari), al doilea criteriu constă în obligația impusă de Eurosistem potențialelor contrapartide pentru intervenții pe piața valutară de a face obiectul supravegherii din partea unei autorități recunoscute în domeniu, iar al treilea criteriu este cel potrivit căruia toate contrapartidele Eurosistemului pentru operațiunile de intervenție pe piața valutară trebuie să respecte standarde înalte de etică și să aibă o bună reputație.

După îndeplinirea cerințelor prudenciale minime, se aplică al doilea set de criterii, inspirat de considerente privind eficiența. Primul criteriu privind eficiența se referă la un comportament competitiv în ceea ce privește stabilirea prețurilor și la capacitatea contrapartidei de a gestiona sume mari, chiar și în condițiile unor turbulențe pe piață. Printre alte criterii de eficiență se numără calitatea și sfera informațiilor furnizate de contrapartide.

Grupul de potențiale contrapartide pentru intervențiile pe piața valutară este suficient de mare și diversificat pentru a garanta flexibilitatea necesară derulării operațiunilor de intervenție. Aceasta permite Eurosistemului să aleagă între diverse canale de intervenție. Pentru a

putea interveni în mod eficient în diferite zone geografice și fusuri orare, Eurosistemul poate apela la contrapartide din orice centru financiar internațional. Cu toate acestea, în practică, se manifestă tendința ca un număr mare de contrapartide să fie situate în zona euro. În cazul operațiunilor de *swap* valutar efectuate în scopuri de politică monetară, grupul de contrapartide la care s-a apelat corespunde celui situat în zona euro și selectat de Eurosistem pentru operațiuni de intervenție pe piața valutară.

Pentru a controla expunerile la riscurile de credit față de contrapartide în operațiunile de *swap* valutar efectuate în scopuri de politică monetară, băncile centrale naționale pot aplica sisteme care prevăd limite.

ANEXA 4

SISTEMUL BCE¹ DE RAPORTARE A STATISTICILOR MONETARE ȘI BANCARE

I INTRODUCERE

Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind colectarea informațiilor statistice de către Banca Centrală Europeană² definește persoanele fizice și juridice supuse cerințelor de raportare (așa-numita populație statistică de referință cu obligații de raportare), regimul de confidențialitate și dispozițiile adecvate de aplicare, în conformitate cu articolul 5.4 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Statutul SEBC). De asemenea, regulamentul permite BCE să își folosească puterea de reglementare pentru:

- specificarea populației statistice efective cu obligații de raportare;
- definirea cerințelor de raportare statistică ale BCE și impunerea acestora asupra populației efective cu obligații de raportare din statele membre participante; și
- precizarea condițiilor în care BCE și băncile centrale naționale (BCN) își pot exercita dreptul de a verifica sau efectua colectarea obligatorie a informațiilor statistice.

2 CONSIDERAȚII GENERALE

Scopul Regulamentului (CE) nr. 2423/2001 al Băncii Centrale Europene din 22 noiembrie 2001 privind bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare (BCE/2001/13), modificat³, este acela de a permite BCE și, în conformitate cu articolul 5.2 din Statut, băncilor centrale naționale – care realizează această activitate în măsura în care este posibil – să colecteze materialul statistic necesar îndeplinirii misiunilor Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) și, în special, sarcinii acestuia de a defini și implementa politica monetară a Comunității în conformitate cu articolul 105(2) primul alineat din Tratatul de instituire a Comunității Europene („Tratatul”). Informațiile statistice colectate în conformitate cu Regulamentul BCE/2001/13 sunt utilizate

pentru a stabili bilanțul consolidat al sectorului instituțiilor financiare monetare (IFM), al cărui scop principal este de a oferi BCE o imagine statistică cuprinzătoare a evoluțiilor monetare privind activele și pasivele financiare agregate ale IFM din statele membre participante, considerate ca formând un singur teritoriu economic.

În scopuri statistice, cerințele de raportare ale BCE în contextul bilanțului consolidat al sectorului IFM se bazează pe trei considerente principale.

În primul rând, BCE trebuie să primească informații statistice comparabile, credibile și actualizate, colectate în condiții similare în întreaga zonă euro. Cu toate că datele sunt colectate în mod descentralizat de băncile centrale naționale în conformitate cu articolele 5.1 și 5.2 din Statut și, în măsura în care este necesar, în combinație cu alte cerințe statistice de ordin comunitar sau național, trebuie să existe un grad suficient de armonizare și respectare a cerințelor minime de raportare în vederea întocmirii unei baze statistice credibile pentru definirea și implementarea politicii monetare unice.

În al doilea rând, obligațiile de raportare prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13 trebuie să respecte principiile de transparență și siguranță juridică. Motivația constă în faptul că regulamentul menționat anterior este obligatoriu în întregime și se aplică direct în întreaga zonă euro. Acesta creează direct obligații pentru persoanele fizice și juridice cărora BCE le poate impune sancțiuni atunci când nu sunt îndeplinite cerințele de raportare ale BCE (articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 2533/98). Obligațiile de raportare sunt, prin urmare, clar definite și orice decizie a BCE privind verificarea sau colectarea obligatorie a informațiilor statistice respectă principii clare.

1 Conținutul prezentei anexe este reprodus numai în scop informativ.

2 JO L 318, 27.11.1998, p. 8.

3 JO L 333, 17.12.2001, p. 1. Acest regulament a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 2819/98 al Băncii Centrale Europene din 1 decembrie 1998 (BCE/1998/16).

În al treilea rând, BCE trebuie să reducă la minimum sarcinile de raportare (articolul 3 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 2533/98). Prin urmare, materialul statistic colectat de băncile centrale naționale în temeiul Regulamentului BCE/2001/13 este folosit și pentru determinarea bazei de calcul a rezervelor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1745/2003 al Băncii Centrale Europene din 12 septembrie 2003 privind aplicarea rezervelor minime obligatorii (BCE/2003/9)⁴.

Dispozițiile din Regulamentul BCE/2001/13, modificat, se limitează la definirea, în termeni generali, a populației statistice efective cu obligații de raportare, a obligațiilor sale de raportare și a principiilor în conformitate cu care BCE și băncile centrale naționale își exercită în mod normal competențele de verificare sau de colectare obligatorie a informațiilor statistice. Detaliile privind informațiile statistice care urmează să fie raportate în vederea îndeplinirii cerințelor de raportare statistică ale BCE, precum și standardele minime care trebuie respectate sunt menționate în anexele I-IV la Regulamentul BCE/2001/13.

3 POPULAȚIA STATISTICĂ EFECTIVĂ CU OBLIGAȚII DE RAPORTARE; LISTA IFM PENTRU SCOPURI STATISTICE

IFM cuprind instituțiile de credit rezidente, așa cum sunt ele definite în dreptul comunitar, precum și toate celelalte instituții financiare rezidente, a căror activitate constă în primirea de depozite și/sau substitute apropiate pentru depozite de la entitățile care nu sunt IFM, precum și în acordarea de credite și/sau realizarea de investiții în valori mobiliare, în nume propriu (cel puțin în termeni economici). BCE întocmește și actualizează o listă a instituțiilor în conformitate cu această definiție, cu respectarea principiilor de clasificare menționate în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13. Competența de a întocmi și actualiza această listă a IFM pentru scopuri statistice aparține Comitetului executiv al BCE. Ansamblul IFM rezidente în zona euro reprezintă populația statistică efectivă cu obligații de raportare.

Băncile centrale naționale au dreptul de a acorda derogări pentru IFM de dimensiuni mici, în cazul în care IFM care contribuie la bilanțul lunar consolidat reprezintă cel puțin 95% din totalul bilanțului IFM din fiecare stat membru participant. Aceste derogări permit băncilor centrale naționale să aplice metoda „trunchierea cozii distribuției”.

4 OBLIGAȚII DE RAPORTARE STATISTICĂ

Pentru a întocmi bilanțul consolidat, populația statistică efectivă cu obligații de raportare trebuie să furnizeze lunar informații statistice referitoare la bilanțul său. Informații suplimentare sunt necesare trimestrial. Informațiile statistice care trebuie raportate sunt menționate în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13.

Datele statistice relevante sunt colectate de băncile centrale naționale, care trebuie să definească procedurile de raportare ce trebuie respectate. Regulamentul BCE/2001/13, modificat, nu împiedică băncile centrale naționale să colecteze de la populația statistică efectivă cu obligații de raportare informațiile statistice necesare îndeplinirii cerințelor statistice ale BCE, ca parte a unui cadru de raportare statistică mai larg, creat de băncile centrale naționale pe propria răspundere, în conformitate cu dreptul comunitar sau intern sau cu uzanțele consacrate și care servește altor scopuri statistice. Totuși, acest fapt nu trebuie să afecteze îndeplinirea cerințelor statistice prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13. În anumite cazuri, BCE se poate baza pe informațiile statistice colectate în aceste scopuri în vederea îndeplinirii propriilor cerințe.

Consecința derogării acordate de o bancă centrală națională în conformitate cu definiția menționată anterior este aceea că respectivele IFM de dimensiuni mici sunt supuse unor cerințe de raportare restrânse (presupunând, *inter alia*, doar raportarea trimestrială) care sunt obligatorii în contextul rezervelor minime obligatorii,

4 JO L 250, 2.10.2003, p. 10.

fiind specificate în anexa II la Regulamentul BCE/2001/13. Cerințele pentru aceste IFM de dimensiuni mici care nu sunt instituții de credit sunt prevăzute în anexa III a regulamentului menționat anterior. Totuși, IFM cărora li s-a acordat o derogare au opțiunea de a îndeplini în întregime cerințele de raportare.

5 UTILIZAREA INFORMAȚIILOR STATISTICE ÎN CADRUL REGULAMENTULUI BCE PRIVIND REZERVELE MINIME OBLIGATORII

Pentru a reduce la minimum sarcinile de raportare și pentru a evita colectarea dublă a informațiilor statistice, informațiile statistice privind bilanțul raportate de IFM în temeiul Regulamentului BCE/2001/13 se utilizează și la determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii în temeiul Regulamentului BCE/2003/9.

Într-adevăr, în scopuri statistice, agenții raportori trebuie să transmită datele către băncile centrale naționale respective, în conformitate cu cadrul definit în tabelul 1 prezentat în continuare, care este inclus în anexa I la Regulamentul BCE/2001/13. În tabelul 1, rubricile marcate cu simbolul „*” sunt utilizate de instituțiile raportoare la determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii (caseta 9 din capitolul 7 din prezenta publicație).

Pentru a determina corect baza de calcul a rezervelor minime obligatorii la care se aplică o rată pozitivă a rezervelor, este necesară o defalcare detaliată a depozitelor cu scadență de peste doi ani, a depozitelor rambursabile după notificare la peste doi ani și a împrumuturilor din operațiuni repo ale instituțiilor de credit în raport cu următoarele sectoare: „IFM” („teritoriu național” și „alte state membre participante”), „instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN” și „administrația centrală”, precum și în raport cu „restul lumii” (RL).

De asemenea, în funcție de sistemele naționale de colectare și fără a prejudicia respectarea

integrală a definițiilor și principiilor de clasificare din bilanțul IFM prevăzute de Regulamentul BCE/2001/13, instituțiile de credit supuse regimului rezervelor pot raporta, ca alternativă, datele necesare determinării bazei de calcul a rezervelor, cu excepția celor legate de instrumentele negociabile, în conformitate cu tabelul 1a, cu condiția ca niciuna dintre pozițiile indicate cu caractere îngroșate din tabelul 1 să nu fie afectate.

Anexa II la Regulamentul BCE/2001/13 conține dispoziții specifice și tranzitorii, precum și dispoziții privind fuziunile care implică instituții de credit în vederea aplicării regimului rezervelor minime obligatorii.

Anexa II la Regulamentul BCE/2001/13 include, în principal, un mecanism de raportare pentru instituțiile de credit aflate „în coada distribuției”. Instituțiile de credit aflate „în coada distribuției” trebuie să raporteze, cel puțin, datele trimestriale necesare determinării bazei de calcul a rezervelor în conformitate cu tabelul 1a. Aceste instituții se asigură că raportarea efectuată în conformitate cu tabelul 1a respectă integral definițiile și clasificările aplicabile în tabelul 1. Datele privind baza de calcul a rezervelor instituțiilor aflate „în coada distribuției” se bazează pe datele de la sfârșitul trimestrului colectate de băncile centrale naționale pentru trei perioade de constituire a rezervelor.

Anexa cuprinde, de asemenea, dispoziții privind raportarea pe bază consolidată. Atunci când se primește autorizația din partea BCE, instituțiile de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii pot efectua raportarea statistică consolidată pentru un grup de instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii în cadrul unui singur teritoriu național, cu condiția ca toate instituțiile respective să fi renunțat la avantajul oricărei deduceri forfetare din rezervele minime obligatorii. Avantajul deducerii forfetare se menține, totuși, la nivelul grupului luat ca întreg. Toate instituțiile respective sunt incluse separat în lista BCE cu privire la IFM.

Anexa cuprinde, de asemenea, dispoziții care se aplică în cazul fuziunilor în care sunt implicate instituțiile de credit. Termenii „fuziune”, „instituții care fuzionează” și „instituție care realizează achiziția” au înțelesul precizat în Regulamentul BCE/2003/9. Pentru perioada de aplicare în care cadrul căreia are loc fuziunea, obligațiile privind rezervele minime obligatorii ale instituției care realizează achiziția se calculează și trebuie îndeplinite în conformitate cu articolul 13 din regulamentul menționat anterior. Pentru perioadele următoare de aplicare, rezervele minime obligatorii ale instituției care realizează achiziția se determină folosind baza de calcul a rezervelor minime obligatorii și informațiile statistice în conformitate cu normele specifice (tabelul din apendicele la anexa II la Regulamentul BCE/2001/13), după caz. În caz contrar, se aplică normele uzuale privind raportarea informațiilor statistice și determinarea bazei de calcul a rezervelor minime obligatorii în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul BCE/2003/9. De asemenea, banca centrală națională respectivă poate autoriza instituția care realizează achiziția să își îndeplinească obligația de raportare statistică prin utilizarea procedurilor temporare. Această derogare de la procedurile normale de raportare trebuie să se limiteze la o perioadă de timp cât mai scurtă posibil care, în orice caz, nu trebuie să depășească șase luni de la producerea fuziunii. Această derogare nu afectează obligația instituției care realizează achiziția de a îndeplini cerințele de raportare în conformitate cu Regulamentul BCE/2001/13 și, după caz, obligația acesteia de a-și asuma obligațiile de raportare ale instituțiilor care fuzionează. Instituția care realizează achiziția are obligația de a informa banca centrală națională respectivă, imediat ce a devenit publică intenția de fuzionare și cu suficient timp înainte de producerea fuziunii, cu privire la procedurile pe care intenționează să le pună în aplicare pentru a-și îndeplini obligațiile de raportare statistică referitoare la determinarea rezervelor minime obligatorii.

6 VERIFICAREA ȘI COLECTAREA OBLIGATORIE

BCE și băncile centrale naționale exercită, în mod normal, competența de a verifica și colecta, în mod obligatoriu, informațiile statistice atunci când standardele minime privind transmiterea, acuratețea, conformitatea din punct de vedere al conceptelor și revizuirea nu sunt respectate. Aceste standarde minime sunt stabilite în anexa IV la Regulamentul BCE/2001/13.

7 STATE MEMBRE NEPARTICIPANTE

Deoarece în conformitate cu articolul 34.1 din Statutul SEBC, un regulament nu conferă drepturi și nu impune obligații statelor membre care fac obiectul unei derogări (articolul 43.1 din Statutul SEBC) și Danemarcei (articolul 2 din Protocolul privind anumite dispoziții referitoare la Danemarca) și nu se aplică Marii Britanii (articolul 8 din Protocolul privind anumite dispoziții referitoare la Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord), Regulamentul BCE/2001/13 se aplică numai în statele membre participante.

Cu toate acestea, articolul 5 din Statutul SEBC privind competența BCE și a băncilor centrale naționale în domeniul statisticilor și Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului se aplică în toate statele membre. Aceasta presupune, de asemenea, în coroborare cu articolul 10 (ex articolul 5) din Tratat, obligația statelor membre neparticipante de a elabora și de a pune în aplicare la nivel național toate măsurile pe care le consideră adecvate în vederea colectării informațiilor statistice necesare pentru a îndeplini cerințele de raportare statistică ale BCE și în vederea finalizării în timp util a pregătirilor în domeniul statistic, astfel încât să poată deveni state membre participante. Această obligație este prezentată explicit la articolul 4 și la preambulul nr. 17 din Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului. Din motive de transparență, această obligație specială este reamintită în preambulele din Regulamentul BCE/2001/13.

Tabelul I Date de furnizat cu frecvență lunară (solduri)

Căsuțele neîncadrate cu linie îngroșată trebuie completate doar de instituțiile de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii

BILANȚUL CONTABIL	A. Teritoriul național								
	IFM ³⁾			Non-IFM					
	din care instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN	Administrația publică		Alte sectoare rezidente					
		Administrația centrală	Alte administrații publice	Total	Alți intermediari financiari + auxiliari financiari (S.123+S.124)	Societăți de asigurări și fonduri de pensii (S.125)	Societăți nefinanciare (S.11)	Gospodăriile populației + instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (S.14+S.15)	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
PASIVE									
8 Monedă în circulație									
9 Depozite	*	*	*						
până la 1 an									
peste 1 an									
9e Euro	*	*							
9.1e Overnight				*	*				
9.2e La termen									
până la 1 an				*	*				
peste 1 an și până la 2 ani				*	*				
peste 2 ani ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3e Rambursabil după notificare									
până la 3 luni ²⁾				*	*				
peste 3 luni				*	*				
din care peste 2 ani ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4e Contracte repo	*	*	*	*	*				
9x Valută									
9.1x Overnight				*	*				
9.2x La termen									
până la 1 an				*	*				
peste 1 an și până la 2 ani				*	*				
peste 2 ani ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3x Rambursabil după notificare									
până la 3 luni ²⁾				*	*				
peste 3 luni				*	*				
din care peste 2 ani ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4x Contracte repo	*	*	*	*	*				
10 Acțiuni/unități ale FPM									
11 Titluri de credit emise									
11e Euro									
până la 1 an									
peste 1 an și până la 2 ani									
peste 2 ani									
11x Valută									
până la 1 an									
peste 1 an și până la 2 ani									
peste 2 ani									
12 Capital și rezerve									
13 Alte pasive									

1) Inclusiv depozite cu rata dobânzii reglementată de administrație.

2) Inclusiv depozitele de economii la vedere netransferabile.

B. Alte state membre participante									C. Restul lunii	D. Neatribuit
IFM ³⁾		Non-IFM								
din care instituții de credit supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN	Administrația publică		Alte sectoare rezidente							
	Administrația centrală	Alte administrații publice	Total	Alți intermediari financiar + auxiliari financiar (S.123+S.124)	Societăți de asigurări și fonduri de pensii (S.125)	Societăți nefinanciare (S.11)	Gospodăriile populației + instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (S.14+S.15)			
(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
*	*	*							*	
*	*									
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
*	*	*	*	*					*	
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
*	*	*	*	*					*	
									*	
									*	
									*	

3) Instituțiile de credit pot declara poziții mai degrabă față de alte IFM decât IC supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și alte BCN decât față de IFM și IC supuse regimului rezervelor minime obligatorii, BCE și BCN, cu condiția să nu se piardă niciun detaliu și să nu fie afectate poziții încadrate cu linie îngroșată.

4) Raportarea acestui post se face pe bază voluntară până la noi dispoziții.

Tabelul I (continuare) Date de furnizat cu frecvență lunară

BILANȚUL CONTABIL	A. Teritoriul național									
	IFM	Non-IFM								
		Administrația centrală	Alte sectoare rezidente						Gospodăriile populației + instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (S.14+S.15)	
			Total	Alți intermediari financiari + auxiliari financiari (S.123+S.124)	Societăți de asigurări și fonduri de pensii (S.125)	Instituții nefinanciare (S.11)	Credit de consum	Credit imobiliar		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)		
ACTIVE										
1 Numerar										
1e din care euro										
2 Credite										
până la 1 an										
peste 1 an și până la 5 ani										
peste 5 ani										
2e din care euro										
3 Valori mobiliare, altele decât acțiunile										
3e Euro										
până la 1 an										
peste 1 an și până la 2 ani										
peste 2 ani										
3x Valută										
până la 1 an										
peste 1 an și până la 2 ani										
peste 2 ani										
4 Acțiuni/unități ale FPM										
5 Acțiuni și alte titluri de participare										
6 Active imobilizate										
7 Alte active										

Tabelul Ia Raportare simplificată a datelor care trebuie furnizate în vederea constituirii rezervelor minime obligatorii

	Baza de calcul a rezervelor determinată ca sumă a următoarelor coloane din tabelul 1 (Pasive): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
PASIVE (euro și valute)	
9 TOTAL DEPOZITE	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
din care:	
9.2e + 9.2x la termen peste doi ani	
din care:	
9.3e + 9.3x rambursabile după notificare peste doi ani	Raportare voluntară
din care:	
9.4e + 9.4x împrumuturi din operațiuni repo	
	Sume în tranzit, coloana (t) din tabelul 1 (Pasive)
INSTRUMENTE NEGOCIABILE (euro și valute)	
11 TITLURI DE CREDIT EMISE	
11e + 11x la termen până la doi ani	
11 TITLURI DE CREDIT EMISE	
11e + 11x la termen peste doi ani	

ANEXA 5

WEBSITE-URILE EUROSISTEMULUI

Banca Centrală	Website
Banca Centrală Europeană	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be sau www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

ANEXA 5

Website-urile Eurosistemului

ANEXA 6

PROCEDURILE ȘI SANȚIUNILE CARE SE APLICĂ ÎN CAZUL NEÎNDEPLINIRII OBLIGAȚIILOR CONTRAPARTIDELOR

I SANȚIUNI PECUNIARE

În cazul încălcării de către o contrapartidă a normelor privind desfășurarea licitațiilor¹, tranzacțiile bilaterale², folosirea activelor-garanție³ sau a procedurilor de la sfârșitul zilei și a condițiilor de acces la facilitatea de creditare marginală⁴, Eurosistemul aplică sancțiuni pecuniare după cum urmează:

- (a) În caz de încălcare a normelor referitoare la operațiunile de licitație, tranzacțiile bilaterale și folosirea activelor-garanție, pentru prima și a doua încălcare, survenite într-o perioadă de 12 luni, se aplică o sancțiune pecuniară pentru fiecare încălcare. Sancțiunile pecuniare care se pot aplica se calculează la rata dobânzii aferente facilității de creditare marginală plus 2, 5 puncte procentuale.

Pentru încălcarea normelor referitoare la operațiunile de licitație și tranzacțiile bilaterale, sancțiunile pecuniare se calculează pe baza valorii garanției sau a numerarului pe care contrapartida nu a putut să le deconteze, înmulțită cu un coeficient de 7/360.

Pentru încălcarea normelor referitoare la folosirea activelor-garanție, sancțiunile pecuniare se calculează pe baza valorii activelor neeligibile (sau a activelor care nu pot fi utilizate de contrapartidă) care fie: (i) sunt furnizate de contrapartidă unei bănci centrale naționale sau BCE, fie (ii) nu au fost retrase de contrapartidă în termen de 20 de zile lucrătoare de la un eveniment în urma căruia activele eligibile au devenit neeligibile sau nu mai pot fi utilizate de contrapartidă, înmulțită cu un coeficient de 1/360.

- (b) La prima încălcare a normelor privind procedurile de la închiderea zilei sau privind facilitatea de creditare marginală, sancțiunile pecuniare aplicabile se calculează la rata de creditare marginală plus 5 puncte procentuale. În cazul încălcărilor repetate, rata dobânzii penalizatoare se majorează cu încă 2, 5 puncte procentuale la fiecare încălcare produsă într-o perioadă de 12 luni,

calculată pe baza valorii corespunzătoare accesului neautorizat la facilitatea de creditare marginală.

2 SANȚIUNI NEPECUNIARE

Eurosistemul suspendă o contrapartidă pentru încălcări ale normelor referitoare la operațiunile de licitație și tranzacții bilaterale, precum și ale celor referitoare la activele-garanție după cum urmează:

2.1 SUSPENDAREA ÎN URMA UNOR ÎNCĂLCĂRI ALE NORMELOR REFERITOARE LA OPERAȚIUNILE DE LICITAȚIE ȘI LA TRANZACȚIILE BILATERALE

În cazul în care într-o perioadă de 12 luni se produce o a treia încălcare de același tip, pe lângă aplicarea unei sancțiuni pecuniare calculate în conformitate cu normele prezentate la punctul 1, Eurosistemul suspendă contrapartidele de la o ulterioară (ulterioare) operațiune (operațiuni) de piață monetară de același tip și efectuată (efectuate) pe baza aceluiași proceduri și care urmează a se desfășura într-o anumită perioadă. Suspendarea se aplică în conformitate cu următoarea scală:

- (a) în cazul în care valoarea garanției neconstituite sau a numerarului este de până la 40% din totalul garanției sau al numerarului

- 1 Se aplică în cazul în care o contrapartidă nu poate transfera o cantitate suficientă de active-garanție pentru a deconta cantitatea de lichiditate care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de furnizare de lichiditate sau în cazul în care nu poate furniza o cantitate suficientă de numerar pentru a deconta suma care i-a fost alocată în cadrul unei operațiuni de absorbție de lichiditate.
- 2 Se aplică în cazul în care o contrapartidă nu poate oferi o cantitate suficientă de active-garanție eligibile sau nu poate furniza o cantitate suficientă de numerar pentru a deconta suma convenită în tranzacțiile bilaterale.
- 3 Se aplică în cazul în care o contrapartidă folosește active care sunt sau au devenit neeligibile (sau pe care nu le poate utiliza) pentru a garanta un credit în derulare.
- 4 Se aplică în cazul în care o contrapartidă înregistrează un sold negativ al contului de decontare la închiderea zilei și nu îndeplinește condițiile de acces la facilitatea de creditare marginală.

care trebuie constituite la a treia încălcare, se aplică o suspendare de o lună;

- (b) în cazul în care valoarea garanției neconstituite sau a numerarului nedepus este cuprinsă între 40% și 80% din totalul garanției sau al numerarului care trebuie depus la a treia încălcare, se aplică o suspendare de două luni; iar
- (c) în cazul în care valoarea garanției neconstituite sau a numerarului nedepus se situează între 80% și 100% din totalul garanției neconstituite sau al numerarului care trebuie depus la a treia încălcare, se aplică o suspendare de trei luni.

De asemenea, aceste sancțiuni pecuniare și măsurile de suspendare se aplică, fără a aduce atingere Secțiunii 2.3 de mai jos, oricărei alte încălcări succesive comise într-o perioadă de 12 luni.

2.2 SUSPENDAREA ÎN URMA ÎNCĂLCĂRII NORMELOR PRIVIND ACTIVELE-GARANȚIE

În cazul în care, într-o perioadă de 12 luni, intervine o a treia încălcare, Eurosistemul suspendă accesul contrapartidei la operațiunea ulterioară de piață monetară, la care se adaugă sancțiunea pecuniară în conformitate cu Secțiunea 1 de mai sus.

De asemenea, aceste sancțiuni pecuniare și măsuri de suspendare se aplică, fără să aducă atingere Secțiunii 2.3 de mai jos, oricărei alte încălcări comise într-o perioadă de 12 luni.

2.3 SUSPENDAREA ACCESULUI LA TOATE OPERAȚIUNILE VIITOARE DE POLITICĂ MONETARĂ PENTRU O ANUMITĂ PERIOADĂ, ÎN CAZURI EXCEPȚIONALE

În situații excepționale în care gravitatea cazului (cazurilor) de încălcare impune acest lucru și ținând seama, în special, de sumele implicate, de frecvența sau durata cazurilor de încălcare

a normelor, se poate decide aplicarea, pe lângă sancțiunea pecuniară calculată în conformitate cu punctul 1 de mai sus, a suspendării accesului contrapartidei la toate operațiunile viitoare de politică monetară pe o perioadă de trei luni.

2.4 INSTITUȚII SITUATE ÎN ALTE STATE MEMBRE

Eurosistemul poate decide, de asemenea, dacă măsura de suspendare propusă a fi luată împotriva contrapartidei care a încălcat normele se aplică și sucursalelor aceleiași instituții situate în alte state membre.

ANEXA 7

CONSTITUIREA DE GARANȚII VALIDE ASUPRA CREAȚELOR PRIVATE

Pentru a asigura constituirea unei garanții valide asupra creanțelor private și posibilitatea de executare rapidă a respectivelor creanțe în caz de nerambursare de către contrapartidă, trebuie respectate următoarele cerințe juridice suplimentare:

Verificarea existenței creanțelor private: băncile centrale naționale aplică, cel puțin, următoarele măsuri de verificare a existenței unor creanțe private oferite drept garanție în cadrul Eurosistemului: (i) cel puțin trimestrial, autocertificarea și angajamentul contrapartidelor față de băncile centrale naționale cu privire la existența creanțelor private constituite drept garanții, măsură care poate fi înlocuită cu verificări reciproce ale informațiilor deținute de centralele riscurilor bancare, în cazul în care acestea există; (ii) verificarea unică (*one-off verification*) a procedurilor utilizate de contrapartidă pentru transmiterea către Eurosistem a informațiilor privind existența creanțelor private, efectuată de băncile centrale naționale, autoritățile de supraveghere sau auditorii externi și (iii) verificări aleatorii ale calității și corectitudinii autocertificării efectuate de băncile centrale naționale, centralele riscurilor bancare competente, autoritățile de supraveghere sau auditorii externi.

Autocertificarea și angajamentul prevăzute la punctul (i) anterior, efectuate trimestrial, includ obligația contrapartidelor Eurosistemului de a realiza următoarele acțiuni în scris:

- confirmarea și garantarea conformității creanțelor private oferite drept garanție băncilor centrale naționale, cu respectarea criteriilor de eligibilitate aplicate de Eurosistem;
- confirmarea și garantarea faptului că nicio creanță privată depusă ca garanție nu este folosită simultan drept garanție în beneficiul unui terț, precum și angajamentul contrapartidei că nu va utiliza nicio creanță privată drept garanție pentru un terț; și
- confirmarea și garantarea transmiterii imediate, dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare,

către banca centrală națională competentă, a oricăror informații legate de orice eveniment care afectează semnificativ relația contractuală existentă între contrapartidă și banca centrală națională respectivă, în special informații privind rambursările anticipate, parțiale sau totale, scăderi ale ratingurilor și modificări semnificative ale condițiilor creanței private.

Pentru ca aceste verificări să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile punctelor (ii) și (iii) anterioare (verificare unică și verificări aleatorii), autoritățile de supraveghere sau, în special, băncile centrale naționale sau auditorii externi trebuie să fie autorizați să efectueze această verificare printr-un contract sau în conformitate cu cerințele naționale aplicabile, după caz.

- *Notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private sau înregistrarea unei astfel de mobilizări:* În ceea ce privește notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private drept garanție, ținând seama de caracteristicile specifice ale diferitelor jurisdicții implicate, se solicită următoarele:
 - a) În anumite state membre în care notificarea debitorului cu privire la mobilizarea creanței private drept garanție este o condiție preliminară pentru o mobilizare validă în conformitate cu dreptul național, așa cum este prevăzut în documentația națională aplicabilă, notificarea *ex ante* a debitorului este o cerință juridică pentru ca o creanță privată să fie eligibilă. Notificarea *ex ante* a debitorului ca o cerință de eligibilitate presupune notificarea acestuia de către contrapartidă sau banca centrală națională (în conformitate cu documentația națională aplicabilă) în avans sau în momentul mobilizării efective a creanței private de către contrapartidă drept garanție în favoarea băncii centrale naționale.
 - b) În alte state membre, unde înregistrarea oficială a mobilizării creanței private drept garanție este o condiție preliminară

pentru o mobilizare validă sau, în anumite cazuri, pentru prioritatea creanței în conformitate cu legislația națională, după cum se prevede în documentația națională aplicabilă, această înregistrare este solicitată în avans sau în momentul mobilizării efective drept garanție.

- c) În cele din urmă, în statele membre în care nu se solicită notificarea debitorului sau înregistrarea oficială a mobilizării creanței private drept garanție, în conformitate cu literele (a) și (b) anterioare, astfel cum prevede documentația națională aplicabilă, este necesară notificarea *ex post* a debitorului. Aceasta presupune ca banca centrală națională sau contrapartida (în conformitate cu documentația națională aplicabilă) să notifice debitorului mobilizarea creanței private drept garanție de către contrapartidă în favoarea băncii centrale naționale imediat după semnalarea unui eveniment de credit. Sintagma „eveniment de credit” înseamnă incapacitate de plată sau un eveniment similar, în conformitate cu dispozițiile documentației naționale aplicabile.

Nu există cerințe de notificare în cazul în care creanțele private sunt instrumente la purtător pentru care legislația națională aplicabilă nu prevede obligația notificării. În astfel de cazuri, se solicită transferul fizic al acestor instrumente la purtător la banca centrală națională respectivă, în avans sau la momentul mobilizării efective a acestora drept garanție.

Cerințele menționate anterior sunt cerințe minime. Băncile centrale naționale pot decide solicitarea unei notificări *ex ante* sau a înregistrării și în alte cazuri decât cele menționate anterior, în conformitate cu documentația națională aplicabilă.

- *Absența restricțiilor privind secretul bancar și confidențialitatea:* Contrapartida nu are obligația de a obține acordul debitorului pentru furnizarea informațiilor privind

creanța privată și debitorul solicitate de Eurosistem pentru a se asigura că s-a creat o garanție validă asupra creanțelor private și că respectivele creanțe private pot fi ușor executate în caz de nerambursare. Contrapartida și debitorul încheie un contract conform căruia debitorul își exprimă acordul necondiționat pentru furnizarea către Eurosistem a unor astfel de detalii privind creanța privată și debitorul. O astfel de dispoziție nu este necesară în cazul în care legislația națională nu include reguli de restricționare a furnizării acestui tip de informații, în conformitate cu documentația națională aplicabilă.

- *Absența restricțiilor privind mobilizarea creanței private:* Contrapartidele trebuie să se asigure de faptul că aceste creanțe private sunt transferabile în totalitate și pot fi mobilizate fără restricții drept garanție în favoarea Eurosistemului. În contractul de creanță privată sau în alte contracte între contrapartidă și debitor nu trebuie să existe dispoziții restrictive privind mobilizarea, cu excepția cazului în care legislația națională prevede în mod expres că Eurosistemul beneficiază de o poziție privilegiată în ceea ce privește mobilizarea garanției, indiferent de eventualele restricții contractuale.
- *Absența restricțiilor privind executarea creanței private:* Contractul de creanță privată sau alte contracte între contrapartidă și debitor nu trebuie să conțină nicio restricție privind executarea creanței private utilizate drept garanție, în ceea ce privește forma, perioada sau altă cerință referitoare la executare.

